

Partea a 4-a

Planul de acțiune pentru implementarea prevederilor PATJ – Politici publice teritoriale, programe și proiecte

Pagină de semnături:

Director proiect/Coordonator principal:

Conf. dr. geogr. urb. Iuliu VESCAN

Coordonator secundar: Arh. Florin Dan FLORUȚ

Colectiv de elaborare:

Conf. dr. geogr. urb. Iuliu VESCAN

Arh. urb. Florin Dan FLORUȚ

Conf. dr. geogr. urb. Sorin FILIP

Arh. urb. Doina BUBULETE

CS III dr. Ana-Maria POP

Soc. ec. Simona Zărnescu (Braniște)

Conf. dr. geogr. urb. Vasile ZOTIC

Urb. dr. soc. Andreea Pene (Acasandre)

Șef lucr. dr. Diana ALEXANDRU

Conf. dr. Marin ILIEȘ

Ec. Adrian Mihai NECȘULESCU

Conf. dr. geogr. urb. Raularian RUSU

Cerc. șt. dr. ing. Sanda ROȘCA

Conf. dr. Gheorghe ȘERBAN

Prof. univ. dr. Dănuț PETREA

Șef lucr. dr. Nicoleta DAVID

Cartografie

Conf. dr. Ioan FODOREAN

Șef lucr. dr. Gheorghe HOGNOGI

CUPRINS

1. FUNDAMENTAREA ȘI CONTEXTUL PLANULUI DE ACȚIUNI	1
1.1. Rolul Planului de Acțiune	1
1.2. Principii de implementare	3
1.3. Actorii implicați în implementarea Strategiei și a Planului de Acțiune	6
1.4. Documente strategice relevante, surse de finanțare, implementare	17
2. CORELAȚIA DOMENII SECTORIALE / OBIECTIVE STRATEGICE / OBIECTIVE OPERAȚIONALE (PRIORITĂȚI) / MĂSURI DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A PATJ MARAMUREȘ	26
3. PLANUL DE ACȚIUNE PE DOMENII STRATEGICE	31
3.1. Cadrul natural și calitatea mediului	31
3.2. Infrastructurile de transport și comunicații	41
3.3. Dotările tehnico-edilitare	63
3.4. Activitățile economice și competitivitatea	73
3.5. Turismul și agrementul	92
3.6. Rețeaua de localități și dezvoltare teritorială	102
3.7. Patrimoniul construit și cultural	117
3.8. Resursele umane și infrastructură socială	128
3.9. Context teritorial și zonificarea funcțională	142
5. SPAȚIALIZARE PROIECTE PRIORITARE PE DOMENII STRATEGICE LA NIVEL DE UATB	146
4. MONITORIZAREA ÎNDEPLINIRII A OBIECTIVELOR	154
4.1. Indicatori de monitorizare a obiectivelor	154
4.1. Riscuri asociate implementării PATJ Maramureș 2025–2035	157
5. PLANUL DE CONSULTARE ȘI IMPLICARE A ACTORILOR RELEVANȚI ȘI A COMUNITĂȚII ÎN PROCESUL DE PLANIFICARE	159

1. FUNDAMENTAREA ȘI CONTEXTUL PLANULUI DE ACȚIUNI

1.1. Rolul Planului de Acțiune

Planul de Acțiune reprezintă instrumentul operațional de implementare a Strategiei de dezvoltare teritorială aferente Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Maramureș și asigură transpunerea obiectivelor strategice, a măsurilor și a direcțiilor de dezvoltare formulate în cadrul strategiei în intervenții concrete, etapizate și monitorizabile. Dacă Strategia stabilește viziunea de dezvoltare și direcțiile majore de acțiune pentru orizontul anului 2035, Planul de Acțiune definește mecanismele prin care această viziune poate fi pusă în practică, prin proiecte, investiții, parteneriate și măsuri specifice adaptate nevoilor și particularităților teritoriale ale județului.

În acest sens, Planul de Acțiune constituie documentul care realizează legătura dintre nivelul strategic și nivelul operațional al planificării teritoriale. Acesta transformă obiectivele formulate pentru cele nouă domenii strategice ale PATJ în proiecte și intervenții concrete, localizate la nivelul teritoriului județean și asociate unor actori responsabili, surse potențiale de finanțare și perioade de implementare. Prin urmare, Planul de Acțiune nu reprezintă doar o listă de investiții, ci un instrument integrat de coordonare și management al dezvoltării teritoriale.

Relația dintre Strategie și Planul de Acțiune este una de complementaritate. Strategia stabilește cadrul conceptual și direcțiile generale de dezvoltare, definind viziunea, obiectivele strategice, obiectivele operaționale și măsurile necesare pentru atingerea acestora. Planul de Acțiune preia aceste elemente și le operationalizează prin identificarea proiectelor prioritare, a etapelor de implementare și a resurselor necesare. Astfel, fiecare proiect inclus în Planul de Acțiune trebuie să contribuie în mod direct la atingerea unuia sau mai multor obiective operaționale și strategice formulate în cadrul Strategiei PATJ.

Din perspectiva implementării, Planul de Acțiune are rolul de a orienta și coordona intervențiile actorilor implicați în dezvoltarea județului – Consiliul Județean Maramureș, administrațiile publice locale, instituțiile deconcentrate, operatorii regionali de servicii publice, mediul privat, organizațiile neguvernamentale și alte entități relevante. Prin definirea clară a proiectelor prioritare și a responsabilităților instituționale, documentul facilitează dezvoltarea parteneriatelor și creșterea capacității de atragere a fondurilor europene, naționale și private necesare implementării strategiei.

Totodată, Planul de Acțiune constituie principalul instrument de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei PATJ. Acesta permite urmărirea progresului înregistrat în atingerea obiectivelor strategice prin intermediul unor indicatori de realizare, rezultat și impact, precum și prin analiza periodică a stadiului proiectelor și investițiilor propuse. Monitorizarea continuă a implementării va permite identificarea eventualelor întârzieri, dificultăți sau modificări ale contextului socio-economic și teritorial și va facilita adoptarea măsurilor corective necesare pentru atingerea obiectivelor asumate.

În același timp, Planul de Acțiune trebuie privit ca un document flexibil și adaptabil, capabil să răspundă schimbărilor care pot apărea pe parcursul perioadei de implementare. Evoluțiile economice, demografice, climatice, tehnologice sau geopolitice pot genera noi oportunități sau constrângeri care să impună actualizarea priorităților și a portofoliului de proiecte. Din acest motiv, documentul va fi supus unor evaluări și revizuirii periodice, astfel încât să rămână relevant și eficient pe întreaga durată de implementare.

Perioada de referință a Planului de Acțiune este 2025–2035, în concordanță cu orizontul temporal al Strategiei de dezvoltare teritorială a județului Maramureș. Implementarea intervențiilor este concepută

etapizat, pentru a asigura o utilizare eficientă a resurselor disponibile și pentru a permite adaptarea la contextul de dezvoltare în continuă schimbare. În acest sens, perioada de implementare poate fi structurată în trei etape succesive:

- **Etapa I (2025–2027)** – consolidarea cadrului instituțional și pregătirea proiectelor strategice, implementarea investițiilor mature și a intervențiilor cu impact imediat asupra dezvoltării teritoriale;
- **Etapa II (2028–2031)** – implementarea proiectelor majore de infrastructură și dezvoltare economică, consolidarea rețelelor funcționale și a cooperării teritoriale;
- **Etapa III (2032–2035)** – finalizarea investițiilor structurale, valorificarea efectelor generate de proiectele implementate și consolidarea rezilienței și competitivității teritoriale.

Prin urmare, Planul de Acțiune reprezintă principalul instrument prin care viziunea strategică a PATJ Maramureș este transpusă în realitate, asigurând coerența între obiectivele de dezvoltare, resursele disponibile și proiectele necesare pentru transformarea județului într-un teritoriu competitiv, conectat, rezilient și atractiv până în anul 2035.

Scopul Planului de acțiuni este acela de a prefigura pașii pentru implementarea politicilor publice, programelor și proiectelor de investiții publice necesare dezvoltării durabile și competitive a județului Maramureș.

Planul de acțiuni cuprinde un program de măsuri, cu precizarea unei etapizări temporale, a responsabilităților de inițiere și a surselor de finanțare, a politicilor publice, programelor și proiectelor de investiții publice necesare dezvoltării durabile și competitive a județului Maramureș. Toate aceste măsuri vor fi prezentate pe domenii țintă, pe baza obiectivelor strategice sectoriale stabilite într-o etapă anterioară, în cadrul Strategiei de dezvoltare a județului Maramureș, sub forma unei liste de proiecte.

Responsabilitatea inițierii și coordonării măsurilor

Măsurile propuse se referă la pachetul de intervenții necesar pentru a răspunde atât disfuncționalităților cât și oportunităților identificate prin analizele SWOT create la nivel de domenii țintă dar și prin obiectivele strategice sectoriale identificate în cadrul Strategiei de dezvoltare. În funcție de scara de intervenție necesară, măsurile propuse prevăd intervenții pe mai multe niveluri, cărora le sunt atribuite intervenții distincte din partea unor entități din teritoriu:

- Național, dacă măsura/ile propuse vizează domenii/competențe de la acest nivel;
- județean, dacă măsura/ile propuse se aplică pentru toate UAT-urile din cadrul județului, cu intervenții susținute din partea Consiliului Județean Maramureș, agenții naționale și județene de protecția mediului, operatori de transport și de utilități, direcții județene de ocupare a forței de muncă, de sănătate sau inspectorat școlar județean etc.;
- urban/rural, dacă măsura/ile este/sunt aplicabilă/e doar unui anumit tip de mediu rezidențial, coordonate de autorități publice și private din municipii și orașe sau comune;

- local, dacă măsura/ile se aplică pentru un anumit UAT, cu responsabilizarea entităților ce au atribuții în teritoriu.

De asemenea, pentru anumite proiecte propuse, pot exista ca areale de intervenții alte decupaje teritoriale (GAL, arii protejate, zone funcționale etc.).

Perioada estimată de implementare a măsurilor

Din punct de vedere al etapizării și prioritizării propunerilor, logica de intervenție se va realiza pe 3 coordonate temporale:

- termen scurt (1-3 ani), cu accent pe acele proiecte care sunt prioritare sau care se regăsesc într-un stadiu de maturitate avansat (au deja un studiu de fundamentare, de pildă etc.) dar și care au un impact imediat asupra unor disfuncționalități din teritoriu;
- termen mediu (3-5 ani), cu o focalizare pe acele investiții care se suprapun parțial sau nu cu sursele de finanțare existente în actualul exercițiu financiar;
- termen lung (5-10 ani), cu o viziune pe termen lung a unor investiții ce îmbunătățesc calitatea vieții populației sau optimizează disfuncțiile existente și măsurile propuse anterior sau care continuă unele proiecte aflate în implementare.

1.2. Principii de implementare

Implementarea Strategiei de dezvoltare teritorială a județului Maramureș și a Planului de Acțiune aferent se bazează pe un set de principii care asigură coerența intervențiilor, compatibilitatea cu politicile europene și naționale și orientarea investițiilor către obiectivele de dezvoltare pe termen lung ale teritoriului. Aceste principii constituie reperele fundamentale care vor ghida procesul de planificare, prioritizare, implementare și monitorizare a proiectelor și măsurilor propuse pentru perioada 2025–2035.

Dezvoltare durabilă

Principiul dezvoltării durabile reprezintă fundamentul întregului proces de planificare teritorială și presupune satisfacerea nevoilor actuale de dezvoltare ale comunităților fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi. Aplicarea acestui principiu implică integrarea echilibrată a dimensiunilor economice, sociale și de mediu în toate intervențiile propuse prin strategie.

În cazul județului Maramureș, dezvoltarea durabilă presupune valorificarea resurselor naturale, culturale și economice într-o manieră responsabilă, care să asigure menținerea capitalului natural și a identității teritoriale pe termen lung. Astfel, dezvoltarea infrastructurilor, a activităților economice și a turismului trebuie să fie compatibilă cu obiectivele de conservare a biodiversității, protecție a peisajelor și adaptare la schimbările climatice.

Totodată, principiul dezvoltării durabile presupune promovarea economiei circulare, reducerea consumului de resurse neregenerabile, eficientizarea utilizării energiei și creșterea gradului de reutilizare și reciclare a resurselor. Prin urmare, toate proiectele și investițiile propuse trebuie evaluate și prioritizate și din perspectiva impactului lor asupra mediului și a contribuției la dezvoltarea sustenabilă a teritoriului.

Coeziune teritorială

Principiul coeziunii teritoriale urmărește reducerea disparităților de dezvoltare dintre diferitele zone ale județului și asigurarea unui acces echitabil al populației la servicii, infrastructuri și oportunități economice, indiferent de localizarea geografică.

Județul Maramureș se caracterizează prin existența unor diferențe semnificative între zonele urbane și rurale, între teritoriile situate în proximitatea principalelor centre de polarizare și cele periferice, precum și între diferitele subregiuni istorice ale județului. În acest context, implementarea strategiei trebuie să urmărească dezvoltarea echilibrată a întregului teritoriu, prin consolidarea centrelor urbane și supracomunale, îmbunătățirea accesibilității și dezvoltarea serviciilor publice în zonele deficitare.

Aplicarea acestui principiu presupune orientarea investițiilor nu doar către zonele cu potențial ridicat de creștere, ci și către teritoriile vulnerabile sau aflate în declin demografic și economic. Astfel, proiectele propuse trebuie să contribuie la reducerea dezechilibrelor teritoriale și la consolidarea legăturilor funcționale dintre centrele urbane și spațiile rurale.

Policentrism

Principiul policentrismului reprezintă unul dintre fundamentele dezvoltării teritoriale europene și urmărește distribuirea echilibrată a funcțiilor și oportunităților de dezvoltare în teritoriu, evitând concentrarea excesivă a activităților economice și a serviciilor într-un singur centru urban.

În cazul județului Maramureș, acest principiu presupune consolidarea rolului municipiului Baia Mare ca principal pol de dezvoltare județean și regional, concomitent cu întărirea funcțiilor urbane și teritoriale ale municipiului Sighetu Marmăției și ale orașelor Borșa, Vișeu de Sus, Târgu Lăpuș, Seini, Șomcuta Mare și Ulmeni.

Implementarea strategiei trebuie să urmărească dezvoltarea unei rețele policentrice de localități capabile să asigure accesul populației la servicii, locuri de muncă și oportunități economice la scară teritorială cât mai apropiată. De asemenea, policentrismul presupune dezvoltarea centrelor supracomunale și a zonelor urbane funcționale, precum și stimularea cooperării dintre localități pentru furnizarea eficientă a serviciilor publice și dezvoltarea proiectelor comune.

Prin aplicarea acestui principiu se urmărește reducerea presiunii asupra municipiului Baia Mare și creșterea atractivității celorlalte centre urbane și teritorii ale județului.

Reziliență climatică

Principiul rezilienței climatice presupune creșterea capacității teritoriului și a comunităților locale de a anticipa, preveni, adapta și răspunde efectelor generate de schimbările climatice și de fenomenele naturale extreme.

Județul Maramureș este expus unei game variate de riscuri naturale și climatice, inclusiv inundații, alunecări de teren, fenomene meteorologice extreme, secetă și incendii de vegetație. În acest context, toate intervențiile propuse prin strategie trebuie să contribuie la reducerea vulnerabilității teritoriului și la creșterea capacității de adaptare a comunităților.

Aplicarea acestui principiu presupune integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în toate domeniile strategice, de la infrastructuri și transporturi până la agricultură, turism și dezvoltare urbană.

De asemenea, este necesară dezvoltarea infrastructurilor verzi și albastre, protejarea ecosistemelor naturale cu rol de protecție și promovarea soluțiilor bazate pe natură pentru gestionarea riscurilor.

Reziliența climatică trebuie să devină o componentă transversală a tuturor investițiilor și politicilor teritoriale promovate la nivel județean.

Digitalizare

Principiul digitalizării urmărește valorificarea tehnologiilor digitale pentru creșterea eficienței administrației publice, dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere și îmbunătățirea accesului populației la servicii.

În contextul transformărilor economice și tehnologice actuale, digitalizarea reprezintă unul dintre principalii factori de competitivitate și inovare. Implementarea strategiei trebuie să susțină extinderea infrastructurilor digitale, dezvoltarea serviciilor publice electronice și creșterea gradului de utilizare a tehnologiilor digitale de către cetățeni, instituții și mediul de afaceri.

Digitalizarea trebuie integrată în toate domeniile strategice: monitorizarea mediului, managementul infrastructurilor, mobilitate inteligentă, dezvoltarea turismului digital, educație și sănătate digitală, precum și în dezvoltarea ecosistemului antreprenorial și a economiei bazate pe inovare.

Totodată, utilizarea sistemelor GIS, a bazelor de date teritoriale și a platformelor digitale de monitorizare și evaluare va contribui la fundamentarea deciziilor și la eficientizarea procesului de implementare a strategiei.

Parteneriat și guvernanță teritorială

Principiul parteneriatului și al guvernanței multilevel recunoaște faptul că dezvoltarea teritorială nu poate fi realizată exclusiv prin acțiunea unei singure instituții, ci necesită cooperarea permanentă dintre actorii publici, privați și societatea civilă, precum și coordonarea intervențiilor la diferite niveluri administrative și teritoriale.

Implementarea Strategiei PATJ Maramureș presupune implicarea activă a Consiliului Județean, a administrațiilor publice locale, a instituțiilor deconcentrate, a mediului academic, a mediului de afaceri, a organizațiilor neguvernamentale și a comunităților locale. În același timp, este necesară asigurarea unei coordonări eficiente între nivelul local, județean, regional, național și european.

Acest principiu promovează dezvoltarea parteneriatelor interinstituționale, a asocierilor intercomunitare și a structurilor de cooperare teritorială, precum și implicarea activă a cetățenilor în procesele de planificare și monitorizare. De asemenea, guvernanța multilevel presupune corelarea permanentă a strategiilor și investițiilor locale cu prioritățile regionale, naționale și europene, pentru a maximiza impactul intervențiilor și eficiența utilizării resurselor disponibile.

Prin aplicarea acestui principiu se urmărește creșterea capacității administrative, consolidarea cooperării teritoriale și dezvoltarea unei culturi instituționale bazate pe colaborare, transparență și responsabilitate.

1.3. Actorii implicați în implementarea Strategiei și a Planului de Acțiune

Implementarea Strategiei de dezvoltare teritorială a județului Maramureș și a Planului de Acțiune aferent reprezintă un proces complex, care presupune cooperarea unui număr mare de actori instituționali, economici și sociali, fiecare având responsabilități și competențe specifice. Având în vedere caracterul integrat al intervențiilor propuse și multitudinea domeniilor vizate – de la infrastructură și economie până la mediu, patrimoniu, servicii publice și dezvoltare teritorială – succesul implementării depinde în mod direct de capacitatea actorilor implicați de a coopera și de a acționa coordonat în cadrul unui sistem de guvernare multilevel.

La nivel european, Comisia Europeană joacă un rol esențial în definirea cadrului general de dezvoltare în care se înscrie și Strategia județului Maramureș. Prin politicile sale privind coeziunea teritorială, tranziția verde, digitalizarea și competitivitatea economică, Uniunea Europeană stabilește direcțiile majore de dezvoltare și asigură principalele surse de finanțare pentru investițiile publice și private. De asemenea, instituțiile europene monitorizează modul de utilizare a fondurilor și contribuie la evaluarea impactului intervențiilor realizate la nivel regional și local. În acest sens, o mare parte dintre proiectele prioritare prevăzute în Planul de Acțiune vor depinde de accesarea și utilizarea eficientă a fondurilor europene disponibile prin programele operaționale și mecanismele financiare europene.

La nivel național, Guvernul României și ministerele de resort asigură cadrul legislativ, instituțional și financiar necesar implementării strategiilor teritoriale. Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației are un rol deosebit de important prin coordonarea politicilor de amenajare a teritoriului și urbanism, prin avizarea documentațiilor strategice și prin asigurarea coerenței acestora cu documentele de planificare naționale. În același timp, ministerele sectoriale coordonează implementarea proiectelor majore de infrastructură, dezvoltare economică, mediu, sănătate sau educație, multe dintre acestea având un impact direct asupra dezvoltării județului.

În domeniul transporturilor, Ministerul Transporturilor și infrastructurile sale specializate, precum Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere și Compania Națională CFR SA, sunt responsabile pentru implementarea marilor proiecte de conectivitate rutieră și feroviară care influențează competitivitatea și accesibilitatea județului. În mod similar, Ministerul Mediului, prin instituțiile sale subordonate, are responsabilități privind protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice și gestionarea ariilor naturale protejate, în timp ce Ministerul Economiei și structurile sale de sprijin contribuie la dezvoltarea mediului antreprenorial și la atragerea investițiilor.

La nivel regional, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest reprezintă unul dintre cei mai importanți parteneri instituționali ai județului. ADR Nord-Vest are responsabilitatea gestionării Programului Regional și contribuie la finanțarea și monitorizarea unei părți importante a investițiilor propuse în cadrul Strategiei. Totodată, agenția are un rol esențial în promovarea dezvoltării regionale integrate, în susținerea proiectelor de specializare inteligentă și în facilitarea cooperării dintre județele regiunii. În contextul implementării PATJ, ADR Nord-Vest devine principalul partener pentru finanțarea proiectelor privind infrastructura urbană, patrimoniul cultural, turismul, serviciile publice și dezvoltarea economică.

La nivel județean, principalul actor responsabil pentru implementarea Strategiei și a Planului de Acțiune este Consiliul Județean Maramureș. Acesta are rolul de coordonator al procesului de implementare și de principal promotor al proiectelor strategice de interes județean. Consiliul Județean asigură coordonarea relațiilor dintre actorii implicați, urmărește integrarea investițiilor în viziunea de dezvoltare teritorială și contribuie la atragerea resurselor financiare necesare implementării proiectelor.

În cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean, arhitectul-șef și structurile de specialitate din domeniul amenajării teritoriului și urbanismului au responsabilitatea de a monitoriza compatibilitatea proiectelor și documentațiilor de urbanism cu obiectivele PATJ și de a asigura integrarea teritorială a intervențiilor propuse. Direcțiile tehnice, economice, de investiții, cultură și turism contribuie la implementarea efectivă a proiectelor și la coordonarea relației cu partenerii instituționali.

Un rol important revine și instituțiilor publice județene, precum Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Direcția de Sănătate Publică, Inspectoratul Școlar Județean, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția pentru Cultură sau Agenția pentru Protecția Mediului. Aceste instituții participă la implementarea măsurilor sectoriale și furnizează expertiza necesară în domeniile lor de competență.

La nivel local, municipiile, orașele și comunele reprezintă actorii care implementează efectiv cea mai mare parte a proiectelor prevăzute în Planul de Acțiune. Autoritățile administrației publice locale sunt responsabile pentru elaborarea documentațiilor tehnice, realizarea investițiilor, administrarea infrastructurilor și furnizarea serviciilor publice către populație. În același timp, acestea au rolul de a adapta obiectivele strategice județene la specificul local și de a identifica oportunitățile de dezvoltare specifice fiecărui teritoriu.

Întrucât numeroase provocări și oportunități depășesc limitele administrative ale unui singur UAT, un rol tot mai important revine structurilor de cooperare intercomunitară. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară și Zona Metropolitană Baia Mare constituie instrumente esențiale pentru dezvoltarea proiectelor de interes comun în domenii precum transportul public, infrastructura de apă și canalizare, managementul deșeurilor, dezvoltarea economică sau promovarea turismului. Aceste structuri permit utilizarea eficientă a resurselor și contribuie la dezvoltarea unor teritorii funcționale integrate.

Mediul economic reprezintă principalul generator de investiții și locuri de muncă și constituie unul dintre actorii cheie ai implementării strategiei. Dezvoltarea economică a județului depinde în mare măsură de capacitatea întreprinderilor existente de a se adapta la noile condiții de piață și de capacitatea teritoriului de a atrage noi investiții. În acest sens, companiile, IMM-urile, cooperativele, organizațiile patronale și camerele de comerț contribuie direct la implementarea obiectivelor privind competitivitatea, inovarea și dezvoltarea antreprenorială.

Un rol strategic revine și mediului academic și de cercetare. Universitățile și centrele de cercetare pot contribui la dezvoltarea capitalului uman, la transferul tehnologic și la fundamentarea proceselor de inovare și specializare inteligentă. În cazul județului Maramureș, Centrul Universitar Nord din Baia Mare și colaborările cu Universitatea Babeș-Bolyai și alte instituții academice regionale pot deveni factori importanți pentru dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere și inovare.

Nu în ultimul rând, societatea civilă și comunitățile locale au un rol esențial în procesul de implementare și monitorizare a strategiei. Organizațiile neguvernamentale, asociațiile profesionale, organizațiile culturale și de protecție a mediului, precum și grupurile comunitare contribuie la identificarea nevoilor locale, la promovarea intereselor comunităților și la monitorizarea impactului investițiilor. Participarea activă a cetățenilor și a organizațiilor locale contribuie la creșterea transparenței procesului de implementare și la consolidarea caracterului participativ al dezvoltării teritoriale.

În ansamblu, implementarea Strategiei și a Planului de Acțiune presupune funcționarea unui sistem complex de guvernare teritorială, în care fiecare actor are roluri și responsabilități complementare. Capacitatea de cooperare dintre aceste instituții și organizații, precum și existența unor mecanisme eficiente de coordonare și monitorizare, vor reprezenta factori determinanți pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare ale județului Maramureș până în anul 2035.

1. Nivelul european

Comisia Europeană

Rol principal

Stabilirea cadrului strategic și financiar al politicilor de dezvoltare teritorială și regională.

Responsabilități

- definirea obiectivelor Politicii de Coeziune;
- stabilirea priorităților privind tranziția verde și digitală;
- aprobarea programelor operaționale;
- monitorizarea utilizării fondurilor europene;
- evaluarea impactului investițiilor finanțate din fonduri europene.

Competențe

- reglementare;
- finanțare;
- monitorizare;
- evaluare.

Relevanță pentru PATJ

Influențează direct implementarea proiectelor prin:

- Programul Regional Nord-Vest;
- Programul Transport;
- Programul Dezvoltare Durabilă;
- Programul Educație și Ocupare;
- Interreg;
- LIFE.

2. Nivelul național

Guvernul României

Rol principal

Coordonarea politicilor sectoriale și asigurarea cadrului legislativ necesar implementării investițiilor.

Responsabilități

- elaborarea strategiilor naționale;
- alocarea resurselor financiare;

- coordonarea investițiilor majore;
- aprobarea programelor de investiții.

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Rol principal

Autoritate centrală pentru amenajarea teritoriului și dezvoltare regională.

Responsabilități

- coordonarea politicilor de amenajare a teritoriului;
- avizarea PATJ;
- monitorizarea implementării documentațiilor teritoriale;
- elaborarea cadrului metodologic.

Competențe

- planificare teritorială;
- urbanism;
- dezvoltare regională.

Ministerul Transporturilor

Responsabilități

- dezvoltarea infrastructurii rutiere și feroviare;
- coordonarea proiectelor strategice de mobilitate;
- gestionarea investițiilor naționale.

Instituții subordonate

CNAIR

- Drum expres Baia Mare–Satu Mare;
- Drum expres Baia Mare–Bistrița;
- modernizarea drumurilor naționale.

CFR SA

- modernizarea infrastructurii feroviare;
- dezvoltarea magistralei CF 400;
- modernizarea liniei Salva–Vișeu–Sighetu.

Ministerul Mediului

Responsabilități

- politici de mediu;
- adaptare la schimbări climatice;
- gestionarea ariilor protejate;
- managementul riscurilor naturale.

Instituții relevante

- Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate;
- Garda de Mediu;
- Administrația Națională Apele Române.

Ministerul Economiei și Antreprenoriatului

Responsabilități

- dezvoltarea IMM-urilor;
- sprijinirea investițiilor;
- inovare și competitivitate;
- dezvoltarea turismului.

Ministerul Educației

Responsabilități

- dezvoltarea infrastructurii educaționale;
- adaptarea ofertei educaționale la piața muncii;
- susținerea formării profesionale.

Ministerul Sănătății

Responsabilități

- dezvoltarea infrastructurii sanitare;
- coordonarea investițiilor în sănătate;
- dezvoltarea serviciilor medicale.

3. Nivelul regional

Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Rol principal

Principalul actor regional pentru finanțarea și coordonarea dezvoltării teritoriale.

Responsabilități

- gestionarea Programului Regional Nord-Vest;
- evaluarea și finanțarea proiectelor;
- monitorizarea implementării;
- sprijinirea actorilor locali.

Competențe

- dezvoltare regională;
- finanțări europene;
- specializare inteligentă.

Structuri regionale sectoriale

Agenția pentru Protecția Mediului

- monitorizarea factorilor de mediu;
- avizarea proiectelor.

Direcția Regională de Drumuri și Poduri

- infrastructura rutieră regională.

Operatori regionali

- apă și canalizare;
- deșeuri;
- energie.

4. Nivelul județean

Consiliul Județean Maramureș

Rol principal

Autoritatea coordonatoare a implementării Strategiei și Planului de Acțiune.

Responsabilități

- coordonarea implementării PATJ;
- prioritizarea investițiilor;
- dezvoltarea parteneriatelor;
- atragerea finanțărilor;
- monitorizarea implementării.

Competențe

- infrastructură județeană;
- dezvoltare teritorială;
- servicii publice județene;
- cultură;
- turism.

Arhitectul-șef al județului

Responsabilități

- coordonarea tehnică a implementării PATJ;
- monitorizarea conformității documentațiilor de urbanism;
- integrarea proiectelor în strategia teritorială.

Direcțiile și serviciile CJ

Direcția Tehnică

- infrastructură;
- drumuri județene.

Direcția Dezvoltare și Investiții

- managementul proiectelor;
- finanțări.

Direcția Turism și Cultură

- patrimoniu;
- turism;
- branding teritorial.

Instituții județene

ISU Maramureș

- managementul situațiilor de urgență;
- prevenirea riscurilor.

Direcția de Sănătate Publică

- infrastructură și servicii medicale.

Inspectoratul Școlar Județean

- dezvoltarea rețelei educaționale.

Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă

- politici privind ocuparea și formarea profesională.

Direcția Județeană de Mediu

- politici privind protecți mediului.

5. Nivelul local

Municipii, orașe și comune

Rol principal

Implementarea directă a proiectelor și investițiilor locale.

Responsabilități

- elaborarea documentațiilor tehnice;
- implementarea investițiilor;
- întreținerea infrastructurilor;
- furnizarea serviciilor publice;
- actualizarea documentațiilor de urbanism.

Competențe

- dezvoltare locală;
- utilități;
- servicii sociale;
- educație;
- cultură;
- sport.

Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)

Rol

Implementarea proiectelor care depășesc limitele unui singur UAT.

Exemple

- ADI Apă-Canal;
- ADI Deșeuri;
- Zona Metropolitană Baia Mare;
- ADI Transport Metropolitan.

Responsabilități

- coordonarea proiectelor comune;
- gestionarea serviciilor publice;
- dezvoltarea cooperării teritoriale.

6. Mediul economic

Investitori și companii

Rol

Principalul motor al dezvoltării economice.

Responsabilități

- realizarea investițiilor productive;
- crearea locurilor de muncă;
- inovare;
- transfer tehnologic.

IMM-uri și antreprenori

Rol

Diversificarea economiei locale și valorificarea resurselor teritoriale.

Domenii vizate

- industrie;
- servicii;
- turism;

- agricultură;
- industrii creative.

Camere de comerț și organizații patronale

Responsabilități

- reprezentarea mediului de afaceri;
- facilitarea dialogului public-privat;
- sprijinirea antreprenoriatului.

7. Mediul academic și de cercetare

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca – Centrul Universitar Nord Baia Mare

Universitatea Babeș-Bolyai

Institute și centre de cercetare

Responsabilități

- cercetare și inovare;
- transfer tehnologic;
- formare profesională;
- dezvoltarea competențelor pentru economia viitorului;
- fundamentarea deciziilor publice.

8. Societatea civilă și comunitățile locale

ONG-uri

Responsabilități

- protecția patrimoniului;
- protecția mediului;
- dezvoltare comunitară;
- incluziune socială.

Comunitățile locale

Rol

Beneficiar direct al intervențiilor și partener în procesul de dezvoltare.

Responsabilități

- participarea la consultări;
- monitorizarea implementării;
- implicarea în proiectele comunitare.

Structura de coordonare recomandată pentru PATJ Maramureș

Nivel strategic

- Consiliul Județean Maramureș
- Președintele CJ
- Arhitectul-șef

Nivel de coordonare

- Comitet Județean de Implementare a Strategiei

Participanți:

- CJ Maramureș;
- ADR Nord-Vest;
- municipii și orașe;
- instituții deconcentrate;
- universități;
- mediul economic.

Nivel operațional

- Grupuri tematice pentru cele 9 domenii strategice (D1–D9)

Nivel local

- UAT-uri;
- ADI-uri;
- structuri de cooperare teritorială.

Această structură asigură o implementare coerentă, permite coordonarea investițiilor la toate nivelurile administrative și creează cadrul necesar pentru monitorizarea și actualizarea periodică a Planului de Acțiune până în anul 2035.

1.4. Documente strategice relevante, surse de finanțare, implementare

Documente strategice

1. Documente strategice europene

- Agenda Teritorială 2030 a Uniunii Europene;
- Politica de Coeziune 2021-2027;
- Pactul Verde European (European Green Deal);
- Strategia UE pentru Biodiversitate 2030;
- Strategia UE de Adaptare la Schimbările Climatice;
- Noua Cartă de la Leipzig privind dezvoltarea urbană durabilă;
- New European Bauhaus;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării (SUERD);
- Viziunea Rurală pe Termen Lung a Uniunii Europene 2040.

2. Strategii și documente programatice naționale relevante

Dezvoltare teritorială

- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR 2035);
- Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2035;
- Politica Urbană a României 2022-2035;
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030.

Transport

- Master Planul General de Transport al României;
- Strategia de Siguranță Rutieră 2022-2030;
- Strategia Națională pentru Mobilitate Durabilă.

Mediu și climă

- Strategia Națională privind Adaptarea la Schimbările Climatice 2022-2030;
- Strategia Națională pentru Biodiversitate 2030;
- Strategia Națională pentru Economia Circulară;
- Planul Național Integrat Energie și Schimbări Climatice (PNIESC 2025-2035);
- Strategia Forestieră Națională 2022-2030.

Dezvoltare economică

- Strategia Națională pentru Competitivitate 2021-2027;
- Strategia pentru Specializare Inteligentă a României;
- Strategia Națională pentru Digitalizarea României 2030.

Turism și patrimoniu

- Strategia Națională pentru Turism Durabil;
- Strategia Națională pentru Patrimoniu Cultural;
- Programul România Atractivă.

Social

- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027;
- Strategia Națională pentru Incluziune Socială și Reducerea Sărăciei;
- Strategia Națională pentru Educație și Formare Profesională.

3. Documente regionale relevante

Regiunea Nord-Vest

- Planul de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2021-2027;
- Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest (RIS3);
- Programul Regional Nord-Vest 2021-2027;
- Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Nord-Vest 2030.

Surse de finanțare și mecanisme de implementare

Program	Domenii relevante pentru jud. Maramureș
Programul Regional Nord-Vest 2021-2027	mobilitate, regenerare urbană, patrimoniu, turism, sănătate, educație
Program Dezvoltare Durabilă	apă-canal, biodiversitate, situri contaminate, riscuri naturale
Program Transport	drumuri, cale ferată, intermodalitate
Program Educație și Ocupare	educație, formare profesională
Program Incluziune și Demnitate Socială	servicii sociale
Program Sănătate	infrastructură medicală
Program Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PoCIDIF)	digitalizare, inovare, IMM-uri
Program Tranziție Justă	reconversie economică și industrială
Programul Acvacultură și Pescuit	dezvoltare rurală și acvacultură
Program LIFE	biodiversitate, climă, natură

Program	Domenii relevante pentru jud. Maramureș
Horizon Europe	cercetare, inovare
Interreg România-Ungaria	cooperare transfrontalieră
Interreg NEXT România-Ucraina	cooperare transfrontalieră
Interreg Europe	proiecte pilot și schimb de bune practici
CEF - Connecting Europe Facility	infrastructură de transport și digitalizare
InvestEU	investiții strategice
Fondul pentru Modernizare	energie regenerabilă, eficiență energetică
Fondul de Mediu (AFM)	eficiență energetică, împăduriri, piste velo
Programul Național de Investiții Anghel Saligny	drumuri, apă-canal, utilități
Programul Național de Consolidare a Clădirilor cu Risc Seismic	patrimoniu și clădiri publice
Fondul Cultural Național (AFCN)	patrimoniu și cultură
Programul Național de Dezvoltare Rurală / viitorul Plan Strategic PAC	dezvoltare rurală, agricultură
PPP și investiții private	turism, logistică, energie, industrie

Implementarea obiectivelor, programelor și proiectelor prevăzute în Planul de Acțiune al PATJ Maramureș necesită mobilizarea simultană a unor surse de finanțare europene, naționale, regionale, locale și private. Având în vedere complexitatea investițiilor propuse și caracterul integrat al dezvoltării teritoriale, finanțarea acestora trebuie abordată complementar, prin corelarea diferitelor programe și instrumente financiare disponibile.

1. Fonduri europene gestionate la nivel regional

Principala sursă de finanțare pentru proiectele teritoriale și urbane este reprezentată de Programul Regional Nord-Vest 2021-2027, gestionat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest.

Domenii finanțabile

- dezvoltare urbană integrată;
- regenerare urbană;
- mobilitate urbană și metropolitană;
- infrastructură educațională;
- infrastructură medicală;

- digitalizare;
- patrimoniu cultural;
- turism;
- eficiență energetică;
- infrastructură verde.

Beneficiari

- Consiliul Județean Maramureș;
- UAT-uri;
- instituții publice;
- parteneriate publice.

Proiecte relevante pentru PATJ

- dezvoltarea polilor urbani Baia Mare, Sighetu Marmăției, Borșa și Vișeu de Sus;
- regenerarea centrelor istorice;
- dezvoltarea infrastructurii turistice;
- modernizarea infrastructurii publice.

2. Fonduri europene gestionate la nivel național

Aceste programe finanțează investiții majore de interes național și regional.

Program Dezvoltare Durabilă (PDD)

Domenii

- apă și canalizare;
- biodiversitate;
- situri contaminate;
- managementul riscurilor;
- infrastructură verde;
- economie circulară.

Proiecte relevante

- extinderea sistemelor de apă și canalizare;
- restaurarea habitatelor Natura 2000;
- prevenirea inundațiilor;
- protecția ariilor naturale.

Program Transport

Domenii

- infrastructură rutieră;
- infrastructură feroviară;
- intermodalitate;
- siguranță rutieră.

Proiecte relevante

- Drum Expres Baia Mare – Satu Mare;
- conexiunea Baia Mare – Dej;
- modernizarea rețelei feroviare;
- noduri logistice multimodale.

Program Educație și Ocupare

Domenii

- educație;
- formare profesională;
- ocupare;
- competențe digitale.

Program Sănătate

Domenii

- spitale;
- ambulatorii;
- digitalizarea serviciilor medicale.

Program Incluziune și Demnitate Socială

Domenii

- servicii sociale;
- comunități vulnerabile;
- incluziunea grupurilor dezavantajate.

Program Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PoCIDIF)

Domenii

- cercetare;
- inovare;
- digitalizare;
- IMM-uri.

3. Programe de cooperare teritorială europeană și transfrontalieră

Poziția geografică a județului Maramureș, la frontiera externă a Uniunii Europene, oferă oportunități importante de finanțare.

Interreg NEXT România – Ucraina

Domenii

- conectivitate;
- situații de urgență;
- patrimoniu cultural;
- turism;
- protecția mediului.

Proiecte relevante

- Valea Tisei;
- Sighetu Marmăției;
- Valea Vișeuului;
- cooperare transfrontalieră.

Interreg România – Ungaria

Domenii

- infrastructură;
- turism;
- servicii publice;
- dezvoltare economică.

Interreg Europe

Domenii

- schimb de bune practici;
- inovare;
- politici teritoriale.

4. Programe tematice europene

Aceste programe oferă finanțări competitive pentru proiecte inovatoare.

Programul LIFE

Domenii

- biodiversitate;

- schimbări climatice;
- managementul ariilor protejate;
- economie circulară.

Proiecte relevante

- Munții Maramureșului;
- Munții Rodnei;
- Creasta Cocoșului;
- Tisa Superioară.

Horizon Europe

Domenii

- cercetare;
- inovare;
- digitalizare;
- tehnologii verzi.

Connecting Europe Facility (CEF)

Domenii

- transport;
- energie;
- infrastructură digitală.

InvestEU

Domenii

- infrastructură strategică;
- dezvoltare economică;
- IMM-uri.

New European Bauhaus

Domenii

- regenerare urbană;
- patrimoniu;
- revitalizare rurală;
- design sustenabil.

5. Programe și fonduri guvernamentale

Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”

Domenii

- drumuri;
- apă și canalizare;
- utilități publice.

Fondul pentru Mediu (AFM)

Domenii

- eficiență energetică;
- iluminat public;
- piste pentru biciclete;
- împăduriri;
- mobilitate electrică.

Fondul pentru Modernizare

Domenii

- energie regenerabilă;
- eficiență energetică;
- infrastructură energetică.

Administrația Fondului Cultural Național (AFCN)

Domenii

- patrimoniu cultural;
- proiecte culturale;
- promovare turistică.

Planul Strategic PAC

Domenii

- dezvoltare rurală;
- agricultură;
- procesare agroalimentară;
- diversificarea economiei rurale.

6. Investiții private și parteneriate public-private

Implementarea PATJ necesită atragerea investițiilor private și dezvoltarea parteneriatelor între administrația publică și mediul economic.

Domenii prioritare

Turism

- infrastructuri turistice;
- centre de agrement;
- ecoturism;
- wellness și balneoturism.

Energie

- parcuri fotovoltaice;
- microhidrocentrale;
- producția de energie regenerabilă.

Logistică și industrie

- parcuri industriale;
- centre logistice;
- hub-uri economice.

Digitalizare

- infrastructuri inteligente;
- servicii digitale.

Instrumente

- concesiuni;
- parteneriate public-private;
- fonduri de investiții;
- scheme de ajutor de stat;
- mecanisme financiare mixte.

Concluzii

Implementarea PATJ Maramureș necesită utilizarea integrată a fondurilor europene, naționale și private. Programul Regional Nord-Vest, Programul Dezvoltare Durabilă, Programul Transport și programele transfrontaliere reprezintă principalele surse de finanțare pentru proiectele teritoriale majore, în timp ce programele tematice europene și investițiile private pot susține proiecte inovatoare, cu valoare adăugată ridicată. Diversificarea surselor de finanțare și dezvoltarea parteneriatelor instituționale reprezintă condiții esențiale pentru implementarea cu succes a obiectivelor PATJ Maramureș în perioada 2027-2035.

2. CORELAȚIA DOMENII SECTORIALE / OBIECTIVE STRATEGICE / OBIECTIVE OPERAȚIONALE (PRIORITĂȚI) / MĂSURI DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE TERITORIALĂ A PATJ MARAMUREȘ

Domeniu	Obiectiv strategic	Obiective operaționale	Măsuri prefigurate (sinteză extinsă)
D1. Cadrul natural și calitatea mediului	OS1. Consolidarea rezilienței și sustenabilității teritoriale prin protejarea responsabilă a capitalului natural, îmbunătățirea calității mediului și adaptarea la schimbările climatice.	OO1.1 Reducerea vulnerabilității la procese geomorfologice; OO1.2 Reducerea riscurilor hidrologice; OO1.3 Protejarea și valorificarea resurselor de apă; OO1.4 Îmbunătățirea calității factorilor de mediu; OO1.5 Conservarea biodiversității și patrimoniului natural.	Monitorizarea și reducerea riscurilor naturale (alunecări de teren, inundații, torențialitate); actualizarea hărților de hazard și risc; consolidarea versanților și corectarea torenților; dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre; implementarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice; protejarea și valorificarea durabilă a resurselor de apă; reducerea surselor de poluare; reconstrucția ecologică a siturilor degradate; conservarea biodiversității și dezvoltarea coridoarelor ecologice; monitorizarea mediului prin sisteme GIS și baze de date integrate.
D2. Infrastructurile de transport și comunicații	OS2. Dezvoltarea unui sistem integrat, modern, sigur și sustenabil de transport și comunicații, capabil să asigure conectivitatea eficientă a județului Maramureș la rețelele regionale, naționale și europene, să susțină mobilitatea populației, competitivitatea economică și coeziunea teritorială, precum și integrarea sa în coridoarele majore de	OO2.1 Conectarea la coridoarele majore de transport; OO2.2 Creșterea accesibilității interne; OO2.3 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare; OO2.4 Dezvoltarea mobilității aeriene; OO2.5 Dezvoltarea sistemelor intermodale și logistice; OO2.6 Dezvoltarea mobilității durabile; OO2.7 Consolidarea conectivității	Dezvoltarea conexiunilor la rețelele TEN-T și coridoarele europene; realizarea drumurilor expres și modernizarea infrastructurii rutiere majore; creșterea accesibilității zonelor montane și periferice; modernizarea și electrificarea infrastructurii feroviare; dezvoltarea trenului metropolitan și a transportului public regional; modernizarea Aeroportului

Domeniu	Obiectiv strategic	Obiective operaționale	Măsurî prefigurate (sinteză extinsă)
	dezvoltare și cooperare transfrontalieră.	transfrontaliere; OO2.8 Dezvoltarea infrastructurii de comunicații digitale.	Internațional Maramureș; dezvoltarea terminalelor logistice și a transportului intermodal; îmbunătățirea conectivității transfrontaliere cu Ucraina; extinderea infrastructurilor digitale și a comunicațiilor electronice.
D3. Dotările tehnico-edilitare	OS3. Dezvoltarea și modernizarea integrată a infrastructurilor tehnico-edilitare ale județului Maramureș, prin asigurarea unor servicii publice sigure, eficiente, accesibile și sustenabile în domeniul energiei, apei, canalizării, gestionării deșeurilor și comunicațiilor digitale, în vederea creșterii calității vieții, competitivității economice și rezilienței teritoriale.	OO3.1 Creșterea gradului de independență energetică a județului prin valorificarea resurselor regenerabile locale și dezvoltarea producției descentralizate de energie; OO3.2 Modernizarea infrastructurilor de transport și distribuție a energiei; OO3.3 Creșterea gradului de acces la infrastructura de alimentare cu apă și canalizare; OO3.4 Dezvoltarea unui sistem modern și circular de gestionare a deșeurilor; OO3.5 Dezvoltarea infrastructurilor digitale și a comunicațiilor electronice.	Creșterea producției de energie din surse regenerabile; dezvoltarea comunităților energetice locale; modernizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei; extinderea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare; creșterea gradului de conectare a populației la servicii edilitare; dezvoltarea infrastructurilor de gestionare integrată a deșeurilor și a economiei circulare; digitalizarea serviciilor publice și extinderea infrastructurilor de comunicații și internet de mare viteză.
D4. Activitățile economice și competitivitatea	OS4. Dezvoltarea unei economii județene competitive, inovative, reziliente și sustenabile, bazată pe valorificarea resurselor locale, creșterea valorii adăugate, dezvoltarea antreprenoriatului și integrarea în fluxurile	OO4.1 Dezvoltarea și modernizarea sectorului primar; OO4.2 Consolidarea și diversificarea sectorului secundar; OO4.3 Dezvoltarea sectorului terțiar și a economiei serviciilor; OO4.4 Consolidarea mediului	Modernizarea agriculturii și creșterea valorii adăugate a produselor agroalimentare; dezvoltarea capacităților de procesare și depozitare; susținerea industriilor competitive și a economiei verzi; dezvoltarea parcurilor industriale și logistice; atragerea investițiilor productive; stimularea

Domeniu	Obiectiv strategic	Obiective operaționale	Măsurî prefigurate (sinteză extinsă)
	economice regionale și europene.	antreprenorial și a ecosistemului de inovare.	digitalizării și inovării în întreprinderi; consolidarea ecosistemului antreprenorial și a IMM-urilor; dezvoltarea parteneriatelor dintre mediul economic, universități și centre de cercetare; susținerea economiei locale și a lanțurilor scurte de aprovizionare.
D5. Turism și valorificarea patrimoniului	OS5. Dezvoltarea unui sistem turistic competitiv, sustenabil și integrat, bazat pe valorificarea responsabilă a patrimoniului natural și cultural, diversificarea produselor turistice și creșterea atractivității județului Maramureș ca destinație de interes național și internațional.	OO5.1 Consolidarea managementului destinației și dezvoltarea resurselor umane din turism; OO5.2 Dezvoltarea infrastructurii și produselor turistice; OO5.3 Conservarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural; OO5.4 Creșterea competitivității economiei turistice și promovarea integrată a destinației.	Consolidarea managementului destinației turistice și a structurilor OMD; dezvoltarea infrastructurilor turistice și de agrement; diversificarea produselor turistice (ecoturism, turism cultural, balnear, montan și de aventură); conservarea și valorificarea patrimoniului cultural și natural; promovarea patrimoniului UNESCO; dezvoltarea rutelor tematice și a centrelor de vizitare; formarea resurselor umane din turism; promovarea integrată a brandului turistic Maramureș și susținerea antreprenoriatului turistic local.
D6. Rețeaua de localități și dezvoltare teritorială	OS6. Dezvoltarea unei structuri teritoriale policentrice, echilibrate și competitive, bazată pe consolidarea rolului centrelor urbane și rurale, creșterea accesului la	OO6.1 Consolidarea sistemului urban și a polilor de dezvoltare; OO6.2 Dezvoltarea zonelor funcționale și a cooperării teritoriale; OO6.3 Creșterea accesului la servicii publice și funcțiuni urbane; OO6.4	Consolidarea polului județean Baia Mare și a centrelor urbane secundare; dezvoltarea zonelor funcționale și a cooperării intercomunitare; creșterea accesului la servicii publice și echipamente colective;

Domeniu	Obiectiv strategic	Obiective operaționale	Măsurî prefigurate (sinteză extinsă)
	servicii și reducerea disparităților teritoriale.	Reducerea disparităților teritoriale și revitalizarea zonelor periferice.	dezvoltarea infrastructurilor urbane și rurale; regenerarea spațiilor urbane; revitalizarea zonelor rurale și montane; reducerea disparităților teritoriale; susținerea proceselor de dezvoltare metropolitană și policentrică.
D7. Patrimoniu construit și cultural	OS7. Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului construit, cultural și peisagistic al județului Maramureș, ca resursă strategică pentru identitatea teritorială, dezvoltarea economică și creșterea atractivității turistice.	OO7.1 Protejarea și restaurarea patrimoniului construit; OO7.2 Valorificarea patrimoniului cultural și a peisajelor culturale; OO7.3 Consolidarea identității culturale și promovarea patrimoniului.	Restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice; conservarea patrimoniului UNESCO și a patrimoniului vernacular; protejarea peisajelor culturale și a centrelor istorice; digitalizarea patrimoniului; dezvoltarea infrastructurilor culturale; promovarea tradițiilor, meșteșugurilor și identității locale; integrarea patrimoniului în circuitele turistice și educaționale; creșterea gradului de conștientizare și educație patrimonială.
D8. Resurse umane și infrastructură socială	OS8. Dezvoltarea capitalului uman, creșterea accesului la servicii publice de calitate și îmbunătățirea calității vieții în toate comunitățile județului.	OO8.1 Dezvoltarea și modernizarea sistemului educațional; OO8.2 Creșterea accesului la servicii medicale și de sănătate; OO8.3 Consolidarea serviciilor sociale și incluziunii sociale; OO8.4 Dezvoltarea infrastructurii culturale, sportive și de agrement; OO8.5 Îmbunătățirea condițiilor de locuire;	Modernizarea infrastructurilor educaționale și adaptarea ofertei educaționale la cerințele pieței muncii; dezvoltarea serviciilor medicale și a infrastructurii de sănătate; consolidarea serviciilor sociale și a incluziunii sociale; dezvoltarea infrastructurilor culturale, sportive și de agrement; îmbunătățirea condițiilor de

Domeniu	Obiectiv strategic	Obiective operaționale	Măsuri prefigurate (sinteză extinsă)
		OO8.6 Dezvoltarea competențelor și ocupării forței de muncă; OO8.7 Digitalizarea serviciilor publice.	locuire; dezvoltarea competențelor profesionale și digitale; creșterea ocupării forței de muncă; digitalizarea serviciilor publice și implementarea conceptului Smart County.
D9. Context teritorial și zonificare	OS9. Creșterea nivelului de dezvoltare și de recunoaștere a județului în contextul teritorial suprajudețean.	OO9.1 Fluidizarea relațiilor intrajudețene, a relațiilor cu unitățile administrativ-teritoriale din cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest și a celor transfrontaliere; OO9.2 Consolidarea rolului și poziționării județului Maramureș în rețelele teritoriale regionale, naționale și europene.	Consolidarea relațiilor teritoriale regionale, naționale și transfrontaliere; dezvoltarea cooperării cu județele limitrofe și cu regiunile din Ucraina; susținerea integrării în rețelele de transport și dezvoltare europene; promovarea zonelor funcționale strategice; valorificarea poziției geopolitice a județului; dezvoltarea proiectelor de cooperare teritorială și consolidarea rolului Maramureșului în sistemul urban și economic regional.

Obiective transversale rezultate din toate domeniile

Din analiza Strategiei rezultă că toate cele 9 domenii contribuie la atingerea următoarelor obiective teritoriale transversale:

1. Creșterea competitivității economice;
2. Consolidarea coeziunii teritoriale;
3. Adaptarea la schimbările climatice și creșterea rezilienței;
4. Valorificarea patrimoniului natural și cultural;
5. Dezvoltarea policentrică și reducerea disparităților teritoriale;
6. Digitalizarea și inovarea;
7. Consolidarea identității teritoriale și a cooperării transfrontaliere.
8. Creșterea calității vieții locuitorilor județului.

3. PLANUL DE ACȚIUNE PE DOMENII STRATEGICE

3.1. Cadrul natural și calitatea mediului

Obiectivul strategic 1 (OS1). Consolidarea rezilienței și sustenabilității teritoriale prin protejarea responsabilă a capitalului natural, îmbunătățirea calității mediului și adaptarea la schimbările climatice.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO1.1 Reducerea vulnerabilității la procese geomorfologice	Realizarea studiilor geotehnice detaliate în zonele cu potențial mediu și mediu-mare de producere a alunecărilor de teren, cu scopul identificării necesității realizării unor măsuri de amenajare a versanților înaintea construirii	CJ, CL, ISU	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Poienile Izei, Bicz, Oarța de Jos, Groși, Valea Chioarului, Gârdani, Sighetu Marmăției, Giulești, Suciul de Sus, Boiu Mare, Budești, Băița de sub Codru, Fărcașa, Băsești, Câmpulung la Tisa, Sarasău, Rona de Jos, Remetea Chioarului, Dumbrăvița, Călinești, Borșa, Ocna Șugatag, Poienile de sub Munte, Ulmeni, Repedea, Oncești, Săcel
	Extinderea și reabilitarea lucrărilor de stabilizare a arealelor afectate de alunecări de teren: lucrări de nivelare, șanțuri, terasări, lucrări de drenaj, ziduri de sprijin, cleionaje, plantare vegetație/împădurire	CL, CJ	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt	Baia Mare, Baia Sprie, Borșa, Căvnic, Arduș, Băiuț, Bicz, Botiza, Bistra, Bocicoiu Mare, Bogdan Vodă, Budești, Călinești, Cicirău, Coroieni, Cupșeni, Dumbrăvița, Groși,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Ieud, Ocna Șugatag, Lăpuș, Leordina, Petrova, Poienile Izei, Repede, Remetea Chioarului, Rona de Jos, Rona de Sus, Ulmeni, Săcălășeni, Sălsig, Seini, Șişești, Suci de Sus, Tăuții Măgherauș
	Campanii de informare și dotarea cu echipament de intervenție	CL, CJ, ISU	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
OO1.2. Reducerea riscurilor hidrologice	Realizarea studiilor hidrologice detaliate în zonele cu potențial mediu și mare de producere a inundațiilor	ABA Someș-Tisa, CJ, CL, ISU	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Realizarea lucrări de protecție/diguri de apărare	AN Apele Române, ABA Someș-Tisa	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Baia Sprie, Bistra, Bocicoiu Mare, Bogdan Vodă, Borșa, Botiza, Căvnic, Ciolt, Câmpulung la Tisa, Dragomirești, Firiza, Leordina,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Mara, Mireșu Mare, Moisei, Oncești, Sighetul Marmăției, Petrova, Poienile de sub Munte, Remeți, Remetea Chioarului, Repedea, Rona de Jos, Rozavlea, Ruscova, Săpânța, Săcel, Săliște, Strâmtura, Șieu, Suci de Jos, Vadu Izei, Vișeu de Sus, Vișeu de Jos, Vima Mică, Vișeu de Sus
	Implementarea conexiunilor de tip coridorul Verde-Albastru în zonele cu potențial (Tisa–Someș -Săsar-Vișeu–Iza)	ABA Someș-Tisa, CJ, CL	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Ariniș, Bârsana, Baia Mare, Bistra, Bocicoiu Mare, Borșa, Câmpulung la Tisa, Cicârlău, Dragomirești, Leordina, Mireșu Mare, Moisei, Petrova, Poienile de sub Munte, Repedea, Remeți, Remetea Chioarului, Rozavlea, Ruscova, Săcel, Săpânța, Satulung, Seini, Sighetu Marmăției, Strâmtura, Ulmeni, Vadu Izei, Vișeu de Jos, Vișeu de Sus
OO1.3. Adaptarea comunităților la schimbările climatice	Dezvoltarea infrastructurii verzi-albastre pentru adaptarea localităților la schimbările climatice	ABA Someș-Tisa, CJ, CL	Bugetul local, Bugetul de stat,	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			PNRR		
OO1.4. Protecția, gestionarea durabilă și securizarea resurselor de apă ale județului	Stabilizarea alimentării cu apă a județului prin extinderea sistemului hidrotehnic Runcu - Firiza	AN Apele Române	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Respectarea zonelor de protecție sanitară a surselor de apă prin impunerea în documentațiile urbanistice	ABA Someș-Tisa, CJ, CL			Nivel județean, prioritar: Baia Mare, Baia Sprie, Recea, Groși, Dumbrăvița, Tăuții-Măgherauș
	Realizarea de studii detaliate referitoare la calitatea resurselor de apă în zonele afectate de impacte antropice	ABA Someș-Tisa, CJ, APM MM	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Realizare platforme pentru colectarea și gestionarea gunoiului de grajd	APM MM, CL, ABA Someș-Tisa, CJ	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Ardușat, Ariniș, Bârsana, Bocicoiu Mare, Bogdan Vodă Călinești, Câmpulung la Tisa, Cicârlău, Coaș, Coltău, Fărcașa, Gărdani, Groși, Leordina, Mireșu Mare, Oncești, Petrova, Recea, Rona

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					de Jos, Rona de Sus, Rozavlea, Săcălășeni, Săliștea de Sus, Sălsig, Sărăsău, Satulung, Șieu, Sighetul Marmăției, Șomcuta Mare, Strâmtura, Ulmeni, Vadu Izei, Vișu de Jos
	Realizarea și menținerea în funcțiune a sistemelor de colectare și neutralizarea apelor de mină	Conversmin SA, APM MM, CL, ABA Someș-Tisa, CJ	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
OO1.5. Valorificarea potențialului valoros legat de apele minerale	Construirea / reabilitarea de baze balneare și infrastructuri turistice de deservire	CL, CJ	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean; prioritar: Ocna Șugatag, Coștiui, Băiuț, Botiza
OO1.6. Îmbunătățirea calității aerului	Realizarea de studii detaliate referitoare la calitatea aerului în zonele de impact	APM MM	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Creșterea reprezentativității sistemului de monitorizare (aparatură și măsurători sistematice)				
	Implementarea măsurilor din Planul de calitate a aerului	CJ, APM MM	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Implementarea măsurilor din Planul de calitate a aerului	CJ, APM MM	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Implementare de soluții de tip mobilitate verde, eficiență energetică	CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Baia Mare, Baia Sprie, Borșa, Cavnic, Seini, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus
OO1.7. Managementul eficient și ecologic al deșeurilor	Inițierea de centre de colectare/tratare a unor tipuri de deșeuri cu grad redus de reciclare	ADI Gestionarea integrată a deșeurilor menajere	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Asigurarea infrastructurii pentru colectarea separată a deșeurilor și Implementarea sistemului "Plătește pentru cât arunci";	ADI Gestionarea integrată a deșeurilor menajere	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Amenajarea unor platforme de compostare în vederea reducerii necesarului de depozitare (inclusiv amenajarea unei platforme pentru depozitarea deșeurilor biodegradabile și care nu pot fi supuse procesului de compostare), generat de imobilul situat în comuna Satulung (obiectiv de investiții în fază de aprobare PUZ)"	ADI Gestionarea integrată a deșeurilor menajere	Bugetul local	Scurt	satulung
OO1.8. Remedierea și reconversia siturilor potențial contaminate sau contaminate	Realizarea de studii detaliate pentru identificarea siturilor contaminate sau potențial contaminate	APM MM, CL, CJ	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Remediarea siturilor contaminate și refacerea ecosistemelor naturale		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Monitorizarea post-remediere și reconversia zonelor miniere (brownfield/greenfield)	Conversmin SA, APM MM, CJ	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
OO1.9. Implementarea politicilor de tranziție energetică	Valorificarea formelor de energie regenerabilă: eoliană solară, biomasă	CL, CJ	Bugetul de stat, AFM	Mediu	Nivel județean
	Renovarea și izolarea termică a clădirilor publice	CL, CJ	Bugetul de stat, AFM	Scurt	Nivel județean
OO1.10. Protecția, conservarea și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate	Elaborarea, actualizarea și implementarea planurilor de management ale ariilor naturale protejate de interes național și comunitar (parcuri naționale și naturale SCI-uri și SPA-uri)	ANANP	Fonduri nerambursabile UE-POIM	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Campanie de informare/măsurile luate în vederea reducerii cantității de deșeuri depuse în locurile neamenajate	CL	Bugetul local Fonduri nerambursabile UE-POIM	Scurt	Leordina
	Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului natural UNESCO al pădurilor seculare de fag din zona Țibleș-Lăpuș	CJ, Direcția Silvică Maramureș, Ocoalele Silvice Băiuț și Groșii Țibleșului	Buget local, LIFE, Programul Dezvoltare Durabilă	Mediu	Băiuț; Groșii Țibleșului; Lăpuș; Târgu Lăpuș; Cupșeni; Cernești.
	Realizare parteneriate de cercetare a patrimoniului natural și cultural	Platforma N2000 Maramureș	Bugetul local, Fonduri nerambursabile UE-POIM	Scurt	Nivel județean
	Cluster N2000 – Green Business	WWF	Bugetul local, Fonduri nerambursabile UE	Scurt	Nivel județean
	Regenerare naturală și artificială a fondului forestier	Direcția Silvică	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Realizarea de amenajamente pastorale	Direcția județeană pentru Agricultură	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Constituirea perimetrelor de ameliorare în vederea împăduririlor	CL, Direcția Silvică		Mediu	Cavnic

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.2. Infrastructurile de transport și comunicații

Obiectivul strategic 2 (OS2). Dezvoltarea unui sistem integrat, modern, sigur și sustenabil de transport și comunicații, capabil să asigure conectivitatea eficientă a județului Maramureș la rețelele regionale, naționale și europene, să susțină mobilitatea populației, competitivitatea economică și coeziunea teritorială, precum și integrarea sa în coridoarele majore de dezvoltare și cooperare transfrontalieră.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO2.1 Conectarea la coridoarele majore de transport OO2.2. Creșterea accesibilității interne OO2.3. Creșterea capacității rețelei rutiere OO2.4. Fluidizarea traficului urban și metropolitan	Conceperea și implementarea unui program de asistență tehnică și financiară destinată consiliilor locale pentru realizarea studiilor tehnico-economice și elaborarea proiectelor de reabilitare și modernizare a drumurilor de interes local.	CJ, CL, ADI/GAL-uri	Bugetul de stat, PNRR, POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Scurt	Nivel județean
OO2.5. Creșterea siguranței rutiere OO2.6.Modernizarea transportului public județean OO2.7. Dezvoltarea mobilității urbane durabile OO2.8. Dezvoltarea mobilității active OO2.9. Modernizarea infrastructurii feroviare existente	Reabilitarea și modernizarea drumurilor județene prin valorificarea oportunităților de finanțare oferite la nivel național și european: DJ 108E; DJ 109G; DJ 109U; DJ 171C; DJ 171E; DJ 182B; DJ 182E; DJ 183; DJ 183A; DJ 183C; DJ 185; DJ 186A; DJ 186D; DJ 187A; DJ 187B.	CJ, CL, ADI/GAL-uri	Bugetul de stat, PNRR, POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Mediu	Nivel județean
OO2.10. Creșterea conectivității feroviare	Finalizarea implementării proiectului de reabilitare a drumurilor județene MARA-NORD: LOT 1 (DJ 109F (DJ 171) Rogoz –	CJ, CL, ADI/GAL-uri	Bugetul de stat, PNRR, POR Nord-	Scurt	Nivel județean

OO2.11. Dezvoltarea transportului metropolitan OO2.12. Dezvoltarea infrastructurii aeroportuare OO2.13. Dezvoltarea transportului aerian de marfă OO2.14. Creșterea accesibilității aeroportului OO2.15 Crearea infrastructurilor multimodale si integrarea modurilor de transport OO2.16. Dezvoltarea conectivității transfrontaliere și a infrastructurii de frontieră	Lăpuș – Băiuț – Cavnic (DJ 184)); LOT 2 (DJ 109F Ocna Șugatag (int. DJ 185) – Ferești (DN 18)); LOT 3 (DJ 185 Hărniciești (DN 18) – Ocna Șugatag (DJ 109F)); LOT 4 (DJ 186 Vadu Izei (DN 18) – Oncești – Nănești – Bârsana (DJ 185)); LOT 5 (DJ 186B Ferești (DN 18) – Cornești – Călinești – Sârbi – Budești (DJ 109F).		Vest 2021-2027/FEDR		
	Finalizarea implementării proiectului Traseul Regional “Transilvania de Nord”: Etapa I – 75,183 Km: DJ 108D: limită jud. Sălaj – Gârdani; DJ 108A: Gârdani – Ardusat; DJ 193: limită jud. Satu Mare – Ardusat – Hideaga; DJ 182B: Baia Mare – Coaș; DJ 182C: intersecție DJ 182B – Coaș – Copalnic-Mănăstur – Șurdești; și Etapa II – 34,028 km: DJ 186: Bârsana – Bogdan Vodă; DJ 188: Bogdan Vodă – Vișeu de Jos; DJ 108A – Gârdani – lim. Sălaj; DJ 171 – Rogoz – lim. Sălaj; DJ 171A: Suci de Sus – Groșii Țibleșului; DJ 108E – Mireșu Mare – Hideaga; DJ 182B – Baia Mare – Coaș; DJ 183 Baia Mare – Izvoarele - DN18; DJ 185 – Petrova – V. Vișeuului; DJ 185 – Hărniciești – Hoteni – Ocna Șugatag; DJ 109U: Strâmbu Băiuț	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL, ADI/GAL-uri	Bugetul de stat, PNRR, POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Scurt	Nivel județean

	– Băiuț – Botiza; DJ 184 – DJ 109F – DJ 185.				
	Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale și agricole/silvice de interes local prin valorificarea oportunităților de finanțare oferite la nivel național și european: DC 1; DC 3; DC 4; DC 5; DC 6; DC 10; DC 11; DC 13; DC 14; DC 15; DC 18A; DC 19; DC 20; DC 23; DC 24; DC 25; DC 26; DC 27; DC 31; DC 36; DC 39; DC 40; DC 42; DC 43; DC 45; DC 48; DC 50; DC 52; DC 54; DC 56; DC 59; DC 60; DC 62; DC 63; DC 65; DC 67; DC 71; DC 72; DC 74; DC 76; DC 77; DC 79; DC 80; DC 83; DC 84; DC 84A; DC 84B; DC 88; DC 90B; DC 93; DC 96; DC 101, DC 102; DC 107;	CL	POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Mediu	Nivel județean
	Reabilitarea și modernizarea rețelei stradale în centrele urbane	CL	POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Mediu	Baia Mare, Baia Sprie, Borșa, Cavnic, Dragomirești, Săliște de Sus, Seini, Sighetu Marmăției, Șomcuta Mare, Tăuții Magherăuș; Ulmeni; Vișeu de Sus
	Construcție, reabilitare poduri/pasaje rutiere: Baia Mare (zona Clubul Văcarilor (spre Recea); zona Independenței intersecție cu str.Europa; zona Italsofa (spre Groși); zona Râul	CL, GAL-uri	POR Nord-Vest 2021-2027/FEDR	Mediu	Baia Mare, Cavnic, Seini, Ulmeni, Sighetu Marmăției; Borșa Vișeu de Sus, Bârsana, Bistra, Fărcașa; Poienile de sub Munte, Leordina, Ruscova, Remeți, Rozavlea, Moisei,

	Sasar- strada Europa); Căvnic (zona peste râul Căvnic între str. 22 Decembrie și str. Flotației - DJ 184); Seini - Ulmeni peste râul Someș; Sighetu Marmăției; Borșa (zone acces pârtie olimpică de schi, telegondolă); Vișeu de Sus (zona str. Mioriței, valea Râului cu Tăului, cartier german cu baza sportivă; zona peste râul Vaser-cartier Țișterai); Bârsana (peste râul Iza zona Valea Morii, pod și pasarelă pietonală); Bistra (peste râul Vișeu); Fărcașa; Poienile de sub Munte; Leordina-Ruscova (peste râul Vișeu); Remeți; Rozavlea; Moisei (zona Valea Ursoaiei); Ruscova (peste Valea Ruscova); Săcel; Strâmtura; Sălsig (peste Valea Sălajului, legătura cu DC 91A); Bocicoiu Mare; Bogdan Vodă (sat Bogdan Vodă, Bocicoel).				Săcel, Strâmtura, Sălsig, Bocicoiu Mare, Bogdan Vodă
	Modernizare drumuri agricole/forestiere	CL	PNDR	Scurt	Botiza, Ieud, Moisei, Petrova, Poienile Izei, Rona de Sus, Rozavlea, Săcel, Săliștea de Sus, Șieu, Strâmtura, Vadu Izei, Vișeu de Jos
	Actualizarea periodică a programului și a rutelor de transport public județean	CL, CJ	Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean

	Modernizarea autogărilor (ex. amenajare autogară publică în municipiul Baia Mare), a depourilor și a stațiilor de transport public și dotarea acestora (ex. achiziția de vehicule electrice, sisteme dinamice de informare a pasagerilor, automate de bilete și alte facilități specifice, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități). Amenajarea stațiilor de transport public în zonele rurale				
	Crearea de avantaje pentru construcția de noi stații de alimentare cu carburant în zonele slab acoperite și situate la o distanță mai mare de 20 de km de cea mai apropiată stație. Crearea de avantaje pentru construcția de noi stații de încărcare a vehiculelor electrice atât pe domeniul public, cât și în regim privat (ex. amplasare stații de încărcare mașini electrice (Borșa, Cicârlău, Săliștea de Sus)	CL, CJ, AFM	PNRR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean
Dezvoltare urbană durabilă prin organizarea și eficientizarea serviciilor de transport public și dezvoltarea infrastructurii pentru	Organizarea campaniilor de încurajare a folosirii transportului public în comun în zonele urbane	CJ, CL	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean UAT: Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Seini,

transport public și transportul cu bicicleta	Crearea unui program de creștere a atractivității transportului în comun în centrele urbane (Baia Mare și Sighetu Marmăției) Dezvoltarea serviciilor de transport public în alte UAT-uri urbane (Târgu Lăpuș, Cavnic) Înființarea unor noi trasee de transport public urban și metropolitan care să asigure accesul și transferul populației urbane, metropolitane și aflate în tranzit dinspre și către principalele unități de producție și servicii din teritoriu.				Săliștea de Sus, Dragomirești, Canic, Târgu Lăpuș, Ulmeni, ZMBM
	Amenajare sisteme park&ride Realizare piste/parcări biciclete (Cicârlău, Dragomirești, Rona de Jos, Săliștea de Sus) Elaborarea unui studiu de fezabilitate privind dezvoltarea infrastructurii de tip pistă de biciclete, sisteme bike sharing în cadrul ZMBM și crearea premiselor pentru dezvoltarea acestei forme alternative de transport	CJ, CL	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean, UAT: Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Seini, Săliștea de Sus, Dragomirești, Canic, Târgu Lăpuș, Ulmeni, ZMBM
	Construcția de noi variante de ocolire a localităților urbane: Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare,	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, CJ, CL	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Mediu	Nivel județean UAT: Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare,

	Vișeu de Sus, Borșa, Seini, Săliște de Sus, Dragomirești, Copalnic-Mănăstur și Căvnic				Vișeu de Sus, Borșa, Seini, Săliște de Sus, Dragomirești, Cănic, Târgu Lăpuș, Ulmeni, ZMBM
	Modernizarea parcului auto al operatorilor de transport public urban prin achiziția vehiculelor ecologice (Baia Mare și Sighetu Marmăției) Organizarea unui sistem de transport public local în orașul Târgu Lăpuș: dotare cu 8 autobuze electrice, construire depou pentru parcul de autobuze, sistem management pentru flota de transport public local, amenajare de stații de transport public, amenajare autogară. Reabilitarea sistemului public de transport local în Căvnic și achiziția de mijloace de transport public nepoluante	CJ, CL	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean UAT: Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Seini, Săliște de Sus, Dragomirești, Cănic, Târgu Lăpuș, Ulmeni, ZMBM
Creșterea conectivității teritoriale la nivel județean, regional, național și internațional	Dezvoltarea infrastructurii rutiere de nivel 2 - drum expres (Cluj-Napoca – Baia Mare – Satu Mare) și nivel 3 drumurile TransRegio (TR Rodna și TR Maramureș). Realizarea unui intercoridor de conectivitate <i>cu areale de importanță economică actuală sau</i>	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, CJ, CL	PNRR, POR	Mediu	Nivel județean

	<i>proгнозată - Interconectorul Regiunea Centru - Maramureș – care conectează Coridorul OR5 cu Maramureșul și vămile Halmeu și Petea pe aliniamentul Turda – Cluj-Napoca, Gherla, Dej, Baia Mare, Satu Mare. Ramura estică se desprinde de la Dej și conectează Bistrița prin Beclean, cu o lungime de 289.7 km, conectare cu OR5, implicând crearea legăturii între următoarele centre urbane: Turda, Cluj-Napoca, Gherla și Dej din județul Cluj; Beclean, Năsăud, Bistrița din județul Bistrița-Năsăud; Baia Mare și Baia Sprie din județul Maramureș; Satu Mare, Tășnad și Negrești-Oaș din județul Satu Mare.</i>				
	Susținerea propunerii din PATN de realizare a Autostrăzii A14: Petea – Satu Mare – Baia Mare – Mireșu Mare – Dej – Bistrița – Vatra Dornei – Suceava	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, CJ, ADR NV	PNRR, POR	Lung	Nivel județean
	Implementarea proiectelor de construcție și amenajare a drumurilor expres: drum Expres Baia Mare – Satu Mare; drum Expres Baia Mare – Jibou.	CJ	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Mediu	Nivel județean
	Reclasificarea unor drumuri județene în drumuri naționale și modernizarea acestora la profil de	CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Lung	Nivel județean

	drum național și reorientarea fluxurilor de trafic: DJ 193: Hideaga – Ardușat – limită județ Satu Mare și continuare pe teritoriul județului Satu Mare până la municipiul reședință; DJ 108A: Ardușat – Fărcașa – Sălsig – Ulmeni – limită județ Sălaj și continuare până la orașul Jibou; DJ 182B: Șomcuta Mare – Remetea Chioarului – intersecție cu DJ 182C; DJ 182C: intersecție cu DJ 182B – Coaș - Copalnic Mănăstur; DJ 186: Vadu Izei – Bârsana – Bogdan Vodă – Săliște de Sus – Săcel; DJ 109F: Târgu Lăpuș - intersecție cu DJ 171 (Rogoz); DJ 171: Rogoz – Suci de Sus – intersecție cu DJ 171A; DJ 171A: Suci de Sus – Groșii Țibleșului – Botiza - Șieu (în cazul legăturii între Botiza și Șieu este necesară și reclasificarea DC 19: Groșii Țibleșului (DJ 171A) - Botiza (DJ 186D) și a unei sector din DJ 186D); DJ 188: Bogdan Vodă – Bocicoel – Vișeu de Jos.				
	Construcția unei centuri ocolitoare metropolitane (VOZMBM) în partea vestică ZMBM pe direcția vest	Ministerul Transporturilor și	Bugetul de stat, PNRR, POR	Scurt	Nivel județean/ZMBM

	Bușag – Bozânta Mare – Hideaga, care să preia traficul de pe DN 1C - cu deplasare pe direcția Șomcuta Mare – Dej – Cluj-Napoca, astfel descongestionând traficul de tranzit prin centrele urbane Tăuții Măgherauș și Baia Mare, respectiv asigurând creșterea accesibilității spre AIMM și zona industrială vest Baia Mare	Infrastructurii, CJ, CL			
Intensificarea mobilității transfrontaliere a persoanelor și mărfurilor	Reabilitarea și modernizarea punctului de frontieră Sighetu Marmăției prin reînnoirea și mărirea capacității podului peste râul Tisa de a susține trafic rutier pentru vehicule de persoane și mărfuri de mare capacitate (proiecte în derulare: MOBI – Infrastructură Modernă de Frontieră – Regiune Carpatică de Succes și Pod peste Tisa, în zona Teplita din Sighetu Marmăției	Ministerului Afacerilor Interne, CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Scurt	Nivel județean UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina
	Înființarea unor puncte de trecere a frontierei pentru traficul local: Hmeliv (UA) – Valea Vișeuului (RO) – cu beneficii pentru comunitățile locale Teresva (UA) – Săpânța (RO) – cu efecte benefice pentru comunitățile locale dar și în sectorul turistic	Ministerului Afacerilor Interne, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Mediu	Nivel județean UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina
	Conceperea și implementarea unui proiect de interconectare	CNCF CFR SA , Ministerul	PNRR, POR,	Mediu	Nivel județean

	transfrontalieră RO – UA și de dezvoltare a transportului public feroviar de călători și marfă, prin reabilitarea și punerea în funcțiune a tronsoanelor de cale ferată cu ecartament mixt (normal și larg) de pe linia 423 Berlibaș – Valea Vișeuului – Sighetu Marmăției – Câmpulung la Tisa – Teresva (63 de km) și construcția a două noi puncte de trecere a frontierei pe calea ferată la Valea Vișeuului și Câmpulung la Tisa.	Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme		UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina
	Înființarea și punerea în funcțiune a unui nou traseu de transport public persoane care să asigure conectivitatea între municipiile Baia Mare – Sighetu Marmăției și Ucraina (Rahiv – Ivano Frankivsk) pentru creșterea cooperării transfrontaliere.	CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Lung	Nivel județean Baia Mare, UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina,
Creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor în interiorul județului, cu precădere la nivelul zonelor urbane, metropolitane și urbane funcționale	Susținerea și promovarea oportunității de construire a tunelului rutier de tranzitare a munților Gutâi, pe DN18, între localitățile Baia Sprie și Mara pentru creșterea conectivității între Depresiunea Maramureș și Depresiunea Baia Mare.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Mediu	Nivel județean
	Construirea unui pod rutier peste râul Someș între localitățile Remeți pe Someș și Ulmeni	Ministerul Transporturilor și	Bugetul de stat, PNRR, POR,	Mediu	Ulmeni, Mireșu Mare

		Infrastructurii CJ, CL	Programul Anghel Saligny		
	Finalizarea implementării proiectului de Reabilitare a Drumul Nordului – Maramureș, etapa I, în care sunt incluse lucrări de reabilitare a podului rutier peste râul Someș, pe drumul județean DJ193 în localitatea Ardușat	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Scurt	Ardușat
	Modernizarea drumului național 18B, sectorul: Târgu Lăpuș - Rohia – limită județ Cluj, la profil de drum național în vederea susținerii valorilor de trafic și creșterea accesibilității.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Mediu	Târgu Lăpuș
	Finalizarea lucrărilor la varianta ocolitoare a municipiului Baia Mare pe latura estică și nordică pentru fluidizarea traficului și degrevarea de tranzit a vehiculelor grele în ZMBM și a municipiului, în contextul creșterii gradului de motorizare și intensității traficului rutier.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean
	Construcția de noi variante de ocolire a localităților urbane: Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Seini	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Mediu	Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Tăuții Măgherauș, Șomcuta Mare, Vișeu de Sus, Borșa, Seini
	Reclasificarea DJ 109J în variantă ocolitoare vest (VOTM) și	Ministerul Transporturilor și	Bugetul de stat, PNRR,	Scurt	Tăuții Măgherauș

	extinderea acestuia până în DN 1C (între localitățile Tăuții Măgherauș și Bușag) pentru facilitarea accesului și tranzitului în zona aeroportuară – ambele sensuri, care poate servi ulterior și ca variantă ocolitoare pentru orașul Tăuții Măgherauș.	Infrastructurii CJ, CL	POR, Programul Anghel Saligny		
	Creșterea accesibilității spre AIMM prin construcția unei centuri ocolitoare metropolitane (VOZMBM) în partea vestică ZMBM pe direcția vest Bușag – Bozânta Mare – Hideaga, care să preia traficul de pe DN 1C - cu deplasare de pe direcția Șomcuta Mare – Dej – Cluj-Napoca, astfel descongestionând traficul de tranzit prin centrele urbane Tăuții Măgherauș și Baia Mare.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Mediu	Nivel județean/ZMBM
	Reclasificarea și modernizarea la profil de drum județean a următoarelor drumuri comunale: DC 7 – Petrova (DN 18) - Crasna Vișeuului; DC 25 - Tăuții de Sus (DN 18) - Satu Nou de Sus - Rus (DJ 184A); DC 48 - Groși (DN 18B) - Satu Nou de Jos (DJ 182B); DC 67 - Satulung (DN 1C) - Mogoșești (DJ 108E); DC 69 - DN 1C – Săsar; DC 71 - Satulung (DN 1C) - Finteușu Mic (DJ 184A); DC 103 -	CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Mediu	Nivel județean

	Tăuții Măgherauș (DN 1C) – Nistru; DC 104 - Tăuții Măgherauș (DN 1C) - Băița – Ulmoasa.				
Creșterea calității și siguranței circulației rutiere și diminuarea riscului de accidente și a efectelor acestora asupra participanților la trafic	Program de amenajare a sectoarelor drumurilor naționale de pe teritoriul județului cu incidență și risc ridicat de accidente (ex. insule de calmare a traficului, parapetei din beton pentru despărțirea sensurilor de circulație): DN 18, DN 1C, DN 18B și DN 19. Program de amenajare a drumurilor județene cu incidență și risc ridicat de accidente: DJ 186, DJ 182B, DJ 184, DJ 108A, DJ 109F, DJ 187 și DJ 185. Conceperea și desfășurarea campaniilor de conștientizare și educare a populației cu privire la riscurile circulației pe drumurile publice	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean
Eficientizarea și creșterea atractivității transportului feroviar la nivel județean prin creșterea calității și intensității mobilității persoanelor și mărfurilor prin moduri sustenabile de transport.	Reabilitarea, modernizarea și electrificarea rețelei (cu prioritate CF 401 și CF 422)	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Mediu	Nivel județean

	Reabilitarea și modernizarea stațiilor/ gărilor feroviare (și finalizare proiect de modernizare a gării Baia Mare)	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean
	Introducerea unor automotoare feroviare noi pentru asigurarea legăturii expres între municipiile Satu Mare și Baia Mare	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean
	Modernizarea și înnoirea parcului de locomotive și a materialului rulant	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean
	Modernizarea trecerilor la nivel cu calea ferată la intersecția cu drumuri clasificate prin dotarea cu instalații automate de semnalizare rutieră cu semibariere (BAT) și amenajarea carosabilului cu dale din cauciuc (finalizare proiecte de modernizare treceri cale ferată: Transformarea din trecere la nivel în trecere denivelată prin pasaj rutier suprateran în următoarele cazuri: a. intersecția DJ 193 cu CF 401 în localitatea Hideaga; b. strada dintre localitățile Mogoșești și Satulung (folosită ca drum de scurtătură pentru acces în DN 1C dinspre DJ 108E); c. DJ 182B în incinta orașului Ulmeni	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean
	Demararea și finalizarea lucrărilor de tip Quick Wins pe sectorul de cale ferată Apahida – Dej – Baia	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Mediu	Nivel județean

	Mare – Satu Mare (cf. PNRR, 2021; MPGT, 2016)				
	Lucrări de consolidare terasament: Terasament si refacere apărare mal km 19+258 - 19+346 Linia CF 422A Valea Vișeuului – Vișeu de Jos	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Scurt	Nivel județean
	Reparații, Consolidare, reabilitare tuneluri/ pasaje: Tunel Runcu Linia CF Valea Vișeuului – Petrova; Tunel la Gabarit km 3+681 - 3+840; Portal ieșire tunel Drăgoioasa, km. 53+264 - 54+004, linia CF 422 Salva-Vișeu de Jos, între stațiile Iza – Vișeu de Jos; Pod km 47+179, Linia CF 422, între stațiile Săcel – Iza; Podeț km 176+460, Linia CF 412, între stațiile Lăpușel - Baia Mare; Tunel CF km 42+916 - 43+028, Linia CF 422, între stațiile Fiad – Săcel”	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Mediu	Nivel județean
	Construcția unei noi linii feroviare directe între Baia Mare și Sighetu Marmăției pentru creșterea accesibilității și mobilității persoanelor și mărfurilor la nivelul județului și punerea în valoare inclusiv a AIMM. Construcția unei noi linii feroviare directe între Baia Mare și Târgu Lăpuș	CNCF CFR SA, CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR	Lung	Nivel județean

	Modernizarea și redeschiderea circulației feroviare pe calea ferată 423 Vișeu de Jos – Borșa Crearea unei rute de tren metropolitan Ulmeni-Baia Mare	CNCF CFR SA, CJ	PNRR, POR	Mediu	Vișeu de Jos, Vișeu de Sus, Săcel, Moisei, Borșa
	Interconectarea stației feroviare Bușag cu terminalul de pasageri (sosiri/plecări) și terminalul cargo al AIMM prin intermediul mijloacelor de transport specifice pe traseul VOTM propus. Introducerea unei garnituri feroviare autorulante între stațiile Bușag și Baia Mare în vederea asigurării accesului la AIMM și pe calea ferată. Modernizarea stației feroviare Bușag în vederea preluării traficului de pasageri cu destinația aeroport Declararea stației Bușag-stație strategică pentru dezvoltarea transportului intermodal destinată interconectării AIMM cu transportul feroviar și rutier.	CJ, CL, CNCF CFR SA	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean
Creșterea atractivității și fiabilității transportului aerian (intensificarea mobilității persoanelor și a mărfurilor pe cale aeriană)	Finalizarea implementării proiectului <i>Extindere și modernizare terminal pasageri la Aeroportul Internațional</i>	CJ-Regia Autonomă Aeroportul Internațional Maramureș, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul	Scurt	Nivel județean

	<i>Maramureș-terminal nou, cu termen 2023.</i> Construcția unui terminal cargo pentru dezvoltarea serviciilor de transport mărfuri, pe amplasamentul actualului aerodrom (prin dezafectarea aerodromului existent și strămutarea acestuia pe un alt amplasament - între calea ferată și halda de steril). Dotarea AIMM cu mijloace auto proprii pentru a asigura transportul/transferul pasagerilor		Anghel Saligny		
	Înființarea și punerea în funcțiune a unui nou traseu de transport public persoane care să asigure conectivitatea între Gara/ Autogara Baia Mare și Aeroportul Internațional Maramureș. Introducerea unei garnituri feroviare autorulante între stațiile Bușag și Baia Mare în vederea asigurării accesului la AIMM și pe calea ferată. Interconectarea stației feroviare Bușag cu terminalul de pasageri (sosiri/plecări) și terminalul cargo al AIMM prin intermediul mijloacelor	CJ, CL, CNCF CFR SA	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Nivel județean

	de transport specifice pe traseul VOTM propus. Introducerea unei garnituri feroviare autorulante între stațiile Bușag și Baia Mare în vederea asigurării accesului la AIMM și pe calea ferată. Modernizarea stației feroviare Bușag în vederea preluării traficului de pasageri cu destinația aeroport. Declararea stației Bușag-stație strategică pentru dezvoltarea transportului intermodal destinată interconectării AIMM cu transportul feroviar și rutier. Reclasificarea DJ 109J în variantă ocolitoare vest (VOTM) și extinderea acestuia până în DN 1C (între localitățile Tăuții Măgherauș și Bușag) pentru facilitarea accesului și tranzitului în zona aeroportuară – ambele sensuri, care poate servi ulterior și ca variantă ocolitoare pentru orașul Tăuții Măgherauș. Creșterea accesibilității spre AIMM prin construcția unei centuri ocolitoare metropolitane				
--	--	--	--	--	--

	(VOZMBM) în partea vestică ZMBM pe direcția vest Bușag – Bozânta Mare – Hideaga, care să preia traficul de pe DN 1C - cu deplasare de pe direcția Șomcuta Mare – Dej – Cluj-Napoca, astfel descongestionând traficul de tranzit prin centrele urbane Tăuții Măgherauș și Baia Mare.				
Dezvoltarea formelor alternative de transport pentru creșterea mobilității și accesibilității teritoriale și valorificarea oportunității de intermodalitate	Promovarea și susținerea inițiativelor de amenajare a râului Someș pentru navigație între Dej și frontiera cu Ungaria. Elaborarea documentațiilor tehnico-economice privind oportunitatea și viabilitatea amenajării r. Someș pentru navigație fluvială Elaborarea documentațiilor tehnico-economice privind oportunitatea și viabilitatea amenajării cel puțin al unui punct portuar (port fluvial) pe r. Someș pe teritoriul județului Maramureș (Tăuții Măgherauș - Merișor, Ulmeni)	CJ, Administrația Națională „Apele Române”	Bugetul de stat, PNRR, POR	Lung	Nivel județean
	Realizarea de documentații urbanism pentru nodul intermodal-Maramureș-Baia Mare	CJ, CL	Bugetul de stat, PNRR, POR, Programul	Scurt	Baia Mare, ZMBM

	Construcția unui terminal multimodal în stația Sighetu Marmației pentru valorificarea oportunității traficului feroviar și pe linia cu ecartament larg între Ucraina și România.	CL, CNCF CFR SA	Anghel Saligny PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Mediu	Sighetu Marmației
	Reabilitarea, modernizarea și repunerea în funcțiune a terminalului multimodal de marfă al CFR Marfă din gara Baia Mare	CL, CNCF CFR SA	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Baia Mare
	Interconectarea stației feroviare Bușag cu terminalul de pasageri (sosiri/plecări) și terminalul cargo al AIMM prin intermediul mijloacelor de transport specifice pe traseul VOTM propus.				
	Modernizarea stației feroviare Bușag în vederea preluării traficului de pasageri cu destinația aeroport	CL, CNCF CFR SA	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Scurt	Tăuții Măgherauș

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:
Buget de stat

*Buget județean/local
Programul Regional Nord-Vest (PR NV)
Programul Transport
Programul Dezvoltare Durabilă
Programul Anghel Saligny
Fondul de Modernizare
AFM
Interreg NEXT România–Ucraina
Fonduri nerambursabile UE- POIM
PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)*

3.3. Dotările tehnico-edilitare

Obiectivul strategic 3 (OS3). Dezvoltarea și modernizarea integrată a infrastructurilor tehnico-edilitare ale județului Maramureș, prin asigurarea unor servicii publice sigure, eficiente, accesibile și sustenabile în domeniul energiei, apei, canalizării, gestionării deșeurilor și comunicațiilor digitale, în vederea creșterii calității vieții, competitivității economice și rezilienței teritoriale.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO3.1 Creșterea gradului de independență energetică a județului prin valorificarea resurselor regenerabile locale și dezvoltarea producției descentralizate de energie OO3.2 Modernizarea infrastructurilor de transport și distribuție a energiei și creșterea rezilienței sistemului energetic județean OO3.3 Creșterea eficienței energetice și reducerea consumurilor de energie în sectoarele public și rezidențial					
1.1.Scăderea dependenței de energie electrică produsă din surse convenționale prin încurajarea și sprijinirea investițiilor publice, private și/sau asociative în infrastructura de producție a energiei electrice din surse alternative și regenerabile și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	Realizarea unor studii detaliate privind oportunitățile de valorificare a resurselor de energie regenerabilă în localitățile cu potențial	CJ, CL	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean
	Conceperea unui program județean de sprijinire a autorităților locale și a operatorilor economici în elaborarea proiectelor de producție și cogenerare a energiei pentru consumul casnic, al clădirilor publice și iluminat stradal, sau industrial.prin utilizarea resurselor alternative de energie (biomasă, solar, eolian, geotermal)	CJ, CL	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean UAT-urile cu potențial solar, eolian de cel puțin nivel mediu

	Implementarea proiectelor propuse de UAT-urile Vima Mică, Cavnic, Rona de Jos de construcție și amenajare a instalațiilor de valorificare a energiei solare.				
	Construcția unui baraj pentru amenajarea unui lac de acumulare hidroenergetic în bazinul superior al Văii Vaserului, amonte de stația/punctul Paltin	AN Apele Române, CJ	Buget de stat, PNRR	lung	Nivel județean
	Finalizarea sistemului hidrotehnic Runcu - Firiza	AN Apele Române, CJ	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Înființarea unui program județean de asistență tehnică și financiară a prosumatorilor în vederea creșterii producției energiei electrice din resurse alternative	Ministerul Energiei, AFM	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean *** prioritar UAT-urile: Poienile de Sub Munte, Vișeu de Sus, Borșa, Lăpuș, Săcel, Seini, Groșii Țibleșului, Rona de Sus
1.2. Asigurarea accesului populației din comunitățile izolate (din zonele rurale greu accesibile) la surse alternative de energie electrică pentru acoperirea necesarului de consum casnic sau economic	Dotarea cu panouri solare a gospodăriilor, în sistem individual sau asociativ	AFM, CJ, CL	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean, prioritar: Poienile de Sub Munte, Vișeu de Sus, Borșa, Lăpuș, Săcel, Seini, Groșii Țibleșului, Rona de Sus
1.3. Creșterea eficienței consumului de energie a sistemelor de iluminat public (scăderea consumului, a	Conceperea unui program județean de sprijinire a autorităților locale în elaborarea proiectelor de modernizare a sistemelor de iluminat	CJ, CL	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean

costurilor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră)	stradal și de utilizare a resurselor alternative de energie (solar)				
	Implementarea proiectelor de modernizare a rețelelor de iluminat public / Conectare la sistemul de iluminat pentru spațiile publice deschise/ străzi, piețe – Cernești, Cicârlău, Gârdani, Săcel, Săliștea de Sus, Vima Mică	CL	Bugetul de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean Cernești, Cicârlău, Gârdani, Săcel, Săliștea de Sus, Vima Mică
1.4. Creșterea performanței energetice a fondului construit din zonele urbane	Conceperea unui program județean de sprijinire a autorităților locale urbane în implementarea proiectelor de anvelopare a clădirilor publice și rezidențiale colective. și de utilizare a resurselor alternative de producere a energie termice	CJ, CL	Bugetul de stat, Bugetul local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean
	Implementarea proiectelor de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor publice și a blocurilor de locuit, propuse de UAT-urile	CJ, CL	Buget de stat, Buget local, Fonduri europene, PNRR	Scurt	Nivel județean, Baia Mare, Baia Sprie, Bistra, Boiu Mare, Borșa, Cavnic, Cicârlău, Săliștea de Sus, Sighetul Marmăției,
1.5. Creșterea calității și extinderea infrastructurii de transport și distribuție a energiei electrice	Închiderea inelului național LEA de 400 de kV în partea nordică a țării, între stațiile Roșiori și Suceava, cu secțiune desfășurată pe teritoriul județelor Maramureș și Suceava	Ministerul Energiei	Buget de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

	Extindere LEA 220kV pe direcția Baia Mare – Sighetu Marmăției – Borșa – Vatra Dornei – Suceava pentru compensarea deficitului de electricitate în depresiunea Maramureșului și echilibrarea sistemului energetic național.	Ministerul Energiei	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Conceperea și implementarea unui program de construcție, reabilitare și modernizare a instalațiilor de transport, transformare și distribuție a energiei electrice (ex. extinderea și modernizarea rețelei publice de electricitate, joasă și mediu tensiune (Cavnic)				
	Demararea și implementarea unui program de eficientizare a distribuției energiei electrice de securizare a rețelei prin: înlocuirea rețelelor electrice supraterane (LEA) cu unele subterane (LES), eliminarea stâlpilor suport și a altor elemente de cablaj (fire TV cablu, fibră optică, fire				
	Demararea unor lucrări de identificare a zonelor de risc natural și propunerea unor acțiuni de introducere în subteran a rețelelor – transformare din LEA în LES. telefonie fixă), înlocuirea stâlpilor suport cu stâlpi metalici destinați iluminatului stradal inteligent și verde				

	și montarea contoarelor digitale pe domeniul public, cu sistem de autocitire.				
OO3.4 Extinderea accesului populației și mediului economic la infrastructuri moderne de gaze naturale și energie termică	Implementarea proiectului inițiat de “ <i>Conductă de transport gaze naturale pe direcția Sighetu Marmăției – Vișeu de Sus – Borșa</i> ”, declarat proiect de importanță națională în domeniul gazelor naturale (HG 425/25.07.2020)	TRANSGAZ SA	Bugetul de stat, PNRR	Mediu	UAT-uri beneficiare: Sighetu Marmăției, Vișeu de Sus, Dragomirești, Sășiștea de Sus, Sarasău, Vadu Izei, Giulești, Oncești, Bârsana, Strâmtura, Rozavlea, Șieu, Bogdan Vodă, Vișeu de Jos, Săcel și Moisei
1.6.Reducerea disparităților teritoriale privind extinderea rețelei de transport și distribuție a gazelor naturale în cadrul județului	Conceperea și implementarea unui program de cadastrare a tuturor rețelelor de utilități publice de pe teritoriul județului pentru actualizarea situației din teritoriu ca fundament pentru viitoarele inițiative de extindere rețele, preservarea rețelelor, construcții alte infrastructuri, eliberare certificate de urbanism.		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Conceperea și implementarea unui program de asistență tehnică și financiară destinată consiliilor locale pentru finalizarea lucrărilor de racordare la rețeaua de gaze în cazurile în care studiile tehnico-economice sunt finalizate și		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean

	rentabilitatea utilizării acestui tip de resursă se menține.				
	Conceperea unui plan de măsuri pentru extinderea rețelei de distribuție a gazului natural în județul Maramureș.		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Implementarea proiectelor de extindere a rețelelor de gaz natural -		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
	Realizarea unei analize de oportunitate la nivel județean și crearea unui plan de măsuri privind asigurarea producerii energiei pe baza resurselor convenționale (gaze naturale, lemn, etc.) dar și a surselor alternative (biomasă, solar, eolian) de producere și cogenerare a energiei necesare pentru uzul casnic, al clădirilor publice și rețelelor de iluminat public, dar și pentru uzul industrial.		Bugetul de stat, PNRR	Mediu	Nivel județean
OO3.5. Creșterea gradului de conectare a populației și agenților economici la servicii centralizate de alimentare cu apă OO3.6. Dezvoltarea și modernizarea sistemelor de colectare, transport și epurare a apelor uzate OO3.7. Creșterea eficienței operaționale și a rezilienței serviciilor publice de apă și canalizare OO3.8. Dezvoltarea infrastructurilor moderne de colectare, transfer, sortare și tratare a deșeurilor OO3.9. Creșterea gradului de reciclare și valorificare a deșeurilor și dezvoltarea economiei circulare					

1.1. Asigurarea sau îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură de alimentare cu apă potabilă	Înființarea, reabilitarea sau extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă (rețele de distribuție, branșamente, stații de tratare / clorinare, suplimentarea surselor de alimentare cu apă)	SC VITAL SA, CJ, CL	Fonduri nerambursabile UE-POIM, PNRR, bugetul de stat, bugetul local	Mediu	Ardușat, Ariniș, Bârsana, Băiuț, Bicaș, Bistra, Bocicoiu Mare, Boiu Mare, Borșa, Botiza, Căvnic, Câmpulung la Tisa, Cernești, Cicârlău, Coltău, Copalnic Mănăstur, Coroieni, Desești, Fărcașa, Giulești, Ieud, Lăpuș, Leordina, Moisei, Ocna Șugatag, Oncești, Petrova, Poienile de sub Munte, Poienile Izei, Rona de Sus, Rozavlea, Satulung, Sarasău, Sălsig, Sighetu Marmăției, Șieu, Șieșești, Tăuții-Măgherăuș, Valea Chioarului, Oarța de Jos, Șieu, Vima Mică, Vișeu de Jos.
1.2. Asigurarea sau îmbunătățirea accesului cetățenilor la infrastructură de colectare și epurare a apelor uzate	Înființarea sau extinderea sistemului centralizat de canalizare ape menajere (rețele de colectare, stații de epurare a apelor uzate, racorduri la rețea)	SC VITAL SA, CJ, CL	Fonduri nerambursabile UE – POIM, PNRR, Bugetul de stat, Bugetul local	Mediu	Ardușat, Ariniș, Asuaju de Sus, Băița de sub Codru, Băiuț, Bistra, Bârsana, Bogdan Vodă, Borșa, Botiza, Budești, Căvnic, Călinești, Câmpulung la Tisa,

					Cernești, Cicârlău, Coaș, Coltău, Coroieni, Cupșeni, Fărcașa, Gârdani, Giulești, Groși, Ieud, Leordina, Moisei, Ocna Șugatag, Oncești, Petrova, Poienile de sub Munte, Poienile Izei, Recea, Remetea Chioarului, Remeți, Rona de Jos, Rozavlea, Ruscova, Sarasău, Satulung, Săcel, Sălsig, Săpânța, Sighetu Marmăției, Strâmtura, Suci de Sus, Șişești, Tăuții-Măgherauș, Vadu Izei, Valea Chioarului, Vima Mică, Vișeu de Jos.
OO3.10. Asigurarea accesului universal la infrastructuri moderne de comunicații electronice și servicii digitale OO3.11. Digitalizarea administrației publice și dezvoltarea serviciilor publice inteligente OO3.12. Dezvoltarea conceptului Smart Territory și integrarea tehnologiilor inteligente în gestionarea infrastructurilor publice					

1.1. Extinderea infrastructurii de telecomunicații	Extinderea infrastructurii de broadband	CJ, CL	Bugetul de stat, bugetul local	Scurt	Nivel județean
	Realizare infrastructură digitală pentru supraveghere video	CJ, CL	Bugetul de stat, bugetul local	Mediu	Nivel județean
	Noi relee și stații de transmisie / recepție	CJ, CL, operatorii privați din domeniul telecomunicațiilor	Bugetul local, fonduri private	Lung	Nivel județean
	Implementarea platformelor digitale integrate pentru administrație, cetățeni și mediul economic Smart County Maramureș	CJ, CL, operatorii privați din domeniul telecomunicațiilor	Bugetul local, fonduri private	Mediu	Nivel județean
	Dezvoltarea infrastructurilor GIS, a bazelor de date teritoriale și a platformelor de suport pentru deciziile publice Smart Territory Maramureș	CJ, CL, operatorii privați din domeniul telecomunicațiilor	Bugetul local, fonduri private	Mediu	Nivel județean

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.4. Activitățile economice și competitivitatea

OS4. Dezvoltarea unei economii județene competitive, inovatoare și reziliente, bazată pe valorificarea durabilă a resurselor locale, modernizarea și diversificarea activităților economice din sectoarele primar, secundar și terțiar, precum și pe consolidarea antreprenoriatului și a mediului de afaceri.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO4.1. Creșterea competitivității exploatațiilor agricole și dezvoltarea agriculturii performante OO4.2. Dezvoltarea lanțurilor de colectare, depozitare și procesare agroalimentară OO4.3. Modernizarea și eficientizarea sectorului zootehnic OO4.4. Valorificarea durabilă a fondului forestier și dezvoltarea economiei forestiere OO4.5. Dezvoltarea activităților piscicole și a economiei bazate pe resurse acvatice					
	Creșterea suprafețelor de terenuri agricole productive și reducerea suprafețelor de terenuri neproductive/ abandonate/ degradate;	DAJ Maramureș Consiliul județean Maramureș Consiliile locale	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Sarasău, Sighetu Marmăției, Bocicoiu Mare, Rona de Jos, Rona de Sus, Cicârlău, Ardușat, Recea, Groși, Lăpuș, Târgu Lăpuș Moisei, Săliște de Sus, Bogdan Vodă, Leordina, Ruscova, Rozavlea, Șieu, Strâmtura, Bârsana, Petrova, Oncești, Călinești

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Bicaz, Asuaju de Sus, Ariniș, Sălsig, Ulmeni, Mireșu Mare, Satulung, Seini, Săcălășeni Baia Mare , Baiut , Viseu De Sus , Tautii Magheraus , Cicarlau Gardani, Coltau, Baiut , Vadu Izei , Coas , Rona de Jos , Oncesti
	Dezvoltarea unor activități agricole performante	DAJ Maramureș	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Viseu de Sus , Borsa , Poienile de sub Munte Târgu Lăpuș, Baia Mare, Desesti,Bistra. Târgu Lăpuș, Borsa , Poienile de sub Munte, Copalnic-Manastur , Somcuta Mare, Moisei, Vișeu de Sus.
	Înființare centre de consultanță agricolă	DAJ MARAMUREȘ Consilii locale	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	Scurt	Vișeu de Sus, Târgu Lăpuș, Ulmeni, Baia Mare

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private		
	Dotarea și mecanizarea corespunzătoare a lanțurilor agricole productive;	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Strâmtura, Ieud, Șieu, Rozavlea, Poienile Izei, Botiza, Moisei, Săcel, Vișeu de Jos Bîrsana, Bocicoiu Mare, Budești, Călinești, Câmpulung la Tisa, Desești, Giulești, Ocna Șugatag, Oncești, Remeți, Săpânța, Sarasău, Vadu Izei, Căvnic Cernești, Coltău, Coroieni, Recea, Săcălășeni, Groșii Țibleșului, Groși, Șișești, Copalnic Mănăstur, Cupșeni, Lăpuș, Băiuț, Suci de Sus, Coaș, Dumbrăvița, Vima Mică, Baia Sprie

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Boiu Mare, Valea Chioarului, Șomcuța Mare
	Gruparea fermierilor în asociații pentru a crește producția și performanța;	DAJ Maramureș Consiliul județean Maramureș Consiliile locale	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Scurt	Sarasău, Sighetu Marmatei, Bocicoiu Mare, Rona de Jos, Rona de Sus, Cicârlău, Ardușat, Recea, Groși, Lăpuș, Târgu Lăpuș Moisei, Săliștea de Sus, Bogdan Vodă, Leordina, Ruscova, Rozavlea, Șieu, Strâmtura, Bârsana, Petrova, Oncești, Călinești Bicaz, Asuaju de Sus, Ariniș, Sălsig, Ulmeni, Mireșu Mare, Satulung, Seini, Săcălășeni Bicaz, Băsești, Oarța de Jos, Fărcașa, Ardușat Remetea Chioarului, Dumbrăviț
	Înființarea de puncte de colectare și procesare a produselor agricole	DAJ Maramureș Consiliul județean Maramureș Consiliile locale	Fondul european de garantare agricolă (FEGA)	Mediu	Sarasău, Sighetu Marmatei, Bocicoiu Mare, Rona de Jos, Rona de Sus, Cicârlău,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private		Ardusat, Recea, Groși, Lăpuș, Târgu Lăpuș Moisei, Săliștea de Sus, Bogdan Vodă, Leordina, Ruscova, Rozavlea, Șieu, Strâmtura, Bârsana, Petrova, Oncești, Călinești Vinificație: Seini, Baia Mare Prelucrarea fructelor: Vișeu de Sus, Cicârlău, Târgu Lăpuș, Prelucrarea fructelor de pădure: Leordina, Borșa, Giulești, Rona de Sus. Prelucrarea cărnii: Borșa, Târgu Lăpuș, Ulmeni Colectarea sfelei de zahăr: Seini, Ardasat Morărit: Sălsig, Seini, Șomcuta Mare Prelucrarea legumelor: Recea, Baia Mare, Câmpulung la Tisa, Satulung. Prelucrarea plantelor textile: Sălsig,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Baia Mare Prelucrarea primară a blănurilor: Rona de Sus, Săcel
	Valorificarea în condiții de eficiență economică a produselor obținute din pădurile județului și colectarea, procesarea și valorificarea produselor pe piețele interene/externe;	DAJ Maramureș Consiliul județean Maramureș Consiliile locale	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Lung	Cicârlău, Tăuții Măgherauș, Baia Mare, Tăuții de Sus, Baia Sprie Mireșu Mare, Satulung, Șomcuta Mare, Remetea Chioarului, Coaș Șișești, Dumbrăvița
	Atenta supraveghere a practicării agriculturii intensive pentru a nu produce efecte negative pe termen lung, coroborat cu încurajării agriculturii extensive, durabile	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Lung	Bicaz, Oarța de Jos, Băsești, Băița de sub Codru, Asuaju de Sus Copalnic Mănăstur, Cernești, Cupșeni, Suci de Sus, Boiu Mare, Vima Mică

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Reabilitarea plantațiilor viticole	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fonduri private	Lung	Seini, Viile Apei, Cicârlău
	Reabilitarea plantațiilor pomicole	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fonduri private	Mediu	Baia Mare, Târgu Lăpuș, Sighetu Marmăției
	Diversificarea fermelor de animale	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	Mediu	Seini, Cicârlău, Rodina, Sălsig, Gârdani, Ocoliș, Culcea, Berchez, Cilot, Coaș, Târgu Lăpuș. Ciuta, Asuaju

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fonduri private		de Sus, Iadăra, Cernești, Cavnic, Dămăcușeni, Săcel, Rona de Sus.
	Creșterea producției sectorului zootehnic	DAJ MARAMUREȘ	Fondul european de garantare agricolă (FEGA) Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fonduri private	Mediu	Sarasău, Sighetu Marmăției, Bocicoiu Mare, Rona de Jos, Rona de Sus, Cicârlău, Ardușat, Recea, Groși, Lăpuș, Târgu Lăpuș
	Exploatarea pădurilor în condiții de durabilitate și valorificarea eficientă a masei lemnoase; regenerarea suprafețelor forestiere exploatate.	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Directia Silvica Maramureș	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Dragomirești, Lăpuș Moisei, Rona de Jos, Vadu Izei
	Supravegherea zonelor în care se exploatează intensiv fondul forestier.	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Directia Silvica Maramureș	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)	Scurt	Seini, Cicârlău, Ulmeni, Mireșu Mare, Valea Chiarului, Șomcuța Mare, Satulung, Boiu Mare, Cororienii, Vima

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private		Mică, Târgu Lăpuș, Cernești, Copalnic Mănăstur, Lăpuș, Băiuț, Căvnic, Ieud, Dragomirești, Săliștea de Sus, Săcel, moisei, Vișeu de Sus, Borșa, Poienile de sub Munte, Repedea, Ruscova, Bistra, Petrova, Rona de Sus, Rona de Jos, Sighetu Marmăției, Sarășau, Săpâmța, Remeți
	Gestionarea eficientă și responsabilă a resurselor cinegetice și altor resurse naturale, provenite din pădurile din județ;	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Directia Silvica Maramureș	Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Bugete locale Fonduri private	Scurt	Valea Babei, Făina, Rica, Baicu Ieud, Valea neagră, Băița, Fersig, Strâmbu, Țibleș
	Creșterea producției și dezvoltarea sectorului piscicol	AGENTIA NAȚIONALĂ PENTRU PESCUIT ȘI ACVACULTURĂ	Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Firiza, văile Vaser, Țâșla, Repedea

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO4.6. Dezvoltarea infrastructurilor industriale și a parcurilor economice OO4.7. Modernizarea și diversificarea structurii industriale a județului OO4.8. Reconvertirea și regenerarea zonelor industriale și miniere OO4.9. Structurarea sistemului teritorial pe bază de poli de producție și logistici					
	Exploatarea și valorificarea resurselor locale în activități de industrie și în cele de construcții, în condiții de eficiență economică și protecție a mediului;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private	Lung	Șomcuța Mare, Târgu Lăpuș, Bistra, Câmpulung la Tisa, Cernești, Copalnic-Mănăstur, Ocna Șugatag, Remetea Chioarului, Rona de Sus, Săcel, Săpânța, Valea Chioarului. Ocna Șugatag, Coștiui, Baia Sprie, Chiuzbaia, Săpânța -Borcut
	Creșterea numărului salariaților prin atragerea de investitori noi în industria prelucrătoare, activitate ce contribuie în economie cu o valoare adăugată remarcabilă;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale	Mediu	Ocna Șugatag, Coștiui, Baia Sprie, Chiuzbaia, Săpânța –Borcut

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Fonduri private		
	Diversificarea activităților industriale și integrarea activităților de servicii suport în procesul de producție;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Baia Sprie, Groși, Fărcașa și Șomcuta Mare Baia Mare, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus, Șomcuta Mare Baia Mare, Sighetul Marmăției, Baia Sprie, Seini, Șomcuta Mare, Tăuții Măgherauș, Fărcașa, Groși, Lăpuș, Recea,
	Dezvoltarea și implementarea proiectelor investiționale în sectorul industrial la nivel de județ	Consiliul județean Maramureș Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU Bugete locale Fonduri private	Mediu	Baia Sprie, Groși, Fărcașa și Șomcuta Mare

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Atragerea investițiilor în activități de industrie și construcții;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus, Șomcuta Mare
	Atragerea investițiilor în activități de industrie și construcții;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus, Șomcuta Mare
	Atragerea investițiilor în activități de industrie și construcții;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR)	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus, Șomcuta Mare

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private		
	Extinderea la nivel teritorial a suprastructurilor industriale;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul Orizont Europe Programul InvestEU Bugete locale Fonduri private	Mediu	Baia Mare, Baia Sprie, Groși, Fărcașa și Șomcuta Mare
	Realizarea de parcuri industriale	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul Orizont Europe Bugete locale	Scurt	Groși, Șomcuta Mare, Baia Sprie, Fărcașa

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			Fonduri private		
	Reconversia, modernizarea și restructurarea zonelor industriale abandonate	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul Orizont Europe Programul InvestEU Bugete locale Fonduri private	Mediu	platforma veche a CPL Sighetu Marmatei, Maramureșeana, ASSIG, Consim din Sighetu Marmatei Baia Mare, Baia Sprie
	Susținerea microîntreprinderilor și IMM-urilor în activități productive;	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul InvestEU Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Bugete locale Fonduri private	Scurt	Baia Mare (tehnologii ambientale, IT&C), Sighetu Marmatei (industria textilă, industria lemnului, industria alimentară), Târgu Lăpuș (mobiliere de calitate superioară, echipamente industriale), Vișeu de Sus (produse parafarmaceutice, prelucrarea lemnului,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					industria textilă), Șomcuta Mare (materiale de construcții, echipamente și construcții metalice)
	dezvoltarea sectoarelor industriale deficitare pentru a crește valoarea exporturilor la nivelul județului Maramureș– industria chimică, industria morarului și panificației, industria alimentară (prelucrarea produselor din legume și fructe), industria țesăturilor, industria metalurgică etc.	Consiliul județean Maramureș Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugete locale Fonduri private	Lung	Baia Mare (tehnologii ambientale, IT&C), Sighetu Marmăției (industria textilă, industria lemnului, industria alimentară), Târgu Lăpuș (mobiliere de calitate superioară, echipamente industriale), Vișeu de Sus (produse parafarmaceutice, prelucrarea lemnului, industria textilă), Șomcuta Mare (materiale de construcții, echipamente și construcții metalice)
	Construire/Modernizare centrale hidroenergetice	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Energiei	Fondul european de dezvoltare regionala (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU	Lung	Firiza

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			PNRR – producția de energie electrică Bugetul de stat Bugete locale Fonduri private		
	Înființare parcuri eoliene	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Energiei	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU PNRR – producția de energie electrică Bugetul de stat Bugete locale Fonduri private	Scurt	Groșii Țibleșului, Dragomirești, Borșa
	Construcții micro- hidrocentrale	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor Ministerul Energiei	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU PNRR – producția de energie electrică Bugetul de stat Bugete locale Fonduri private	Mediu	Bazinul superior al râurilor Vișeu, Iza, Mara

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Dezvoltarea sectorului construcțiilor publice prin diversificarea dotărilor publice	Ministerul Dezvoltării Publice și Administrației Consiliul județean Maramureș Consilii locale	Programul operațional dezvoltare durabilă(ERDF) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Bugetul de Stat Bugete locale	Mediu	Seini, Șomcuța Mare, Târgu Lăpuș, Ulmeni
OO4.10. Dezvoltarea comerțului și serviciilor comunitare cu rol teritorial OO4.11. Dezvoltarea capitalului uman și a serviciilor specializate OO4.12. Dezvoltarea structurilor suport pentru afaceri și inovare OO4.13. Diversificarea activităților economice și stimularea IMM-urilor locale OO4.14. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale și adaptarea forței de muncă la noile cerințe economice					
1.1.Perfecționarea și specializarea resurselor umane din domeniul comerțului și serviciilor	Valorificarea sectoarelor performate în domeniul serviciilor și multiplicarea structurilor de afaceri	Camera de Comerț și Industrie Maramureș Consiliul Județean Consilii locale Investitori privați	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) PNRR Bugete locale Investiții private	Scurt	Baia Mare, Baia Sprie, Recea
1.2.Valorificarea sectoarelor performate în domeniul	Incubatoare de afaceri	Camera de Comerț și Industrie Maramureș	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)	Scurt	Baia Mare, Borșa, Vișeu de Sus, Sighetu Marmăției

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
serviciilor și multiplicarea structurilor de afaceri		Consiliul Județean Consilii locale Investitori privați	Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU PNRR Bugete locale Investiții private		
	Programe de recalificarea forței de muncă	Ministerul Muncii Ministerul economiei Consilii locale Investitori privați	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU PNRR Bugete locale Investiții private	Scurt	Baia Mare , Ulmeni , Borșa , Sighetul Marmăției . Ulmeni, Leordina, Poienile de sub Munte , Repedea Rozavlea, Săcălășeni, Satulung, Strâmtura, Băiuț, Ariniș
		Camera de Comerț și Industrie Maramureș Consiliul Județean Consilii locale Investitori privați	Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) Fondul de coeziune (FC) Programul InvestEU PNRR Bugete locale Investiții private	Mediu	Baia Mare, Sighetul Marmăției, Baia Sprie, Borsa , Dumbrăvița Căvnic, Dragomirești, Săliștea de Sus, Băiuț, Bârsana, Bistra, Bogdan Vodă, Botiza, Budești, Coroieni, Desești, Cupșeni, Giulești, Groși, Ieud, Lăpuș, Leordina, Moieșei, Remeti, Rona de Jos, Rona de Sus, Ruscova, Rozavlea, Săcel, Sieu, Strâmtura,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Suciu de Sus, Vadu Izei, Vima Mică, Valea Chioarului, Vișeu de Jos

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.5. Turismul si agrementul

Obiectivul strategic 5 (OS5). Consolidarea turismului prin dezvoltarea integrată a managementului destinației, infrastructurilor și serviciilor turistice, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și natural, precum și prin stimularea capitalului uman și a economiei locale bazate pe turism.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO5.1. Dezvoltarea managementului integrat al destinației și promovarea brandului turistic Maramureș OO5.2. Dezvoltarea resurselor umane și profesionalizarea sectorului turistic					
1.1. Crearea unor mecanisme de infuzie în sectorul operațional și de decizie din sectorul turistic a resurselor umane performante	Încurajarea apariției unor programe de formare universitară în inovare turistică	CJ, universități	POEO, POR Nord-Vest, buget local	Mediu	Județean
	Propunerea și acreditarea unor noi ocupații din sectorul turistic adaptate realităților din teritoriu	CJ, universități	POEO	Scurt	Județean
1.2. Stimularea orientării tinerilor, mai ales a studenților și absolvenților de turism, spre antreprenoriatul axat pe idei și concepte inovatoare în turism	Crearea unui program antreprenorial pentru mediul de afaceri din sectorul turistic	CJ, universități	POEO	Scurt	Județean

1.3. Orientarea spre fiecare componentă a sistemului turistic a profesioniștilor cu expertiză reală pe problematicile vizate	Programe de formare a specialiștilor în domeniul ospitalității, internship-uri cu studenții din turism, oferirea unui job de vară în cadrul CIT-urilor	CJ, CL, universități, centre de informare turistică	POR Nord-Vest, POEO, investiții private	Scurt	Județean
1.4. Incurajarea progresului și inovației în sectorul turismului rural prin atragerea unei resurse umane pregătite profesional în sectorul turismului rural;	Programe continue de învățare a profesioniștilor din domeniul HoReCa	CJ, CL, universități, centre de informare turistică, ONG-uri	POR Nord-Vest, POEO, investiții private	Scurt	Județean
	Burse de antreprenor în cadrul unor programe de stimulare a antreprenoriatului în sectorul turistic Programe de rezidențe turistice în străinătate	Universități, tour-operatori turistici, ONG-uri, CL, Agenția de Nord-Vest	POR Nord-Vest, investiții private, OAR	Scurt	Județean
OO5.3. Creșterea accesibilității către destinațiile și atracțiile turistice majore OO5.4. Dezvoltarea turismului montan, de aventură, agrement și sporturi de iarnă OO5.5. Valorificarea patrimoniului cultural, religios și a identității locale OO5.6. Valorificarea patrimoniului natural și dezvoltarea ecoturismului					
1.5. Stimularea apariției de produse turistice inovative și de tip spin-off	Dezvoltarea și extinderea site-ului VISIT MARAMUREȘ	CJ, OMD Maramureș, centre de informare turistică, tour-operatori turistici,	PNRR, POR Nord-Vest	Scurt	Județean

	Crearea unor materiale de promovare turistică atractive prin recursul la tehnologii VR și AR Continuarea și crearea unor evenimente culturale de notorietate prin recursul la tehnologii inovative Aplicații digitale asociate punerii în valoare a unor legende și povești locale și formarea unor „storytellers” locali Înființare centru de sprijin în înregistrării ideilor și mărcilor la OSIM Acreditarea produselor locale servite în gospodăriile maramureșene de către ANPC și promovarea acestora în oferta turistică existentă Competiții de proiecte axate pe „Produse turistice inovative în turismul Județului Maramureș” Înființarea unor incubatoare de start-up-uri axate pe produse și servicii turistice inovative	ONG, universități/unități de cercetare			
--	--	--	--	--	--

	Demonstrații cu produse turistice inovative maramureșene la târgurile de turism Înființarea unui centru de transfer tehnologic către investitori în turism Adoptarea unui sistem de monitorizare a satisfacției vizitatorilor și a unui sistem de monitorizare a performanței turistice a destinației Implementarea unui certificat a calității serviciilor turistice pentru a le garanta calitatea și a le menține în topul preferințelor turistice Digitalizarea obiectivelor turistice din județul Maramureș cu metadate complexe și cu posibilitatea completării acestora prin date voluntare de către turiști				
1.6. Proiectarea de structuri și amenajări turistice dictate de funcțiile produselor și serviciilor turistice inovative, axate pe creativitate și competitivitate	Crearea unui Plan de comunicare sau a unui Plan de management al destinației turistice Maramureș	CJ, OMD Maramureș, cnetre de informare turistică	Buget local	Mediu	Județean

	Amenajarea drumurilor de conexiune turistică: Izvoare-DN18, Vișeu de Sus-Poienile de Sub Munte, Baia Borșa-Vaser, Budești-Poienile Izei, Pasul Prislop-Baia Borșa Înființarea de trasee turistice pentru ciclism, ATV-uri, echitație	CL, investitori privați, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, tour-operatori turistici	POR Nord-Vest, POT, buget local, investiții private	Mediu	Desești, Vișeu de Sus, Poienile de Sub Munte, Borșa, Vișeu de Sus, Budești, Poienile Izei, Borșa
	Construirea unor unități de cazare turistice (cabane, refugii, glamping, camping etc.) Contracte cu platforme de promovare a ofertei turistice oferită de tour-operatori prin promovarea serviciilor experiențiale oferite (airbn, TripAdvisor, Booking etc.)	CL, investitori privați, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, tour-operatori turistici,	POR Nord-vest, buget local, investiții private	Mediu	Borșa, Vișeu de Sus, Vișeu de Jos, Poienile de Sub Munte, Ruscova, Repedea, Bistra, Dragomirești Botiza, Poienile Izei, Groșii Țibleșului, Băiuț, Desești, Sighetu Marmăției, Săpânța, Remeți, Baia Mare, Baia Sprie, Seini, Tăuții Măgherauș
	Crearea și amenajarea unor puncte de belvedere panoramice, cu coduri QR și hărți digitale asociate	CL, investitori privați	Buget local, investiții private	Mediu	Județean
	Amenajarea Castelului Teleki din Pribilești Amenajarea Muzeului de Istorie din Baia Mare	CJ, instituții de cultură/proprietari monumente istorice, CL, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, tour-	PNRR, crowdfunding	Mediu	Pribilești, Baia Mare

	Amenajarea Teatrului de Vară - Muzeul de Etnografie și Artă Populară Realizarea unor aquaparcuri (AquaPark Baia Sprie, Aqua Park Vișeu de Sus) și revigorarea turismului curativ și de wellness în centre de tratament și unități de cazare Realizarea unor parcuri de aventură tematice Dezvoltarea serviciilor și produselor propuse pentru Destinația Ecoturistică Eco Maramureș (ex. poteci tematice în zone umede de tip turbării, poteci tematice forestiere etc.) Dezvoltarea unor noi pachete turistice / rute cultural-turistice (ex. amenajarea Drumului lui Pinte, Via Ferrata etc.) Organizarea și susținerea rezidențelor artistice în urbanul mic și rural	operatori turistici, Asociația Ecologică, ANANP, WWF România, OAR			Baia Sprie, Vișeu de Sus, Ocna Șugatag, Baia Mare, Sighetu Marmației etc. Județean
1.7. Focalizarea în sectorul accesării de fonduri pentru investiții, pe idei inovatoare,	Extindere pârții și transport pe cablu	CJ, CL, Ministerul Economiei,		Lung	Vișeu de Sus, Borșa, Baia Sprie, Cavnic, Desești (Izvoarele)

capabile să facă salturi în performanța economică		Antreprenoriatului și Turismului			
OO5.7. Dezvoltarea structurilor de primire turistică și a serviciilor de ospitalitate OO5.8. Dezvoltarea produselor turistice inovatoare și a antreprenoriatului în turism					
1.8. Definirea, comunicarea și oferirea de consultanță din partea instituțiilor din turism cu privire la aplicarea unor concepte sau norme care fac distincție la nivelul ofertei turistice	Formare ghizi turistici acreditați pe diferite activități turistice Parteneriate universitate-operatori turism cu condiționarea contractuală a angajării studenților formați în cadrul unității de formare (internship, voluntariat, contract de colaborare pe perioadă determinată/ în sistem remote)	Universități, CJ, tour-operatori turistici, IMM-uri	POR Nord-Vest	Mediu	Nivel județean
1.9. Atragerea unor echipe multidisciplinare și transdisciplinare pentru a îmbunătăți unghiul de perspectivă în crearea de conținut turistic și evaluarea atractivității turistice a teritoriului	Organizarea unor ateliere meșteșugărești inovative pentru populația locală în vederea valorificării moștenirii locale (restaurare, storytelling turistic, animație culturală) Promovarea intensivă a ghidurilor de arhitectură pentru încadrarea în specificul local, elaborate de OAR, prin campanii de informare a populației	Centre de informare turistică, CL, tour-operatori turistici, universități	POCIDIF, POR Nord-Vest, buget local, investiții private	Scurt	Nivel județean

	Elaborare strategie de marketing turistic pentru anumite destinații turistice din județ				
	Crearea unei aplicații digitale asociată turismului maramureșean, cu posibilitatea contribuției voluntarilor (conținut de tip VGI - Volunteered geographic information)	OMD Maramureș, centre de informare turistică, operatori turistici	PNRR,	Scurt	Județean
	Modernizarea Memorialului Victimelor (Sighetul Marmăției) și crearea unui centru cultural complex	CJ, Ministerul Culturii	PNRR	Scurt	Sighetu Marmăției
	Circuitul Bisericilor de Lemn din Maramureș	CJ, OMD Maramureș, centre de informare turistică naționale	PNRR	Scurt	Bis. Rogoz, Bis. Plopiș, Bis. Șurdești, Bis. Desești, Bis. Budești, Bis. Bârsana, Bis. Poienile Izei
1.10. Dezvoltarea unor concepte de business inteligent la nivelul fiecărei componente viabile din teritoriu	Dezvoltarea unui produs IT integrat de tipul one-stop-shop care să aducă într-o singură platformă rute turistice, furnizori de servicii de tip rent a bike, descrierea și monitorizarea rutelor de hiking, biking, climbing, integrarea feedbackului Constituirea unei baze de date cu exemple de bune practici și proiecte asociate turismului de nișă	CJ, OMD Maramureș, centre de informare turistică naționale	PNRR, POR Nord-Vest, investiții private	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmăției

	Organizarea unor ateliere de inovare în business și turism Oferirea la nivelul fiecărui UAT a unui portofoliu cu idei de afaceri viabile Stimularea IMM-urilor ce activează în domeniul producției și distribuției de filme pentru editare și postproducție pentru produse digitale turistice Acordarea de facilități fiscale pentru inițiativele locale de dezvoltare a unor afaceri bazate pe elemente tradiționale proprii, specifice, pornind de la tradițiile locale	CJ, CL, ONG-uri, universități, ADR Nord-Vest, tour-operatori turistici, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului	POEO, POR Nord-Vest	Mediu	Județean
--	---	---	----------------------------	--------------	-----------------

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Servicii actualizare documente strategice suport –
PATJ județ Maramureș

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.6. Rețeaua de localități și dezvoltare teritorială

Obiectivul strategic 6 (OS6). Consolidarea unei rețele policentrice de localități, echilibrată funcțional și competitivă, capabilă să asigure accesul echitabil al populației la servicii, oportunități economice și infrastructuri moderne, prin valorificarea complementarităților dintre mediul urban și rural și reducerea disparităților teritoriale.

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO6.1 Consolidarea structurii policentrice și a rolului funcțional al centrelor urbane și rurale OO6.2. Creșterea accesibilității și conectivității teritoriale					
	1. Drum expres în rețeaua rutieră primară: - cod DX Dej Jibou-Baia Mare-Hamleu (proiect POT) - cod DX Baia Mare-Satu Mare (proiect POT)	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Program Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru perioada 2021-2030	Scurt, Mediu	UAT Județ Maramureș UAT-uri componente: Ulmeni-Șomcuta Mare-Baia Mare-Tăuți Măgherauș-Seini
	Variante ocolitoare regionale: - VO Baia Mare; - VO Tăuți-Măgherauș; - VO Sighetu Marmăției	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Program Investițional pentru dezvoltarea infrastructurii de transport pentru	Mediu	Baia Mare. Tăuți Măgherauș, Sighetu Marmăției

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	VO cu caracter local:	Regiunea de Nord-Vest	perioada 2021-2030 Strategia regională de mobilitate urbană durabilă și orașe inteligente a Regiunii Nord-Vest 2021-2027	Mediu, Lung	Baia Sprie, Borșa, Cavnic, Dragomirești, Săliștea de Sus, Seini, Somcuta Mare, Târgu Lăpuș, Ulmeni, Vișeu de Sus
	Extinderea și modernizare Aeroport Baia Mare: Dezvoltarea, creșterea siguranței, securitate aeroportară și neutralitate climatică (finalizare extindere pistă și mărire portanță, extindere terminal pasageri, achiziție echipamente, facilități cargo etc.)	CJ Maramureș- Regia Autonomă Aeroportul Internațional Maramureș	PNRR	Mediu	UAT- Județul Maramureș
	Rețea secundară, Reînnoire linie CF5- Linia-Oradea-Satu Mare-Baia Mare-Dej; - Rută tren metropolitan - Modernizare Stații C.F	CNCF "CFR" SA - Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	Programul național de investiții Anghel Saligny, CJ Maramureș,	Mediu, lung	UAT Județ Maramureș Ulmeni-Baia Mare - Satu Mare Baia Mare, Vișeu de Jos; Tăuții-Măgherauș, (Bușag)

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			POR, CL -urbane, CL-rurale		Baia Mare, Vișeu de Jos;
	- Reabilitare drumuri județene; - Reabilitare drumuri locale-urbane; - Reabilitare drumuri comunale, drumuri locale rurale - Reabilitare poduri - Reabilitare drumuri agricole, drumuri forestiere	CJ Maramureș, C L urbane, CL comunale	Programul național de investiții Anghel Saligny, CJ Maramureș, POR, CL -urbane, CL-rurale	Scurt, mediu	UAT Județ Maramureș Baia Mare, Baia Sprie, Borșa, Cavinc, Săliștea de Sus, Seini, Sighetu Marmăției, Șomcuta Mare, Tautii Magheraus, Ulmeni, Vișeu de Sus Ardusat, Ariniș, Asuaju de Sus, Băița de sub Codru, Băiuț, Băsești, Bârsana, Bicz, Bistra, Bogdan Vodă, Bocicoiu Mare, Botiza, Budești (catre Manastirea Sf. Imparati Constantin si Elena si drumuri comunale adiacente), Călinești-etapa I și Etapa II-a, Câmpulung la Tisa, Coas, Cernesti, Cicârlău, Colțău, Copalnic Mânăștur (sate componente: Copalnic, Preluca Nouă, Preluca veche, Curtuiusul Mic, Căpriniș); Coroieni; Cupșeni; Desești; Dumbrăvița; Fărcașa; Gărdani; Giulești; Groși;

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Groșii Țibleșuli -Etapa a II-a, leud; Lăpuș; Leordina; Mireșu Mare; Moisei; Ocna Sugătag, Oarța de Jos; Poienile Izei; Recea (Săsar, Lăpușel); Remeti; Repedea; Rozavlea; Rona de Jos; Rona de Sus; Ruscova; Săcălășeni; Sarasău; Săliștea de Sus, Săpânța; Șisești; Sieu, Stramtura, Suciu de Sus, Vadul Izei, Valea Chioarului (sat Valea Chioarului, Mesteacăn) Vima Mică
	- Realizare piste/parcări biciclete; - Amplasare stații de încărcare mașini electrice	CJ Maramureș, C L urbane, CL comunale	Buget local, bugetul județului, PNRR, POAT	Scurt, mediu	Baia Mare, Seini, Baia Sprie, Cicârlău, Dragomirești Rona de Jos Săliștea de Sus Borșa, Cicârlău Săliștea de Sus
OO6.3. Asigurarea accesului populației la infrastructuri și servicii publice de bază					
	Înființare, extindere, modernizare, reabilitare rețele de alimentare cu apă,	CJ, CL, Operatori de infrastructură digitală, S.C. VITAL,	Bugetul local, bugetul județului Bugetul de stat,	Scurt, mediu	UAT - Județ Maramureș UAT-uri – comune UAT-uri – urbane

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	canalizare, de distribuție și transport energie, de distribuție și transport a gazelor naturale	S.C.TRANSELECTRICA-Cluj, Electrica Distribuție Transilvania Nord Maramureș, Delgaz Grid, B.E.R.G. Sistem Gaz	PNRR, Programul național de investiții Anghel Saligny, POR, fonduri private		Ardusat, Ariniș, Bicz, Bistra, Bocicoiu Mare, Câmpulung la Tisa, Cernești, Cicârlău, Petrova, Poienile Izei, Valea Chioarului, Oarța de Jos, Șieu, Vima Mică Cavnic Cernești, Cicârlău, Gărdani, Săcel, Săliștea de Sus, Vima Mică, alte UAT-uri Baia Mare, Baia Sprie, Seini, Târgu Lăpuș, Târgu Lăpuș (sate Cufoaia, Răzoare, Groape, Borcut, Inău, Dumbrava, Dobricu Lăpușului, Boiereni, Fântânele și Stoiceni) Cavnic, Vima Mică Ulmeni (satele Arduzel, Vicea, Someș-Uileac și Țicău), Tăuți Măgherauș Băița de sub Codru, Băiuț, Câmpulung la Tisa, Cicârlău, Coroeni, Copalnic Mânăstur, Gărdani, Rona de Jos, Sarasău, Satulung (Arieșu de Pădure),

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Săliștea de Sus, Săpânța, Vișeu de Jos, Vișeu de Sus, Vadu Izei
OO6.4. Gestionarea sustenabilă a dezvoltării spațiale și a extinderii intravilanelor					
	Extinderea controlată a includerii în intravilan a terenurilor utilizate agricol sub capacitate și încurajarea investițiilor în domeniul non-agricol /PUG+RLU -Extinderea controlată a vetrei prin studierea cererilor de includere în intravilan a terenurilor vizate pentru construcții rezidențiale/industriale -Actualizarea PUG-urilor	CJ, CL, Ministerul Mediului, Ministerul Culturii,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Toate UAT-urile
	-Definirea clară a zonelor funcționale (zona centrală, zona de locuințe, zona de servicii, zona industrială, etc.)- Actualizarea PUG-urilor	CJ, CL, M.D.R.A.P.,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	-Concentrarea activităților de același profil prin crearea de centre comerciale specializate în zona periurbană	CJ, CL,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	-Concentrarea activităților de același profil	CJ, CL,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Valorificarea terenurilor cu construcții dezafectate Extinderea de-a lungul legăturilor cu localitățile componente și aparținătoare, consolidarea poziției lor	CJ, CL,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	-Restaurarea clădirilor dezafectate și managementul extinderii în vechile orașe miniere (PUZ, PATZ, Actualizarea PUG-urilor)	CJ, CL, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Toate UAT-urile

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Mentținerea identității locale a așezărilor – identificarea clădirilor/zonelor valoroase din punct de vedere istoric și arhitectural, instituirea și delimitarea zonelor de protecție ale acestora, reguli și condiții de construire/reabilitare -	CJ, CL, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Păstrarea specificului local la noile construcții și folosirea materialelor tradiționale	CJ, CL, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Ghiduri cu specificul local folosite ca modele și reguli de proiectare	CJ, CL, Ministerul Culturii, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, OAR, RUR	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Orientarea construcțiilor pentru eficientizare energetică	CJ, CL, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației,	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Minimizarea riscurilor datorate hazardelor naturale- întocmirea studiilor de risc	CJ, CL, Ministerul Mediului, Apele Române	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Obținerea de rezultate maxime în exploatarea agricole.	CJ, CL, Ministerul Agriculturii	Bugetul local, Bugetul de stat, PNRR	Scurt, mediu, lung	Toate UAT-urile Toate UAT-urile
OO6.7. Consolidarea cooperării teritoriale și a relațiilor transfrontaliere	-Construire pod peste Râul Tisa la Sighetu Marmăției -Redeschiderea circulației pe calea ferată la Câmpulung la Tisa și Valea Vișeuului	CJ, Ministerul Transporturilor	Bugetul de stat, PNRR	Mediu, lung	UAT- Județul Maramureș Sighetu Marmăției
	-Înființare Parcuri Industriale -Crearea de lanțuri pentru producătorii locali din teritoriul GAL -uri	CJ, CL GAL -uri, CJ, CL	Bugetul de stat, județean, local, PNRR, fonduri private	Mediu, lung	Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Șomcuta Mare, Recea, Cavnic, UAT-urile- Județul Maramureș
	-Asigurarea facilităților necesare dotărilor pentru educație; -Îmbunătățirea accesibilității elevilor la unitățile de învățământ; -Extinderea sistemului de creșe, grădinițe și școli în localitățile care nu beneficiază de aceste unități	CJ, CL, Ministerul Învățământului	Bugetul județean, local, PNRR, fonduri private	Scurt, mediu, lung	UAT-uri comunale

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	de învățământ sau în satele aparținătoare;				
	-Reamenajarea spațiilor publice din cartierele sociale/sărace -Amenajarea/reabilitarea de centre sociale de primire de urgență -Rezolvarea problemei locuințelor sociale -Rezolvarea problemei locative a tinerilor -Proiecte de locuințe – tipuri de proiecte inițiate și puse la dispoziție de consiliile locale la prețuri rezonabile -Stoparea extinderii necontrolate a așezărilor informale -Asigurarea dotărilor minime (școală, grădiniță, cabinet medical, utilități) în așezările informale;	CJ, CL	Fonduri europene, -Fonduri proprii, -Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA, ONG-uri, ANL, CNI	Scurt, mediu, lung	Baia Mare, Șomcuta Mare, Baia Sprie, Cavnic, Satulung, Coltău, Coroieni, Poienile de Sub Munte, Săliștea de Sus, Tăuții Măgherauș, Ulmeni, Borșa, Vișeu de Sus, Suciul de Sus, Ardușat

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	-Creșterea numărului de servicii sociale; -Încurajarea investitorilor amplasați în zonele cu procent ridicat de beneficiari de VMG în vederea creșterii numărului locurilor de muncă pentru locuitori				
OO6.5. Reducerea disparităților urban-rural și creșterea calității locuirii					
	Dezvoltarea policentrică echilibrată a a zonelor industriale în cadrul teritoriului județului Maramureș astfel încât să vină în sprijinul dezvoltării locale prin accesul unui număr cât mai mare de locuitori la resursele de muncă	Consiliul Județean Maramureș alături de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	- Fonduri proprii, - Fonduri europene, Investiții private	Lung	Baia Mare, Șomcuța Mare, Ulmeni, Seini, Târgu Lăpuș, Dragomirești, Borșa, Vișeu de Sus, Sighetu Marmăției, Cavnic
	Înființarea unui dispensar în fiecare unitate administrativ-teritorială ce nu dispune de această dotare	Consiliul Județean Maramureș, Consiliile locale	-Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA	Mediu, lung	Nivel județean cu excepția localităților Municipiul Baia Mare, Municipiul Sighetu Marmăției,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Oraș Borșa, Oraș Târgu Lăpuș și Oraș Vișeu de Sus
	Înființarea unei farmacii în fiecare unitate administrativ-teritorială ce nu dispune de această dotare	- Consiliul Județean Maramureș alături de Ministerul Sănătății Consiliile Locale ale Primăriilor unităților administrativ-teritoriale	- Fonduri private, Fonduri proprii	Mediu	Asuaju de Sus, Oarța de Jos, Valea Chioarului, Boiu Mare, Vima Mică, Coaș, Groși, Cupșeni, Băiuț, Poienile Izei, Sarasau
	Asigurarea existenței unui cabinet stomatologic în fiecare U.A.T. al județului Maramureș	Consiliul Județean Maramureș	- Investiții private Fonduri europene nerambursabile	Mediu	Asuaju de Sus, Băița de Sub Codru, Gârdani, Băsești, Bicz, Oarța de Jos, Groși, Colțau, Săcălășeni, Coaș, Boiu Mare, Vima Mică, Coroieni, Cupșeni, Suci de Sus, Groșii Țibleșului, Săpânța, Bocicoiu Mare, Rona de Sus, Giulești, Oncești, Călinești, Bârsana, Strâmtura, Poienile Izei, Șieu, Ruscova, Repedea, Borșa
	Creșterea accesibilității populației din zonele lipsite de serviciile unui spital înspre cea mai apropiată localitate ce beneficiază de această dotare de sănătate	Consiliul Județean Maramureș	- Buget județ, buget local, , - Fonduri europene, Finanțări Banca Mondială, BERD	Mediu	Asuaju de Sus, Băița de Sub Codru, Băsești, Ariniș, Bicz, Oarța de Jos, Sălsig, Mireșu Mare, Ulmeni
OO6.6. Valorificarea patrimoniului cultural, identității locale și potențialului turistic al localităților					

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	- conservarea și protejarea clădirilor și ansamblurilor, așezărilor, înscrise în LMI; - conservarea și protejarea fondului construit valoros și a construcțiilor cu arhitectură tradițională; - introducerea în circuitul turistic a monumentelor istorice și a zonelor construite din satele în care s-a păstrat identitatea tradițională; - amenajarea unor puncte de belvedere în zone cu peisaje deosebite și introducerea în circuitul turistic;	- Consiliul Județean Maramureș - Consiliile locale - Ministerul Culturii	-Fonduri proprii, -Fonduri europene - Buget județ, buget local, -Fonduri europene, -Ministerul Culturii, -Ministerul Sportului și Turismului -	Scurt, mediu, lung	Nivel județean
	Organizarea de evenimente culturale pe criterii: etnice, religioase, gastronomice, folclor, întâlniri ale fiilor satului; -Organizare tabere de creație (pictură, sculptură, literare, etc.)	-Consiliul Județean Maramureș -Consiliile locale -Ministerul Culturii -ONG-uri	-Fonduri proprii, -Fonduri europene - Buget județ, buget local, -Fonduri europene, -Ministerul Culturii, -Ministerul Sportului și Turismului	Scurt, mediu, lung	Sarasau, Sighetu Marmăției, Vadu Izei, Rona de Jos, Bocicoiu Mare, Rona de Sus, Oncești, Giulești, Bârsana, Petrova, Bistra, Ruscova, Repedea, Poienile de Sub Munte, Vișeu de Sus, Borșa, Moisei, Săcel, Săliștea de Sus, Vișeu de Jos,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	-Organizarea și susținerea rezidențelor artistice în urbanul mic și rural -Cunoașterea și îngrijirea resurselor și elementelor tradiționale locale în vederea valorificării în plan economic a factorului identitar propriu -Acordarea de facilități fiscale pentru inițiativele locale de dezvoltare a unor afaceri bazate pe elemente tradiționale proprii, specifice, pornind de la tradițiile locale				Leordina, Strâmtura, Călinești, Dragomirești, Ieud, Botiza, Budești, Băiuț, Lăpuș, Groșii Țibleșului, Suci de Sus, Cupșeni, Târgu Lăpuș, Cernești, Coroieni, Vima Mică, Boiu Mare, Șomcuța Mare, Remetea Chioarului, Valea Chioarului, Mireșu Mare, Gârdani, Sălsig, Ulmeni, Ariniș, Asuaju de Sus, Baița de Sub Codru, Băsești, Oarța de Jos, Bicz
	Extindri pârtii, amenajări, transport pe cablu	Consiliul Județean Maramureș -Consiliile locale -Ministerul Sportului și Turismului	-Fonduri proprii, -Fonduri europene - Buget județ, buget local, -Fonduri europene, -Ministerul Culturii, -Ministerul Sportului și Turismului	Scurt, mediu, lung	Baia Sprie, Cavnic, Borșa, Desești (Izvoarele), Dragomirești
	construire complexe de agrement, AQUA – Park		-Fonduri proprii, -Fonduri europene	Scurt, mediu, lung	Baia Mare, Baia Sprie, Borșa, Vișeu de Sus, Ocna Șugatag,

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	-dezvoltarea bazelor de tratament -Hoteluri, pensiuni, agropensiuni,		- Buget județ, buget local, -Fonduri europene, -Ministerul Culturii, -Ministerul Sportului și Turismului		Coștiu, Săpânța, Dragomirești, Moisei, Coștiui

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.7. Patrimoniul construit și cultural

Obiectivul strategic 7 (OS7). Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului construit, a patrimoniului cultural și a peisajelor culturale ca resursă strategică pentru dezvoltarea durabilă și consolidarea identității teritoriale a județului

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO7.1. Protejarea și valorificarea resurselor naturale ca suport al identității așezărilor umane, și al peisajelor culturale consolidate					
1.1. Limitarea degradărilor din riscuri naturale sau antropice ale cadrului natural-suport al fondului construit	Inițierea, actualizarea și/sau finalizarea hărților de risc și hazard la nivelul tuturor zonelor cunoscute, corelat cu restricționări reglementate, de construire în aceste areale	MDLPA MMAP Administrații publice județene și locale	Fonduri de stat	Mediu	UAT: Moisei, Săcel, Borșa, Vișeu de Sus, Mireșu Mare, Groși, Dumbrăvița, Băsești, Bicăz, Ocna Șugatag, Rona de Sus, Fărcașa, Vișeu de Jos, Ulmeni, Suciul de Sus, Copalnic, Mănăstur, Baia Sprie, Boiu Mare, Vadu Izei
1.2. Protejarea legală a unor areale cu trăsături evidențiate de peisaj natural, respectiv de peisaj cultural	Conceperea unor metodologii și instituirea legală a "Planurilor de peisaj" ca parte componentă a	MDLPA Administrații publice județene și locale	Fonduri de stat Fonduri publice locale	Mediu	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism.				
	Identificarea și înregistrarea peisajelor degradate și conceperea de măsuri reparatorii	Administrații publice județene și locale	Fonduri de stat Fonduri publice locale	Mediu	Nivel județean
	Studii de identificare a unor peisaje culturale consolidate pentru buna gestionare a trăsăturilor lor caracteristice (elaborarea PUZ-uri de zone protejate)	MDLPA, MIPE, OAR, RUR, INP, Investitori privați Administrații publice locale	Fonduri publice Fonduri private Fonduri externe nerambursabile	Mediu Lung	UAT: Budești, Desești, Bârsana, Poienile Izei, Ieud, Șurdești, Șișești, Plopiș - Șișești, Rogoz-Târgu Lăpuș, Remetea Chioarului, Bogdan Vodă, Călinești, Rozavlea, Ocna Șugatag, Săcălășeni, Lăpuș, Suciul de Sus, Lăpuș, Giulești, Baia Mare, Sighetu Marmăției)
1.3. Prezervarea caracterului identitar al așezărilor, generat de relațiile simbiotice natural-construit, tradiționale în zonă	Inițierea de programe de conservare sau (după caz) regenerare a așezărilor care conservă trăsături autentice de arhitectură și de	MDLPA, MIPE, OAR, RUR, INP, Investitori privați Administrații publice locale	Fonduri publice Fonduri private Fonduri externe nerambursabile	Mediu	Toate UAT-urile rurale

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	organizare a gospodăriilor (sprijin financiar, educație , măsuri compensatorii pentru procurare materiale, etc.)				
	Conceperea de programe de turism tematic neagresiv pentru observarea unor zone cu relief, floră, faună deosebite și a modalităților de adaptare a construcțiilor și gospodăriilor la aceste condiții. (studiul structurilor constructive, al materialelor și tehnologiilor)	Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Mediu	UAT: Cavnic, Săcel, Moisei, Săpânța,
	Actualizarea tuturor PUG-urilor mai vechi de 10 ani și/sau finalizarea celor în curs de elaborare, avizare, aprobare	Administrații publice locale	Fonduri de stat Fonduri erambursabile din surse externe	Scurt	UAT::Ardusat, Aluniș, Asuaju de Sus, Băiuț, Bistra, Boxixoiu Mare, Botiza, Budești, Călinești, Câmpulung la Tisa, Cavnic, Coaș, Coltău, Copalnic-

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Mănăstur, Cupșești, Desești, Giulești, Grpși, Repedea, Ruscova, Săcălășeni, Siliștea de Sus, Ulmeni, Vadu Izei
OO7.2. Cercetarea, restaurarea, protejarea și valorificarea patrimoniului construit:					
1.1.Abordarea comprehensivă a cercetărilor arheologice, ordonarea evidențelor în domeniu și valorificarea patrimoniului specific	Extinderea cercetărilor arheologice la nivelul tuturor obiectivelor neexplorate și valorificarea patrimoniului arheologic cunoscut Proiect „Redescoperirea siturilor arheologice. Cartarea siturilor arheologice și a monumentelor istorice de pe cuprinsul județului Maramureș” – în colaborare cu Muzeul Județean de Istorie și Arheologie	MC, Administrații publice (județeană, locale)	Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Mediu Lung	Nivel județean Obiective de grupa valorică A: Bicz, Bogdan Vodă, Lăpuș Oarța de Sus, Suci de Sus, Giulești, Sarasău, Remetea Chioarului, Sighetu Marmației, Târgu Lăpuș, Seini, Oncești, Baia Mare);

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Finalizarea explorărilor începute sau a siturilor menționate doar în RAN	MC, Administrații publice (județeană, locale)	Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Mediu Lung	Nivel județean
	Inițierea unor campanii de investigare arheologică și întocmirea unor Rapoarte de diagnostic arheologic	MC, INP, MEAT Administrații publice (județeană, locale)	Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Lung	Nivel județean
1.2.Repertorierea sistematică a valorilor de patrimoniu construit și intensificarea procesului de punere în siguranță, după caz, a celor aproape compromise.	Proiecte de restaurare a monumentelor aflate în stare avansată de degradare (colaps, precolaps) sau restaurate defectuos	MC, INP Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Scurt	UAT: Desești, Cupșeni, Remetea Chioarului, Șișești, Ulmeni, Satulung, Sighetu Marmăției, Baia Mare, Oarța de Jos, Rogoz, Poșta, Buteasa, Sârbi
	Inventarierea și delimitarea imobilelor monumente istorice și a zonelor de protecție/protejate, definite pe criterii științifice, în coordonate STEREO' 70 și reprezentarea lor în documentații de	MC, INP Administrații publice (județeană, locale)	Fonduri de stat Fonduri publice locale	Mediu	Nivel județean (prioritare UAT-uri deținătoare de monumente istorice clasate în LMI)

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	urbanism (PUG, PUZ CP)				
	Inițierea unor trasee turistice culturale , de patrimoniu și sau de turism ecumenic, axate pe cunoașterea unor obiective specifice de patrimoniu (ex.: biserici de lemn și/sau de zid)Editare și difuzare materiale publicitare Promovare proiect "Biserici din Chioar – Tururi virtuale" cofinanțat de AFCN Program de promovare a bisericilor din cele patru țări ale Maramureșului cu colaborarea mai multor actori culturali – început 2018	MEAT, MC, OAR, RUR Fonduri publice locale Fonduri private Fonduri externe	Fonduri de stat Fonduri publice locale Fonduri private	Mediu	Nivel județean (prioritare UAT-uri deținătoare de monumente istorice clasate în LMI
1.3.Optimizarea sistemului de evidență și monitorizare a monumentelor istorice	Întocmirea unui plan de gestiune pentru monumentele istorice de pe lista UNESCO	MC, MEAT, INP Administrații publice (județeană, locale	MC, INP Administrații publice (județeană, locale)	Permanent	UAT: Bârsana, Budești, Ieud-Deal, Plopiș, Poienile Izei, Rogoz, Șurdești

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Elaborarea Programului de protecție și gestiune a bisericilor din lemn înscrise în Lista Patrimoniului Mondial				
	Program integrat de conservare și valorificare a Peisajului Cultural Industrial Forestier Vaser–Novăț	CJ;CL Institutul Național al Patrimoniului; Ministerul Culturii; Ocolul Silvic și Romsilva; Organizația de Management al Destinației Maramureș.	Programul Regional Nord-Vest (patrimoniul și turism); Programul Cultura; Interreg România–Ucraina; Europa Creativă; Buget de stat; Buget local; Fonduri UNESCO și parteneriate internaționale.	Mediu	Nivel județean, prioritar: Vișeu de Sus; Vișeu de Jos; Moisei; Borșa
	Verificarea periodică a evidențelor monumentelor istorice pentru actualizarea LMI și a altor documente care conțin inexactități (monumente dispărute, alterate, înregistrări eronate)	MC, INP, Direcția județeană de cultură Maramureș	Fonduri publice centrale și locale	Mediu	Nivel județean (prioritare UAT-uri deținătoare de monumente istorice clasate în LMI)

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Constituirea evidenței Fișelor de folosință ale monumentelor pentru monitorizarea obligațiilor și drepturilor deținătorilor acestora	Direcția județeană de cultură Maramureș	Fonduri publice Fonduri private	Mediu	Toate UAT-urile deținătoare de monumente istorice
	Controlul aplicării reglementărilor stabilite prin documentații de urbanism cu privire la zonele de protecție ale monumentelor și zonele protejate instituite	Direcția județeană de cultură Maramureș Administrații publice locale	Fonduri publice locale	Permanent	Nivel județean
OO7.3. Consolidarea patrimoniului material și imaterial prin susținerea tradițiilor culturale și a exercitării obiceiurilor și meșteșugurilor locale					
1.1. Susținerea la nivel teritorial a tradițiilor unor evenimente culturale locale, a multiculturalității și multiconfesionalității	Rezervarea prin documentații urbanistice de tip PUG a unor amplasamente pentru evenimente culturale cu caracter repetitiv (concerte, spectacole, festivaluri, Zilele comunelor)	MEAT, MF Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice Fonduri private	Mediu	UAT: Baia Mare, Sighetu Maramureșului, Baia Sprie, Târgu Lăpuș, Șurdești, Groși, Săcel, Tăuții Măgherauș, Băița de sub Codru, Mireșu Mare, Repedea, Remetea, Remetea Chioarului, Băița de

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					sub Codru, Prislop, Dămăcușeni, Coroieni
1.2. Promovarea activităților turistice stimulatoare ale perpetuării tradițiilor ocupaționale locale (prelucrarea lemnului, gastronomie, etc.) și/sau etno-folclorice	Sprrijinire inițiative prin implementarea recomandărilor din Ghidurile de arhitectură pentru Încadrarea în specificul local din mediul rural, inițiate de OAR Promovarea tradițiilor și a specificului etno-folcloric prin intermediul platformei visitmaramures.ro Inițierea rutei turistice "Meșteri și meșteșugari", recunoscută de MEAT	MEAT; Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice Fonduri private Fonduri externe nerambursabile	Mediu Lung	Toate UAT-urile interesate
	Implementare rezultate concurs pentru proiect Plan de revitalizare a satului maramureșean – Case tip pe Valea Marei, Valea Cosăului și Valea Izei (2017-2018)	MF, Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice Fonduri private Fonduri externe nerambursabile	Mediu	UAT: Moisei, Dumbrăvița, Rozavlea, Borșa, Șurdești, Șișești, Vișeu de Sus

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Acreditarea mai multor gospodării ca Puncte Gstronomice Locale				
1.3. Valorificarea "in situ " a patrimoniului mobil din mediul urban și rural	Conservarea, restaurarea și funcționalizarea unor muzee, case memoriale, muzee de situri arheologice, case de cultură, biblioteci, expoziții în aer liber, etc, păstrătoare de memorie culturală.	Administrații publice (județeană, locale) Investitori privați	Fonduri publice Fonduri private	Mediu	UAT: Baia Mare, Sighetu Marmăției, Bârsana, Giulești, Ieud, Săpânța, Șișești, Șurdești, Târgu Lăpuș, Dragomirești, Tăuții Măgherauș, Vișeu de Sus, Valea Vișeuului, Apșa

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Servicii actualizare documente strategice suport –
PATJ județ Maramureș

Fondul de Modernizare

AFM

Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.8. Resursele umane și infrastructură socială

Obiectivul strategic 8 (OS8). Dezvoltarea capitalului uman, creșterea accesului la servicii publice de calitate și îmbunătățirea calității vieții în toate comunitățile județului

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO8.1.Creșterea accesului la educație și reducerea abandonului școlar OO8.2.Îmbunătățirea accesului la servicii medicale și reducerea disparităților teritoriale OO8.3.Reducerea excluziunii sociale și sprijinirea grupurilor vulnerabile OO8.4.Creșterea accesului populației la activități sportive și recreative					
1.1. Îmbunătățirea nivelului de trai și creșterea speranței de viață prin facilitarea accesului la servicii de sănătate și asistență socială	Înființarea de dispensare în unitățile administrativ-teritoriale care nu dispun de această dotare Îmbunătățirea dotărilor medicale ale centrelor de permanență din zonele	CJ CJ	PO Sanatate, PNRR Componenta 13-Reforme Sociale	Termen lung Termen mediu	UAT-urile din zona Țara Codrului cu pondere ridicată a persoanelor cu vârsta peste 65 ani, UAT-urile Valea Chioarului, Boiu Mare, Vima Mică, Săliștea de Sus, Bogdan Vodă, Vișeu de Jos, Poienile Izei și Desești Nivel județean (toate centrele de

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	caracterizate de un grad de îmbătrânire ridicat				permanență ale județului)
	Creșterea numărului personalului medical și diversificarea serviciilor destinate vârstnicilor	CJ	PO Sanatate, PNRR Componenta 13- Reforme Sociale	Termen mediu	Nivel județean
	Creșterea numărului personalului care lucrează în domeniul asistenței sociale și multiplicarea serviciilor destinate vârstnicilor	CJ	PO Sanatate, PNRR Componenta 13- Reforme Sociale	Termen mediu	UAT-urile Bicz, Oarța, Băsești, Asuaju de Sus, Ariniș, Valea Chioarului, Boiu Mare, Vima Mică, Săliștea de Sus, Bogdan Vodă, Straâmtura, Vișeu de Jos, Poienile Izei și Desești
1.2. Îmbunătățirea accesului la educație în zonele cu număr redus de tineri	Implementarea unui sistem coerent de transport școlar care să poată asigura deplasarea elevilor înspre și dinspre unitățile de învățământ	CJ ISJ	PR Nord-Vest PNRR Componenta 15 PO Educație și Ocupare	Termen mediu	Comunele Boiu Mare, Vima Mică, Cupșeni, Rona de Jos, Poienile Izei, Strâmtura și localități izolate cu număr redus de tineri din componența unor comune ș.a.
	Dezvoltarea de campusuri școlare care să deservească mai multe unități	CJ ISJ	PR Nord-Vest PNRR Componenta 15 PO Educație și Ocupare	Termen mediu	Baia Mare, Sighetu Marmației, Borșa, Vișeu de Sus, Baia Sprie, Seini, Târgu

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	administrativ-teritoriale destinate elevilor din învățământul liceal, oferind astfel facilități infrastructurale moderne similare celor din mediul urban.				Lăpuș, Tăuții Măgherauș, Șomcuța Mare, Cavnic, Poienile de Sub Munte, Ocna Șugatag, Ruscova, Ulmeni, Repedea, Rozavlea, Budești, Dumbrăvița, Petrova
1.3. Reducerea mortalității infantile	Creșterea numărului medicilor de familie în acele localități unde nu activează medici de familie și unde este deficit de medici de familie în raport cu numărul de locuitori	CJ	PNRR, Componenta 12 PO Sanatate	Termen mediu	Beneficiare sunt toate localitățile rurale ale județului, în special cele care nu au medici de familie sau au rate mari ale mortalității infantile Bicăz, Băsești, Salsig, Valea Chioarului, Vima Mică, Băiuț, Desești, Oncești, Rona de Sus, Leordina, Săcel
	Îmbunătățirea dotărilor secțiilor de maternitate pentru diagnostic prenatal și îngrijire	CJ	PNRR, Componenta 12 PO Sanatate	Termen mediu	Spitalul Județean Baia Mare, Spitalul Municipal Sighetu Marmației
OO8.5.Conservarea patrimoniului cultural și consolidarea identității locale					

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO8.6.Îmbunătățirea condițiilor de locuire și creșterea atractivității comunităților OO8.7.Creșterea ocupării și dezvoltarea competențelor profesionale OO8.8.Creșterea eficienței administrației și accesului la servicii publice digitale					
1.1.Creșterea calității și eficienței forței de muncă	Construirea de platforme logistice Construirea de parcuri științifice și de cercetare Infrastructură pentru activități de inovare și sprijinire a afacerilor	CJ	Fonduri proprii, Fonduri europene, Finanțări Banca Mondială, BERD	mediu	Baia Mare, Șomcuța Mare, Târgu Lăpuș, Borșa, Vișeu de Sus, Sighetu Marmăției, Cavnic
	Crearea unei agenții județene care să permită coordonarea publică a formării lanțurilor locale de furnizori și clienți	CJ	Fonduri proprii	Scurt	Baia Mare
	Creșterea accesibilității rutiere prin îmbunătățirea stării carosabilului	CJ	Fonduri europene, Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA, Fonduri proprii	Scurt	Vima Mică, Rona de Jos, Ariniș, Câmpulung la Tisa, Coaș, Remeți, Gârdani, Valea Chioarului, Baița de Sub Codru, Botiza, Poienile Izei, Oarța de Jos, Cupșeni, Cernesti, Boiu Mare, Bistra,

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Băsești, Băiuț, Asuaju de Sus și Bicăz
1.2.Sporirea nivelului de instruire al populației	Dezvoltarea unor campusuri de învățare și a unor programe de tipul <i>școlilor de vară</i> pentru a asigura pregătirea continuă a elevilor Accesarea de fonduri europene în vederea dotării instituțiilor de învățământ și asigurării acesului la resurse online precum și prevenirea abandonului școlar	CJ , ISJ	Fonduri europene, Fonduri proprii	Scurt	Borșa, Baia Mare, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Ulmeni, Cavnic, Poienile de Sub Munte, Vișeu de Sus, Ruscova, Repedea, Budești, Dumbrăvița
	Asigurarea facilităților necesare dotărilor pentru educație Îmbunătățirea accesibilității elevilor la unitățile de învățământ, mulți dintre copii fiind nevoiați să se deplaseze zilnic pe distanțe lungi	CL CJ	Fonduri europene, Fonduri proprii, Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA	Scurt	Poienile Izei, Oarța de Jos, Baița de Sub Codru, Bocicoiu Mare, Colțău, Groși, Șomcuța Mare

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Extinderea sistemului de creșe, grădinițe și școli în localitățile care nu beneficiază de aceste unități de învățământ sau în satele aparținătoare Implementarea unui sistem coerent de transport școlar care să poată asigura deplasarea copiilor înspre și dinspre unitățile de învățământ	CJ CL	Fonduri europene, Fonduri proprii, Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA	Mediu	Baia Mare, Tăuții Măgherauș, Șomcuța Mare, Groși, Colțău, Bocicoiu Mare, Baița de Sub Codru
1.3. Creșterea protecției sociale pentru populațiile vulnerabile	Dezvoltarea serviciilor sociale în zonele cu procent ridicat de beneficiari de VMG Încurajarea investitorilor amplasați în zonele cu procent ridicat de beneficiari de VMG în vederea creșterii numărului locurilor de muncă pentru locuitori	CJ prin AJPIS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Fonduri europene, Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA	Mediu	Petrova, Strâmtura, Poienile Izei, Bistra, Repedea, Bârsana, Ieud, Rona de Jos, Săcel
	Creșterea numărului de servicii sociale	CJ prin AJPIS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	Scurt	Vișeu de Sus, Borșa

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
			PO Sănătate PNRR – Componenta 13 Reforme Sociale		
	Sprijinirea consiliilor locale, în special pe cele din comunitățile cu venituri scăzute și cu un număr mare de populație aflată în zone cu locuire precară, în aplicarea legii 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.	CJ Consiliile Locale ale Primăriilor	Fonduri proprii	Scurt	Poienile de Sub Munte, Săliștea de Sus, Tăuții Măgherauș, Colțău, Șomcuța Mare, Ulmeni, Borșa, Vișeu de Sus, Suciul de Sus, Cavnic, Bârsana, Rozavlea, Sighetu Marmației, Baia Mare, Baia Sprie, Satulung, Ardusat
1.4. Creșterea calității serviciilor pentru educație	Racordarea tehnologică a unităților de învățământ prin dotarea cu echipamente IT și acces la internet de calitate	CJ CL	Fonduri europene, Fonduri proprii, Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA	Scurt	Nivel județean
	Dotarea corespunzătoare unităților de învățământ Creșterea accesibilității elevilor din zonele din	Unitățile locale de învățământ CJ	Fonduri europene Fonduri proprii	Scurt	Nivel județean

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	proximitate la unitățile de învățământ				
	Dezvoltarea de campusuri școlare care să deservească unitățile administrativ-teritoriale destinate elevilor din învățământul liceal și peste	CJ alături de ISJ, CL	Fonduri europene Fonduri proprii Fonduri guvernamentale accesate prin intermediul programelor MDLPA Fonduri accesate prin PNRR – Componenta 15 PO Educație și Ocupare	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmației, Borșa, Vișeu de Sus, Baia Sprie, Seini, Târgu Lăpuș, Tăuții Măgherauș, Șomcuța Mare, Cavnic, Poienile de Sub Munte, Ocna Șugatag, Ruscova, Ulmeni, Repedea, Rozavlea, Budești, Dumbrăvița, Petrova
	Creșterea accesibilității către unitățile administrativ-teritoriale ce au în componența lor dotări pentru educație de nivel liceal și peste, astfel încât să deservească mai multe localități de pe raza județului, oferind astfel șansă copiilor din medii mai puțin favorizate la educație	CJ	Fonduri europene, Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA, Fonduri proprii	Mediu	Baia Mare, Sighetu Marmației, Borșa, Vișeu de Sus, Baia Sprie, Seini, Târgu Lăpuș, Tăuții Măgherauș, Șomcuța Mare, Cavnic, Poienile de Sub Munte, Ocna Șugatag, Ruscova, Ulmeni, Repedea, Rozavlea, Budești, Dumbrăvița, Petrova

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
1.5. Îmbunătățirea calității fondului construit	Dezvoltarea policentrică echilibrată a a zonelor industriale în cadrul teritoriului județului Maramureș astfel încât să vină în sprijinul dezvoltării locale prin accesul unui număr cât mai mare de locuitori la resursele de muncă	CJ alături de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale	Fonduri proprii, Fonduri europene, Investiții private	Lung	Baia Mare, Șomcuța Mare, Ulmeni, Seini, Târgu Lăpuș, Dragomirești, Borșa, Vișeu de Sus, Sighetu Marmăției, Cavnic
	Dezvoltarea agroturismului în zonele lipsite de activități economice Amenajarea de spații destinate turismului rural	CJ	Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA, Fonduri proprii, Fonduri europene	Mediu	Baița de Sub Codru, Ariniș, Băsești, Oarța de Jos, Bicăz, Sălsig, Gărdani, Fărcașa, Mireșu Mare, Boiu Mare, Vima Mică, Coroieni, Bocicoiu Mare, Rona de Jos, Repedea, Poienile de Sub Munte, Leordina
	Sporirea dotărilor complementare locuirii în zonele ce au înregistrat creșteri rapide ale numărului de locuințe Creșterea capacității infrastructurii rutiere și	CJ CL	Fonduri europene Fonduri proprii Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA	Mediu	Tăuții Măgherauș, Recea, Colțău, Groși, Săcălășeni, Seini, Cicârlău, Fărcașa, Satulung, Ariniș, Coaș, Crnești, Dumbrăvița, Baia Sprie, Budești,

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	edilitare în zonele ce au înregistrat creșteri rapide ale numărului de locuințe				Bârsana, Bistra, Remeți, Vadu Izei, Moisei, Șieu, Borșa
1.6. Creșterea calității serviciilor pentru sănătate	Înființarea unui dispensar în fiecare unitate administrativ-teritorială ce nu dispune de această dotare	CJ	Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA Fonduri accesate prin PNRR – Componenta 13 – Reforme sociale	Mediu	Nivel județean cu excepția localităților Municipiul Baia Mare, Municipiul Sighetu Marmăției, Oraș Borșa, Oraș Târgu Lăpuș și Oraș Vișeu de Sus
	Creșterea numărului de medici de familie astfel încât fiecare localitate să beneficieze de cel puțin 1 medic de familie la 2000 de locuitori	CJ	Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA Fonduri accesate prin PNRR – componenta 12 PO Sănătate	Mediu	Nivel județean
	Înființarea unei farmacii în fiecare unitate administrativ-teritorială ce nu dispune de această dotare	CJ alături de Ministerul Sănătății CL	Fonduri private, Fonduri proprii	Mediu	Asuaju de Sus, Oarța de Jos, Valea Chioarului, Boiu Mare, Vima Mică, Coaș, Groși, Cupșeni, Băiuț, Poienile Izei, Sarasau
	Asigurarea existenței unui cabinet stomatologic în fiecare U.A.T. al județului Maramureș	CJ	Investiții private Fonduri europene nerambursabile	Mediu	Asuaju de Sus, Băița de Sub Codru, Gârdani, Băsești, Bicaș, Oarța de Jos, Groși, Colțău,

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Săcălășeni, Coaș, Boiu Mare, Vima Mică, Coroieni, Cupșeni, Suci de Sus, Groșii Țibleșului, Săpânța, Bocicoiu Mare, Rona de Sus, Giulești, Oncești, Călinești, Bârsana, Strâmtura, Poienile Izei, Șieu, Ruscova, Repedea, Borșa
	Creșterea accesibilității populației din zonele lipsite de serviciile unui spital înspre cea mai apropiată localitate ce beneficiază de această dotare de sănătate	CJ	Fonduri proprii, Fonduri europene, Finanțări Banca Mondială, BERD	Mediu	Asuaju de Sus, Baița de Sub Codru, Băsești, Ariniș, Bicăz, Oarța de Jos, Sălsig, Mireșu Mare, Ulmeni
	Sustinerea înființării unor asociații/ cluburi sportive în UAT-urile în care acestea lipsesc sau au o prezență redusă Realizarea în unitățile școlare a sălilor de sport sau terenurilor sportive	CJ	Fonduri proprii, Fonduri europene	Mediu	Vima Mică, Suci de Sus, Strâmtura, Satulung, Săcel, Ruscova, Repedea, Poienile Izei, Petrova, Oncești, Mireșu Mare, Leordina, Groși, Giulești, Cupșeni,

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
					Cernești, Călinești, Băsești, Bârsana, Baiuț, Asuaju de Sus, Ardusat, Șomcuța Mare, Săliștea de Sus, Dragomirești
	Organizarea de evenimente culturale Utilizarea infrastructurii culturale existente Creșterea alocării bugetare pentru cultură cu o distribuție echilibrată în tot Județul Maramureș	Ministerul Culturii și Cultelor	Fonduri proprii, Fonduri europene, Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA	Scurt	Sighetu Marmăției, Baia Mare, Târgu Lăpuș, Săpânța
	Organizarea și susținerea rezidențelor artistice în urbanul mic și rural Cunoașterea și îngrijirea resurselor și elementelor tradiționale locale în vederea valorificării în plan economic a factorului identitar propriu	Ministerul Culturii și Cultelor CJ	Fonduri proprii, Fonduri europene Fonduri guvernamentale accesate prin MDLPA	Lung	Remeți, Săpânța, Câmpulung la Tisa, Sarasau, Sighetu Marmăției, Vadu Izei, Rona de Jos, Bocicoiu Mare, Rona de Sus, Oncești, Giulești, Bârsana, Petrova, Bistra, Ruscova, Repedea, Poienile de Sub Munte, Vișeu de

Domenii sectoriale / Obiective strategice și operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Acordarea de facilități fiscale pentru inițiativele locale de dezvoltare a unor afaceri bazate pe elemente tradiționale proprii, specifice, pornind de la tradițiile locale				Sus, Borșa, Moisei, Săcel, Săliștea de Sus, Vișeu de Jos, Leordina, Strâmtura, Călinești, Dragomirești, Ieud, Botiza, Budești, Băiuț, Lăpuș, Groșii Țibleșului, Suciu de Sus, Cupșeni, Târgu Lăpuș, Cernești, Coroieni, Vima Mică, Boiu Mare, Șomcuța Mare, Remetea Chioarului, Valea Chioarului, Mireșu Mare, Gârdani, Sălsig, Ulmeni, Ariniș, Asuaju de Sus, Baița de Sub Codru, Băsești, Oarța de Jos, Bicăz

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)
Programul Transport
Programul Dezvoltare Durabilă
Programul Anghel Saligny
Fondul de Modernizare
AFM
Interreg NEXT România–Ucraina
Fonduri nerambursabile UE- POIM
PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.9. Context teritorial și zonificarea funcțională

Obiectivul strategic 9 (OS9). Creșterea nivelului de dezvoltare și de recunoaștere a județului în contextul teritorial suprajudețean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
OO1.1. Fluidizarea relațiilor intrajudețene, a relațiilor cu unitățile administrativ teritoriale din cadrul Regiunii de Dezvoltare Nord-Vest și a celor transfrontaliere	Dezvoltarea infrastructurii rutiere de nivel 2 - drum expres (Cluj-Napoca – Baia Mare – Satu Mare) și nivel 3 drumurile TransRegio (TR Rodna și TR Maramureș).	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ, CL	PNRR, POR	Mediu	Nivel județean
	Realizarea unui intercoridor de conectivitate cu areale de importanță economică actuală sau prognozată - Intercoridorul Regiunea Centru - Maramureș – care conectează Coridorul OR5 cu Maramureșul și punctele vamale Halmeu și Petea pe aliniamentul Turda – Cluj-Napoca, Gherla, Dej, Baia Mare, Satu Mare. Ramura estică se desprinde de la Dej și conectează Bistrița prin Beclean, cu o lungime de 289.7 km, conectare cu OR5, implicând crearea legăturii între următoarele centre urbane: Turda, Cluj-Napoca, Gherla și Dej din județul Cluj; Beclean, Năsăud, Bistrița din județul Bistrița-Năsăud; Baia Mare și Baia Sprie din județul Maramureș; Satu Mare, Tășnad și Negrești-Oaș din județul Satu Mare.				
	Susținerea propunerii din PATN de realizare a Autostrăzii A14: Petea – Satu Mare – Baia Mare –	Ministerul Transporturilor și	PNRR, POR	Lung	Nivel județean

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Mireșu Mare – Dej – Bistrița – Vatra Dornei – Suceava	Infrastructurii CJ, ADR NV			
	Implementarea proiectelor de construcție și amenajare a drumurilor expres: drum Expres Baia Mare – Satu Mare; drum Expres Baia Mare – Jibou.	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii CJ	PNRR, POR, Programul Anghel Saligny	Mediu	Nivel județean
	Reabilitarea și modernizarea punctului de frontieră Sighetu Marmăției prin reînnoirea și mărirea capacității podului peste râul Tisa de a susține trafic rutier pentru vehicule de persoane și mărfuri de mare capacitate (proiecte în derulare: MOBI – Infrastructură Modernă de Frontieră – Regiune Carpatică de Succes și Pod peste Tisa, în zona Teplă din Sighetu Marmăției	Ministerul Afacerilor Interne, CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Scurt	Nivel județean UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina
	Înființarea unor puncte de trecere a frontierei pentru traficul local: Hmeliv (UA) – Valea Vișeuului (RO) – cu beneficii pentru comunitățile locale Teresva (UA) – Săpânța (RO) – cu efecte benefice pentru comunitățile locale dar și în sectorul turistic	Ministerul Afacerilor Interne CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Mediu	Nivel județean UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina
	Conceperea și implementarea unui proiect de interconectare transfrontalieră RO – UA și de dezvoltare a transportului public feroviar de călători și marfă, prin reabilitarea și punerea în funcțiune a tronsoanelor de cale ferată cu ecartament mixt (normal și larg) de pe linia 423	Ministerul Afacerilor Interne, CNCF CFR SA, CJ, CL	PNRR, POR, Interreg VI-A NEXT Romania-Ukraine Programme	Mediu	Nivel județean UAT-urile de pe linia de frontieră cu Ucraina

Obiective Operaționale	Proiecte de dezvoltare / implementare / investiții	Instituții inițiatoare	Surse posibile de finanțare	Termene de aplicare/ implementare (scurt, mediu, lung)*	UAT-uri ** beneficiare
	Berlibaş – Valea Vișeuului – Sighetu Marmăției – Câmpulung la Tisa – Teresva (63 de km) și construcția a două noi puncte de trecere a frontierei pe calea ferată la Valea Vișeuului și Câmpulung la Tisa.				
OO1.2. Întărirea caracterului sistemic al teritoriului județean și eliminarea disparităților de dezvoltare	Dezvoltarea de proiecte comune inovative pentru susținerea dezvoltării economice inteligente în zona Metropolitană Baia Mare și la nivelul GAL-urilor existente	CJ, ADI-uri	PNRR	Scurt	Nivel județean
	Asigurarea anumitor servicii de interes general – educație, sănătate, cultură, recreere, transport – realizate într-un mod integrat, corelat și coordonat la scara întregului teritoriu.	CJ, ADI-uri	PNRR	Mediu	Nivel județean
	Crearea relațiilor de cooperare/dependență între așezările cu șanse de dezvoltare policentrică prin promovarea relațiilor dintre funcții ale unor localități învecinate în vederea întăririi forței economice a acestor așezări.	ADI-uri/Gal-uri	PNDR, POR	Mediu	Nivel județean
	Realizarea unor studii privind zonele construite protejate cu potențial de patrimoniu național și universal, zonele cu potențial turistic natural și antropoc	CJ	PNRR	Scurt	Nivel județean

* Termenele de aplicare/ implementare sunt: scurt 1-3 ani; mediu 3-5 ani; lung 5-10 ani.

** Dacă măsura se aplică pentru toate UAT-urile, se va menționa „nivel județean”, în cazul în care măsura se aplică pentru anumite UAT-uri, se vor preciza denumirile tuturor UAT-urilor.

Surse posibile de finanțare:

Buget de stat

Buget județean/local

Programul Regional Nord-Vest (PR NV)

Programul Transport

Programul Dezvoltare Durabilă

Programul Anghel Saligny

Fondul de Modernizare

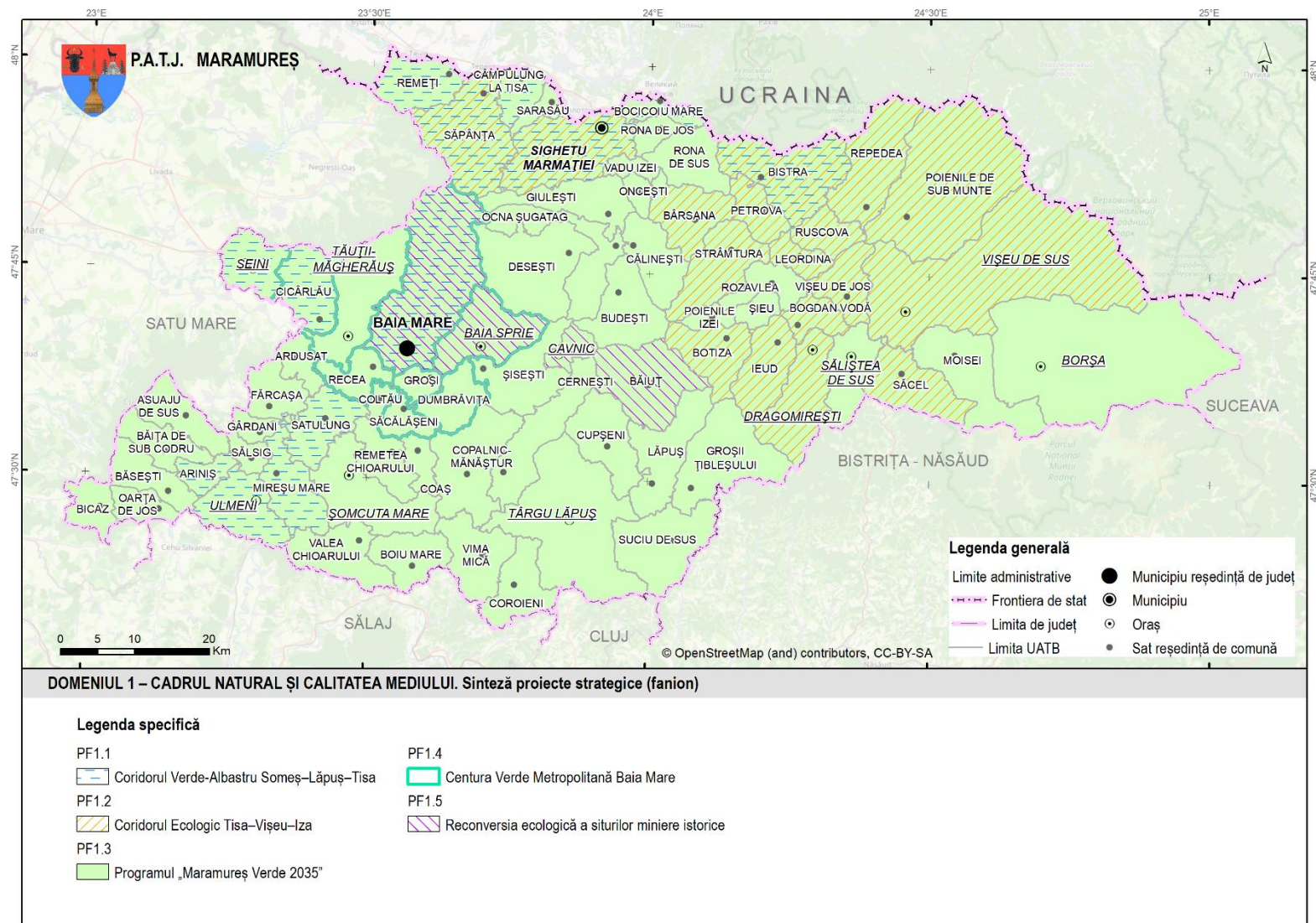
AFM

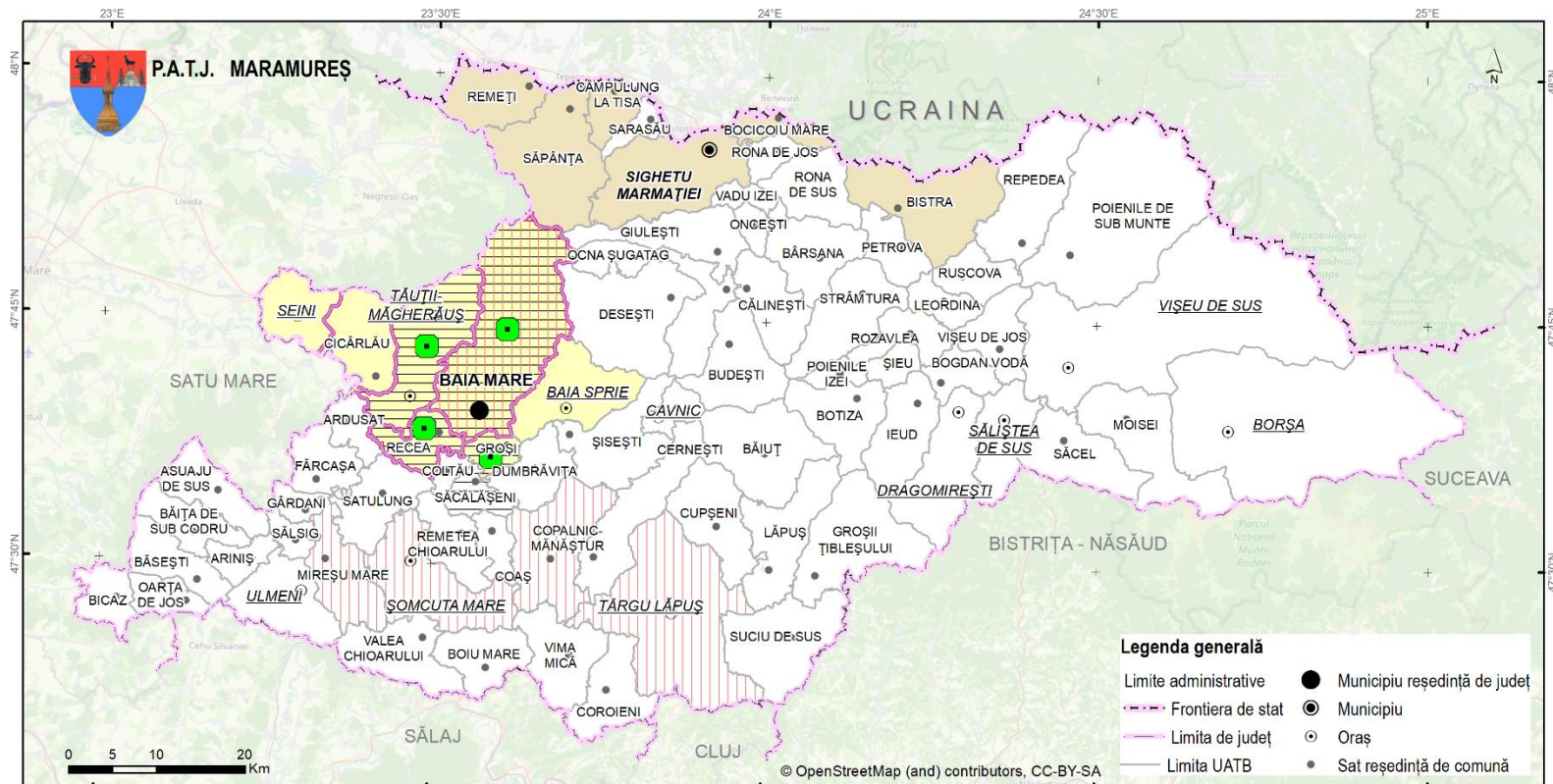
Interreg NEXT România–Ucraina

Fonduri nerambursabile UE- POIM

PNRR (doar pentru proiectele deja contractate)

3.10. Spațializare proiecte prioritare pe domenii strategice la nivel de uatb

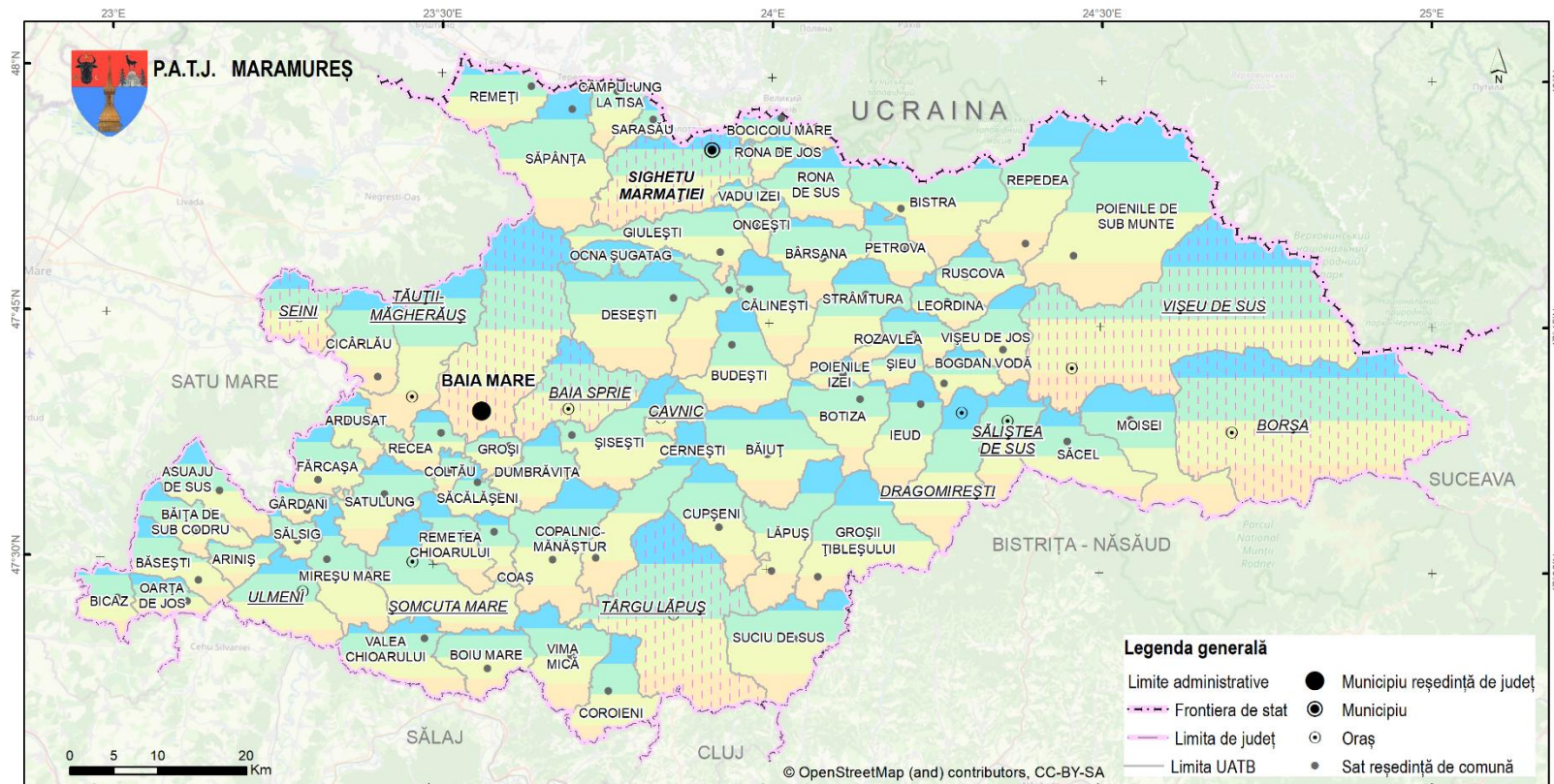

DOMENIUL 2 – TRANSPORT ȘI COMUNICAȚII. Sinteza proiecte strategice (fanion)

Legenda specifică

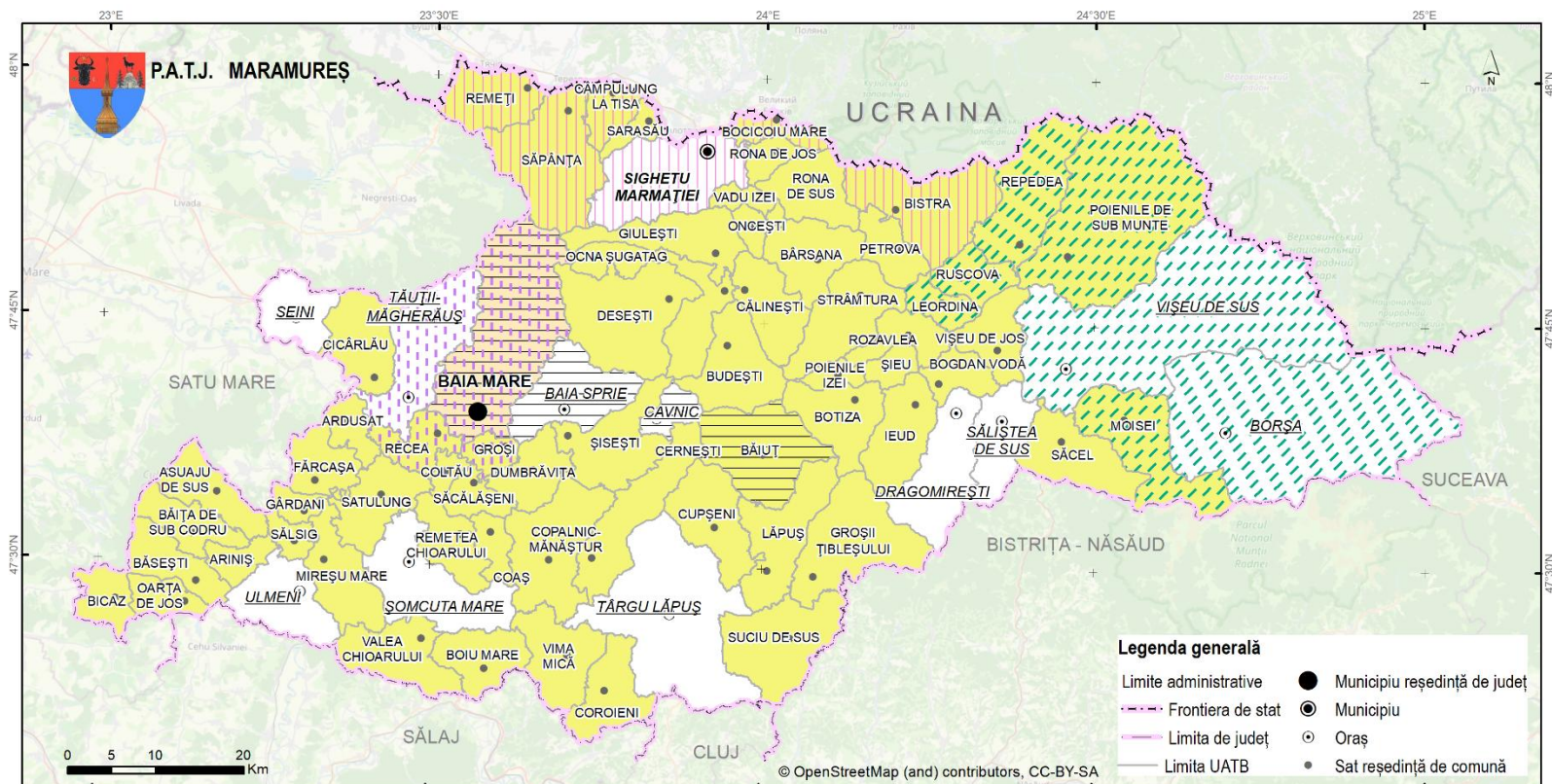
PF2.1	PF2.4
Drum Expres Baia Mare – Satu Mare	Tren Metropolitan Baia Mare
PF2.2	PF2.5
Drum Expres Baia Mare – Dej/Jibou	Hub Logistic Aeroport Maramureș și Terminal Intermodal Bușag
PF2.3	PF2.6
Varianța Metropolitană Baia Mare	Coridorul Economic și Logistic al Tisei

DOMENIUL 3 – DOTĂRI TEHNICO-EDILITARE. Sinteză proiecte strategice (fanion)

Legenda specifică

PF3.1	PF3.4
Sistemul Regional Integrat Apă-Canal Maramureș 2035	Economia Circulară Maramureș
PF3.2	PF3.5
Programul „Maramureș Energie Verde”	Infrastructura Albastră și Reziliența Climatică
PF3.3	
Smart County Maramureș	

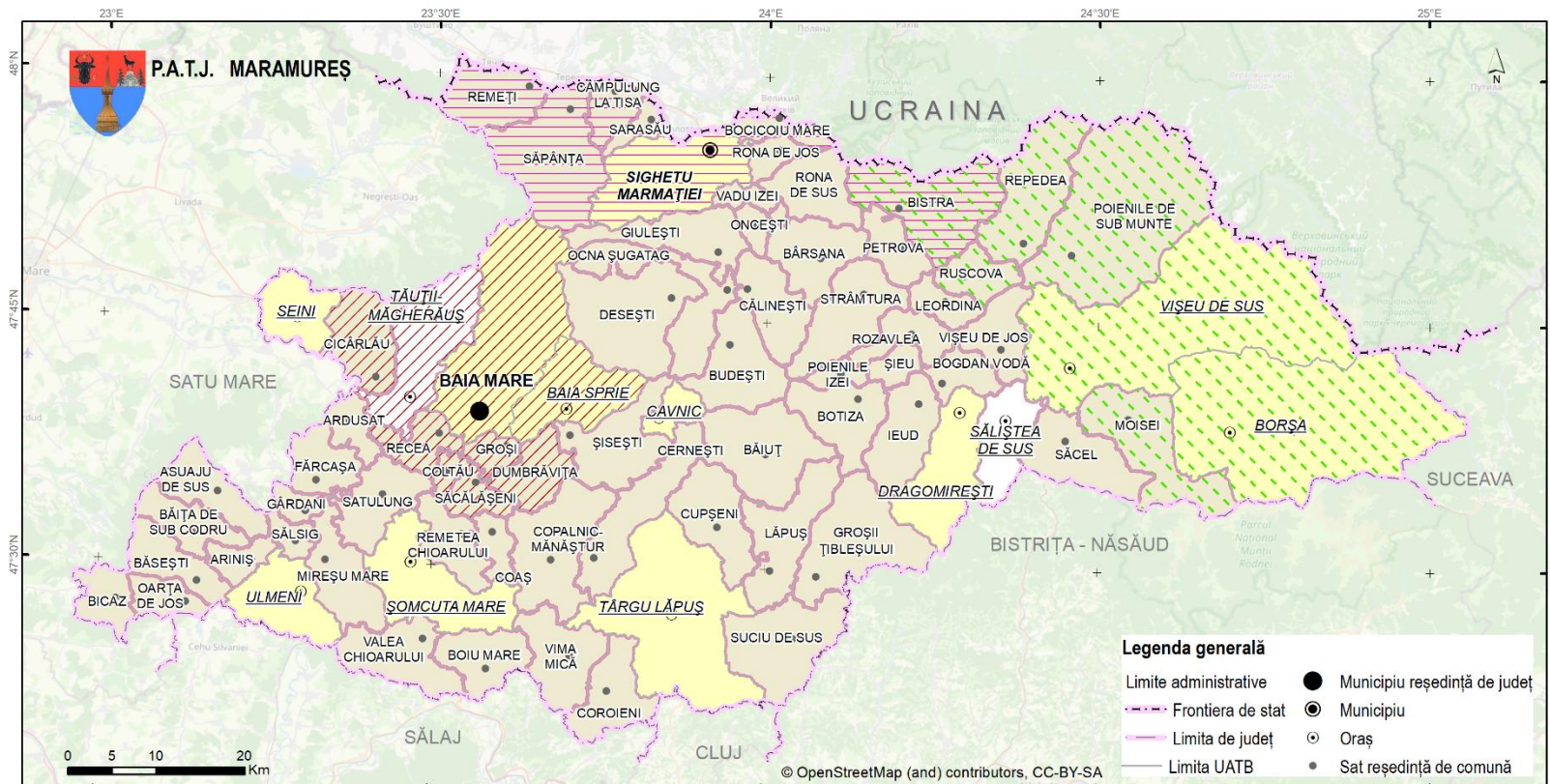

DOMENIUL 4 – ACTIVITĂȚI ECONOMICE ȘI COMPETITIVITATE. Sinteză proiecte strategice (fanion)

Legenda specifică

PF4.1	PF4.4
Hubul Economic și Logistic Maramureș	Rețeaua Agroalimentară „Produs în Maramureș”
PF4.2	PF4.5
Coridorul Economic al Tisei	Reconversia Economică a Zonelor Miniere
PF4.3	PF4.6
Maramureș Innovation Valley	Clusterul Forestier și Bioeconomia Maramureș

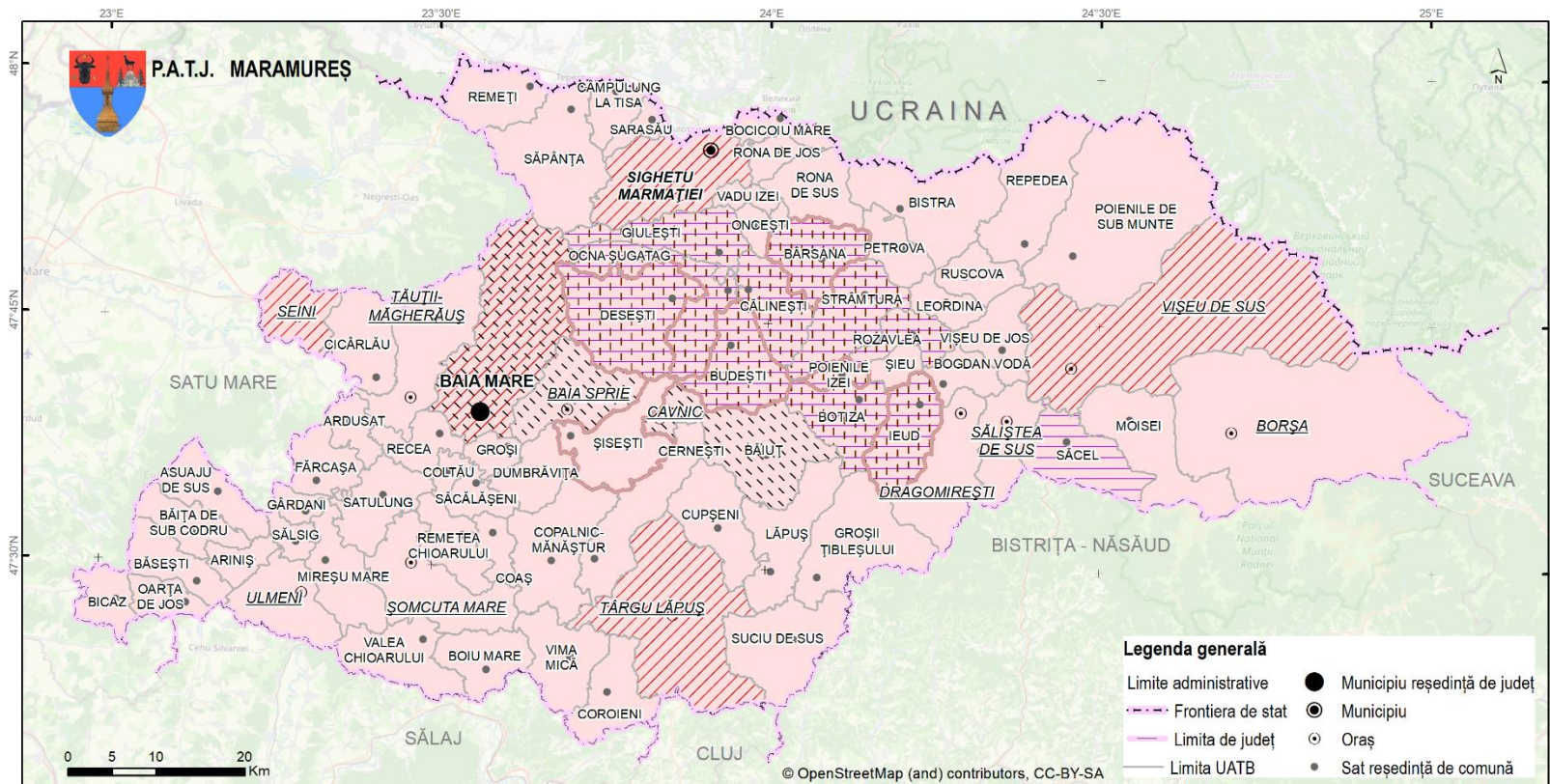

DOMENIUL 6 – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI ȘI DEZVOLTARE TERITORIALĂ. Sinteză proiecte strategice (fanion)

Legenda specifică

PF6.1	PF6.4
Rețeaua Policentrică Maramureș 2035	Zona Funcțională Tisa
PF6.2	PF6.5
Zona Metropolitană Baia Mare 2035	Programul Montan Maramureș
PF6.3	PF6.6
Programul „Sate Reziliente Maramureș”	Observatorul Teritorial Maramureș

DOMENIUL 7 – PATRIMONIUL CONSTRUIT, CULTURAL ȘI PEISAJE CULTURALE. Sinteză proiecte strategice (fanion)

Legenda specifică

PF7.1	PF7.4
Programul UNESCO Maramureș 2035	Ruta Patrimoniului Minier Maramureș
PF7.2	PF7.5
Rețeaua Peisajelor Culturale Maramureșene	Regenerarea Marilor Centre Istorice
PF7.3	PF7.6
Rețeaua Satelor Tradiționale Maramureșene	Platforma Digitală „Patrimoniul Maramureș”

4. MONITORIZAREA ÎNDEPLINIRII A OBIECTIVELOR

Având în vedere caracterul complex, multidimensional și pe termen lung al intervențiilor prevăzute prin Planul de Acțiune, implementarea PATJ poate fi influențată de o serie de factori instituționali, financiari, legislativi sau socio-economici care pot afecta ritmul și eficiența realizării obiectivelor asumate. În acest context, monitorizarea continuă a implementării devine o componentă esențială a procesului de management teritorial, având rolul de a urmări progresul înregistrat, de a identifica eventualele disfuncționalități și de a fundamenta măsurile necesare pentru adaptarea și optimizarea intervențiilor propuse.

Procesul de monitorizare trebuie să asigure evaluarea periodică a gradului de realizare a obiectivelor strategice, a măsurilor și proiectelor prioritare, precum și a impactului acestora asupra dezvoltării teritoriale a județului. În acest scop, este necesară definirea unui sistem coerent de indicatori de monitorizare și evaluare, capabil să măsoare atât progresul fizic și financiar al proiectelor, cât și efectele generate asupra competitivității economice, coeziunii teritoriale, calității vieții, protecției mediului și valorificării resurselor locale.

Pentru asigurarea unei implementări eficiente, se recomandă constituirea unui mecanism instituțional de monitorizare coordonat de Consiliul Județean Maramureș, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale, instituțiile deconcentrate, operatorii de servicii publice, mediul academic, organizațiile neguvernamentale și reprezentanții mediului de afaceri. Acest mecanism va facilita colectarea și actualizarea datelor relevante, analiza progresului înregistrat și formularea de recomandări pentru ajustarea măsurilor și priorităților de intervenție.

Monitorizarea va fi realizată prin elaborarea unor rapoarte periodice de progres, care vor evidenția stadiul implementării proiectelor, gradul de atingere a indicatorilor asumați, dificultățile întâmpinate și măsurile corective propuse. Totodată, rezultatele monitorizării vor constitui baza pentru actualizarea periodică a Planului de Acțiune și pentru adaptarea acestuia la noile contexte economice, sociale, tehnologice, climatice sau legislative, asigurând astfel menținerea relevanței și eficienței PATJ pe întreaga perioadă de implementare.

4.1. Indicatori de monitorizare a obiectivelor

Domenii sectoriale	Indicatorul	Unitatea de măsură	Sursa datelor
1.Cadru natural și calitatea mediului			
	Hărți cu risc la alunecări de teren, UAT cu alunecări stabilizate	Nr.	ISU, CJ
	Timpul mediu de deplasare în situații urgență-incendii	Min.	ISU
	Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile	Km, Nr.	INS Operator servicii
	Hărți cu risc la inundații Lucrări de protecție executate (km. dig)	Nr. Nr., Km	ABA Someș-Tisa
	Depășiri ale valorii limită zilnice de pulberi în suspensie PM10	Nr.	APM

	Populație conectată la sisteme de canalizare cu epurare (treaptă terțiară)	Nr.	INS Operator servicii
	Ponderea deșeurilor municipale colectate selectiv	%	APM Operator servicii
	Suprafața (Nr.) siturilor contaminate / potențial contaminate	Kmp, Nr.	APM
	Planuri de management aprobate	Nr.	APM, ANANP
2. Infrastructurile de transport și comunicații			
	Lungimea autostrăzilor și drumurilor expres	Km	INS
	Pasageri transportați în transportul public local	Nr.	INS
	Lungimea drumurilor județene modernizate	Km	INS
	Lungimea drumurilor județene modernizate	Km	INS
	Lungimea drumurilor județene modernizate	Km	INS
	Decese provocate de accidente rutiere	Nr.	IPJ Maramureș
	Pasageri	Nr.	INS
	Capacitatea vagoanelor	Mii tone	INS
	Pasageri	Nr.	INS
	Transport portuar de mărfuri	Mii tone	INS
3. Dotările tehnico-edilitare			
	Capacitatea instalată de producție a energiei din resurse regenerabile	MW	Transelectrica
	Capacitatea instalată de producție a energiei din resurse regenerabile	MW	Transelectrica
	Politici servicii de iluminat public	Nr.	CJ Maramureș
	Ponderea locuințelor reabilitate termic	%	INS
	Consumul de energie electrică	MW	Transelectrica
	Lungimea totală a rețelei de distribuție a gazelor naturale	Km	INS
	Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile	Km	INS
	Lungimea totală a rețelei de distribuție a canalizare	Km	INS
	Grad de acoperire servicii 5G	%	ANCOM
5. Turism si agrement			
	Suprafața fondului funciar, după modul de folosință	Ha	INS
	Centre de consultanță agricolă	Nr.	APIA
	Parcul de tractoare și mașini agricole	Nr.	INS
	Certificări produse agricole	Nr.	DSV Maramureș
	Producția agricolă animală	//	INS
	Suprafața fondului forestier	Ha	INS
	Bazine piscicole autorizate	Nr.	DSV Maramureș
	Producția principalelor produse industriale	//	INS

	Valoarea exporturilor FOB	Mil. Euro	INS
	Clustere industriale, incubatoare de afaceri,	Nr.	Oficiul Comerțului
	parcuri industriale și tehnologice		MM
	Număr IMM-uri	Nr.	Oficiul Comerțului
			MM
	Parcuri eoliene	Nr.	APM
	Ocupații noi în turism	Nr.	COR
	Structuri turistice	Nr.	INS
	Sosiri turistice	Nr.	INS
	IMM-uri în sectorul turistic	Nr.	Oficiul Comerțului
			MM
	IMM-uri în sectorul turistic	Nr.	Oficiul Comerțului
	Start-up-uri și spin-off-uri	Nr.	MM
	Structuri turistice, pe categorii de structuri	Nr.	INS
	Sosiri turistice	Nr.	INS
	Trasee turistice omologate	Nr.	Ministerul
			Economiei,
			Antreprenoriatului
			și Turismului
	Trasee turistice omologate	Nr.	Ministerul
			Economiei,
			Antreprenoriatului
			și Turismului
	Sosiri turistice	Nr.	INS
	Absolvenți în domeniul turismului	Nr.	INS
	IMM-uri în sectorul turistic	Nr.	Oficiul Comerțului
	Start-up-uri și spin-off-uri	Nr.	MM
6. Rețeaua de localități și dezvoltare teritorială			
	Organizarea teritorial-administrativă a județului	Nr. UAT / localități	INS
	Grad de acoperire servicii 5G	%	ANCOM
	Lungimea totală a rețelei de distribuție a apei potabile	Km	INS
	Energia termică distribuită pe medii de rezidență	GCAL	INS
	Suprafața spațiilor verzi	Ha	INS
	Lungimea străzilor orășenești modernizate	Km	INS
	Evenimente culturale	Nr.	CJ Maramureș
	Numărul localităților cu canalizare publică	Nr.	INS
	Sosiri turiști	Nr.	INS
7. Patrimoniu construit și cultural			
	Ghid de conservare a specificului local	Nr.	OAR
	PUZ CP	Nr.	CJ Maramureș
	Monumente istorice actualizate	Nr.	LMI

	Evenimente culturale	Nr.	CJ Maramureș
8. Resurse umane și infrastructura socială			
	Ponderea decese sub vârsta de 75 de ani în total decese	%	INS
	Unități sanitare, pe categorii de unități	Nr.	INS
	Cămine pentru persoane vârstnice	Nr.	INS
	Gradul de cuprindere în învățământ a populației de vârstă școlară	Nr.	INS
	Unități sanitare, pe categorii de unități	Nr.	INS
	Rata de ocupare a resurselor de muncă	%	INS
	Numărul mediu al salariaților	Nr.	INS
	Rata abandonului în învățământul preuniversitar	%	INS
	Adulți asistați în centre speciale, pe tipuri de unități	%	INS
	Cheltuieli de protecție socială, pe categorii de cheltuieli și pe funcții de protecție socială	Mil.lei	INS
	Populația școlară, pe niveluri de educație	Nr.	INS
	Locuințe publice	Nr.	INS
	Personalul medico-sanitar, pe categorii	Nr.	INS
	Spectatori și auditori	Nr.	INS
	Sportivi legitimați	Nr.	INS
9.Context teritorial și zonificare			
	Lungimea autostrăzilor și drumurilor expres	Km	INS
	Ponderea UAT-urilor cu PUG aprobat în ultimii 10 ani	%	CJ Maramureș

4.1. Riscuri asociate implementării PATJ Maramureș 2025–2035

Implementarea Strategiei și a Planului de Acțiune poate fi influențată de o serie de factori interni și externi care pot afecta ritmul, eficiența și impactul intervențiilor propuse. Identificarea și monitorizarea acestor riscuri reprezintă o condiție esențială pentru adaptarea procesului de implementare și atingerea obiectivelor asumate.

Categoria de risc	Descriere	Impact potențial	Măsuri de diminuare
Instituțional	Capacitate administrativă insuficientă la nivelul unor UAT-uri; fluctuația personalului; lipsa expertizei tehnice	Întârzieri în pregătirea și implementarea proiectelor	Consolidarea capacității administrative, asistență tehnică și parteneriate instituționale

Categoria de risc	Descriere	Impact potențial	Măsuri de diminuare
Financiar	Insuficiența resurselor financiare, dificultăți în asigurarea cofinanțării sau modificarea condițiilor de finanțare	Amânarea sau anularea unor investiții	Diversificarea surselor de finanțare și etapizarea investițiilor
Legislativ și administrativ	Modificări legislative, proceduri administrative complexe, întârzieri în obținerea avizelor și autorizațiilor	Întârzierea implementării proiectelor	Monitorizarea permanentă a cadrului legislativ și coordonarea instituțională
Demografic	Depopulare, îmbătrânirea populației și deficit de forță de muncă calificată	Reducerea atractivității investiționale și a capacității de implementare	Politici active de ocupare, educație și atragere a populației tinere
Economic	Instabilitate economică, inflație, creșterea costurilor de execuție și a prețurilor la materiale și energie	Creșterea costurilor investițiilor și reducerea capacității de finanțare	Actualizarea periodică a bugetelor și prioritizarea proiectelor
Social	Rezistență la schimbare, participare redusă a comunităților locale sau conflicte de interese	Întârzieri și dificultăți în implementare	Consultare publică și implicarea actorilor locali
Mediu și schimbări climatice	Intensificarea fenomenelor extreme (inundații, secetă, furtuni, alunecări de teren)	Afectarea infrastructurilor și a investițiilor	Integrarea măsurilor de adaptare și creșterea rezilienței climatice
Geopolitic și de securitate	Instabilitatea regională și efectele conflictului din proximitatea graniței cu Ucraina	Perturbarea fluxurilor economice și investiționale	Consolidarea cooperării transfrontaliere și diversificarea relațiilor economice
Tehnologic și digital	Ritmul rapid al schimbărilor tehnologice și riscuri asociate securității cibernetice	Depășirea tehnologică a unor investiții și vulnerabilități digitale	Actualizarea soluțiilor digitale și dezvoltarea competențelor digitale

Concluzie

Riscurile identificate nu reprezintă bariere insurmontabile în calea implementării PATJ, însă necesită monitorizare continuă și măsuri proactive de gestionare. Capacitatea instituțională, accesul la finanțare, cooperarea interinstituțională și flexibilitatea procesului de implementare vor reprezenta factori esențiali pentru atingerea obiectivelor strategice ale județului Maramureș în perioada 2025–2035.

5.2. Monitorizarea și evaluarea implementării PATJ

Ca și orice altă documentație cu caracter strategic sau programatic, implementarea PATJ este supusă unor riscuri interne și externe procesului de planificare și a intențiilor beneficiarului, proiectanților și comunității.

Riscurile interne sunt unele de natură instituțională, care se leagă în principal de lipsa resurse și competențe ale instituțiilor administrației publice locale în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului, de incertitudinea a resurselor financiare bugetare sau provenite din atragerii de fonduri europene, de calendarul pregătirii și implementării proiectelor, de legislația achizițiilor publice, de neconcordanța comunicării și coordonării între nivelul local, metropolitan și județean etc.

Riscurile externe, de asemenea nu sunt de neglijat, dintre care menționăm: contextul economic și social global nesigur mai ales de după pandemia instalată în anul 2020, criza energetică și economică în curs, situațiile conflictuale din vecinătatea României, legislația și politicile guvernamentale în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului, calitatea lucrărilor executate de contractori, deciziile investitorilor privați etc.

În acest context, monitorizarea periodică, respectiv evaluarea finală a implementării PATJ devine un aspect esențial. La nivelul instituțiilor publice și chiar a societății civile din România nu există încă o obișnuința și procedurile funcționale de monitorizare a documentațiilor programatice și strategice, astfel că propunerea unui mecanism de implementare și evaluare a PATJ este una normală și simplificată d.p.d.v. birocratic, bazată pe proceduri informale și participative și pe un set de indicatori ușor de comunicat și de documentat, proveniți preponderent din surse publice.

Astfel, pentru **procedura de monitorizare a PATJ** propunem următoarele 2 faze:

1. Constituirea Comisiei Consultative de Monitorizare al PATJ

Sub autoritatea Direcției Arhitectului Șef, se va constitui Comisia Consultativă de Monitorizare a PATJ.

Comisia va fi formată din persoane / specialiști provenind din: aparatul propriu al CJ (Direcția Arhitect Șef, Direcția Tehnică și Investiții, Direcția de Dezvoltare și Implementare Proiecte, Direcția Economică, Direcția Juridică), reprezentanți ai instituțiilor și întreprinderilor publice subordonate CJ, reprezentanți ai DRDP, CFR, ISJ, DSP, APM, Instituției Prefectului, reprezentanți ai ONG-urilor din domeniul civic, social, cultural, sportiv, educațional.

Componenta exactă poate fi stabilită în așa fel încât să asigure o eficiență a activității și o cât mai bună reprezentativitate în raport cu scopurile și domeniile vizate.

. Funcționarea Comisiei Consultative de Monitorizare al PATJ

Direcția Arhitectului Șef din cadrul CJ va asigura funcționarea Comisiei prin:

- elaborarea unui Raport anual de monitorizare;
- trimiterea Raportului anual de monitorizarea a implementării PATJ către membrii Comisiei;
- convocarea unei ședințe anuale a Comisiei, pt. prezentarea/dezbaterea Raportului;
- integrarea observațiilor și elaborarea Raportului în varianta finală;
- prezentarea Raportului în cadrul CJ și diseminarea lui către public și cei interesați;

-evaluarea finală a implementării PATJ, după perioada de programare (2033/2034).

Raport anual de monitorizare al implementării PATJ, poate fi structurat astfel:

- Introducere (scopul raportului, aspecte metodologice – de ex. sursele de date folosite, perioada de monitorizare acoperită de acesta, eventualele dificultăți în colectarea datelor necesare);
- Documentarea indicatorilor de rezultat pentru anul respectiv;
- Analiză succintă a valorii indicatorilor în raport cu țintele asumate pentru anul 2030, dar și cu valorile din anii precedenți, indicând domeniile în care progresele stagnează, precum și potențialele cauze ale acestei stări de fapt (de ex. contestare licitație, reziliere contract, contractarea cu întârziere a proiectului etc.);
- Recomandări pentru eliminarea disfuncțiilor de implementare a măsurilor din PATJ.

Convocarea unei întâlniri anuale a Comisiei de Monitorizare a PATJ se face cu scopul de prezenta și dezbate varianta draft a Raportului Anual de Monitorizare pregătită în etapa anterioară. Concluziile întâlnirii vor fi incluse în varianta finală a raportului.

Raportului Anual de Monitorizare al PATJ va fi prezentat către CJ și diseminat prin mijloace specifice către cei interesați.

Evaluarea finală a PATJ se va face doar după finalizarea perioadei de valabilitate a documentului (preferabil în jurul anului 2035), în cadrul procesului de actualizare a documentului de amenajare a teritoriului pentru perioada post-2035. În acest sens, se poate solicita în viitoarea reactualizare a PATJ, ca cerință explicită, un Raport de evaluare (finală) a implementării actualului PATJ.